VR 2026 1206 MED.0231/4

Onpartijdigheid van de VRT nieuwsberichtgeving 2025

Rapport in opdracht van VRM

Peter Van Aelst, Stefaan Walgrave,

Cato Depauw, Emmi Verleyen

Onderzoeksgroep Media, Middenveld en Politiek, Universiteit Antwerpen

Inhoudstafel

Inleiding 1
1 VRT-journaal 2025 in vergelijking met VTM-nieuws en eerdere periodes 2
1.1. Inleiding 2
1.2. Thema's in het nieuws 3
1.3. Wie komt er aan bod? 5
1.3.1. Verdeling over maatschappelijke actoren 5
1.3.2. Aandacht voor politieke partijen 7
1.3.3. Spreektijd Federaal versus Vlaams bestuursniveau 11
1.3.4. Spreektijd individuele politici 13
2 VRT-duiding 2025 18
1.4. Thema's in duidingsprogramma's 18
1.5. Wie komt er aan bod? 20
1.5.1. Verdeling over maatschappelijke actoren 20
1.5.2. Aandacht voor politieke partijen 21
1.5.3. Spreektijd individuele politici 24
3 Vergelijking VRT-RTBF berichtgeving over de regeringsonderhandelingen 28
3.1 Inleiding 28
3.2 Aandacht voor de onderhandelingen en subthema's van de berichtgeving 28
3.3 Politieke versus non-politieke actoren 31
3.4 Partijen en politici 31
3.5 Conclusie 36
4 Politieke nieuwsberichtgeving op VRT en RTBF 37
4.1 Steekproef 38
4.2 Thema's in politiek nieuws 38
4.3 Partijen in politiek nieuws 40
4.4 Politici in politiek nieuws 42
4.5 Conclusie 45
5. Algemene conclusie onpartijdigheidsrapport nieuws van 2025 46
1. Bijlage 1: Codeboek ENA (nieuws en duiding) 48

Inleiding

In opdracht van de Vlaamse Regulator voor de Media werd een monitoring uitgevoerd van de VRT nieuwsberichtgeving in 2025 bestaande uit vier onderdelen:

(1) Een rapportering van actoren en thema's in het hoofdjournaal van Eén, waarbij het 19u journaal van VTM als vergelijkingspunt werd genomen;
(2) Een uitgebreide rapportering van actoren en thema's in de duidingsprogramma's van VRT;
(3) Een vergelijking van de nieuwsitems over de regeringsvorming De Wever uit de 19u avondjournaals van VRT en de 19u30 avondjournaals van RTBF;
(4)

De monitoring steunt in de eerste plaats op het ENA of Elektronisch Nieuwsarchief. Het ENA is een database die sinds 2003 enerzijds de nieuwsuitzendingen van VRT (19u Journaal) en VTM (19u Nieuws) archiveert en doorzoekbaar maakt, en anderzijds ook systematisch metadata van beide nieuwsuitzendingen verzamelt. Het ENA maakt geen gebruik van steekproeven, maar omvat de data van alle nieuwsuitzendingen. Het ENA is daardoor uniek op internationaal vlak, en is uitgegroeid tot een indrukwekkende dataset van ondertussen 337.874 nieuwsitems van 23 jaar aan nieuwsuitzendingen, die veelvuldig gebruikt wordt voor wetenschappelijk onderzoek. Sinds 2021 inventariseert en analyseert het ENA ook alle televisie-uitzendingen van de duidingsprogramma's van VRT, meer bepaald De Afspraak, De Afspraak op Vrijdag, De Zevende Dag, Terzake en de interviews in Villa Politica. Hier hebben we ondertussen al een databestand van 9.826 items.

1 VRT-journaal 2025 in vergelijking met VTM-nieuws en eerdere periodes

1.1. Inleiding

In dit eerste deel focussen we op de aandacht voor thema's, actoren, partijen en politici in het VRT-journaal van 19u. We vergelijken deze gegevens in de eerste plaats met het VTM-nieuws. Er zijn in Vlaanderen maar twee televisiezenders die een volwaardig en vergelijkbaar avondjournaal brengen, bovendien uitgezonden op hetzelfde uitzenduur, en daarom is het relevant en nuttig om deze naast elkaar te leggen. Bovendien is ook de commerciële omroep VTM aan een onpartijdigheidsplicht onderworpen. We gebruiken voor dit onderzoek de database van het ENA en focussen op het jaar 2025. Dit is een jaar dat, zoals verder zal duidelijk worden, gekenmerkt wordt door veel oorlogsverslaggeving; in 2025 lag die voor VRT nog 5% hoger dan in 2023 en in 2024.

Eerst bekijken we over 2025 heen welke thema's er aan bod kwamen in de journaals van beide zenders. Hoe zijn die thema's, en dus aandacht voor het beleid rond die thema's, verdeeld? Hebben bepaalde onderwerpen het nieuws gedomineerd tijdens het laatste jaar en misschien ongewoon veel aandacht genoten in het journaal van de openbare omroep? Daarnaast, om uitspraken te kunnen doen over onpartijdigheid, zoomen we in op de politieke actoren die aan bod kwam in het nieuws. Zijn er bepaalde politici die vaker of minder vaak spreektijd kregen op één van beide zenders? Klopt de populaire stelling dat linkse (en centrum-) partijen meer aandacht krijgen dan (extreem) rechtse partijen? Of draait alles om het hebben van macht en focust het nieuws daarom vooral op de regering en machtslogica? Verschilt dit naargelang thema, zender, of tijdsperiode?

Het coderen gebeurt aan de hand van een codeboek waarin elke variabele heel precies omschreven is (zie bijlage 1 voor het codeboek van nieuws en duiding). Van elk nieuwsitem worden onder meer thema's, landen, journalisten en actoren gecodeerd, naast enkele basisgegevens zoals de duurtijd van het item en de uitzenddatum. Een actor is elke persoon of officiële groep van personen die ofwel door iemand anders expliciet vermeld wordt in het nieuwsitem, ofwel zelf aan het woord komt in het nieuwsitem. Voor elk van die actoren worden dan nog extra gegevens gecodeerd, waarvan het belangrijkste voor dit onderzoek de spreektijd is. We meten bij elke actor die aan het woord komt exact hoeveel seconden hij/zij spreekt binnen dat nieuwsitem. Voor politici coderen we ook nog de partijnaam.

De codeurs worden gerekruteerd aan de Universiteit Antwerpen, voornamelijk onder de studenten van de sociale en politieke wetenschappen. We selecteren voor dit codeerwerk studenten die interesse hebben in de actualiteit en de politiek, en die een uitgebreide opleiding krijgen alvorens ze aan de slag gaan met het eigenlijke codeerwerk en uitzendingen bekijken en coderen. Ook tijdens het codeerwerk worden ze nog regelmatig bijgestuurd en van feedback voorzien. Daarnaast wordt er regelmatig gecontroleerd in welke mate de coderingen betrouwbaar zijn, dit wil zeggen in welke mate ze overeenstemmen met anderen die dezelfde nieuwsitems codeerden. De journaals worden volledig gecodeerd, op het sportblok en weerbericht na. De journaals op VTM zijn gemiddeld iets langer dan die van VRT.

1.2. Thema's in het nieuws

Figuur 1.1. geeft de verdeling van de vijftien grootste thema's weer in de nieuwsuitzendingen in 2025. Het gaat om 14.619 nieuwitems en een totaal aan 24.892 minuten duurtijd van nieuwsitems. De aandacht voor een bepaald thema werd berekend door de zendtijd op te tellen van alle nieuwsitems die bij dat thema werden ingedeeld en te delen door het totaal aan uitgezonden nieuwsitems. Figuur 1.1. geeft dus het aandeel op de totale nieuwszendtijd weer dat naar een bepaald thema ging. Belangrijk is wel om hier te vermelden dat thema's kunnen overlappen. Dat wil zeggen dat één nieuwsitem meerdere thema's kan bevatten, bijvoorbeeld gerecht en criminaliteit als het item zowel om de criminele activiteit gaat als ook om het gerechtelijk proces, bijvoorbeeld. Zo komen alle thema's in totaal uit op meer dan 100%.

Dit jaar was op beide nieuwsuitzendingen oorlog en vrede het grootste thema, dus een buitenlands thema. Er gaat bovendien meer aandacht naar oorlog, dan naar vrede (bijv. vredesonderhandelingen). Het nieuws ging vaak over de oorlog in Gaza, en over die in Oekraïne (en de financiering ervan). VRT scoort daarbij hoger dan VTM. Die beide conflicten waren ook al in 2024 aan de gang, en toch zien we een stijging van de aandacht er voor (van 16% naar 20% op VRT en van 9% naar 16% op VTM). Politiek was in het verkiezingsjaar 2024 nog het allerbelangrijkste thema (20% op VRT) maar zakt in 2025 weg naar de vijfde plaats (8% op VRT). In 2025 is het tweede meest gecoverde thema criminaliteit, en VTM scoorde ook in 2024 hierop hoger dan VRT. Wel is er op VTM een daling van de aandacht voor criminaliteit doorheen de tijd: 18% in 2023, 15% in 2024 en nu een kleine 14% in 2025. De overige thema's in de top 15 voor 2025 zijn vrij gelijkaardig aan de aandacht naar deze thema's in het nieuws van vorige jaren, soms is er wat meer aandacht voor thema's soms wat minder maar erg grote wijzigingen zijn er niet. Godsdienst verscheen in 2025 in de top-15 door het overlijden van de paus.

Figuur 1.1. Vijftien belangrijkste thema's in het nieuws 2025 per zender (Nieuws, 2025, n= 24.893 minuten zendtijd).

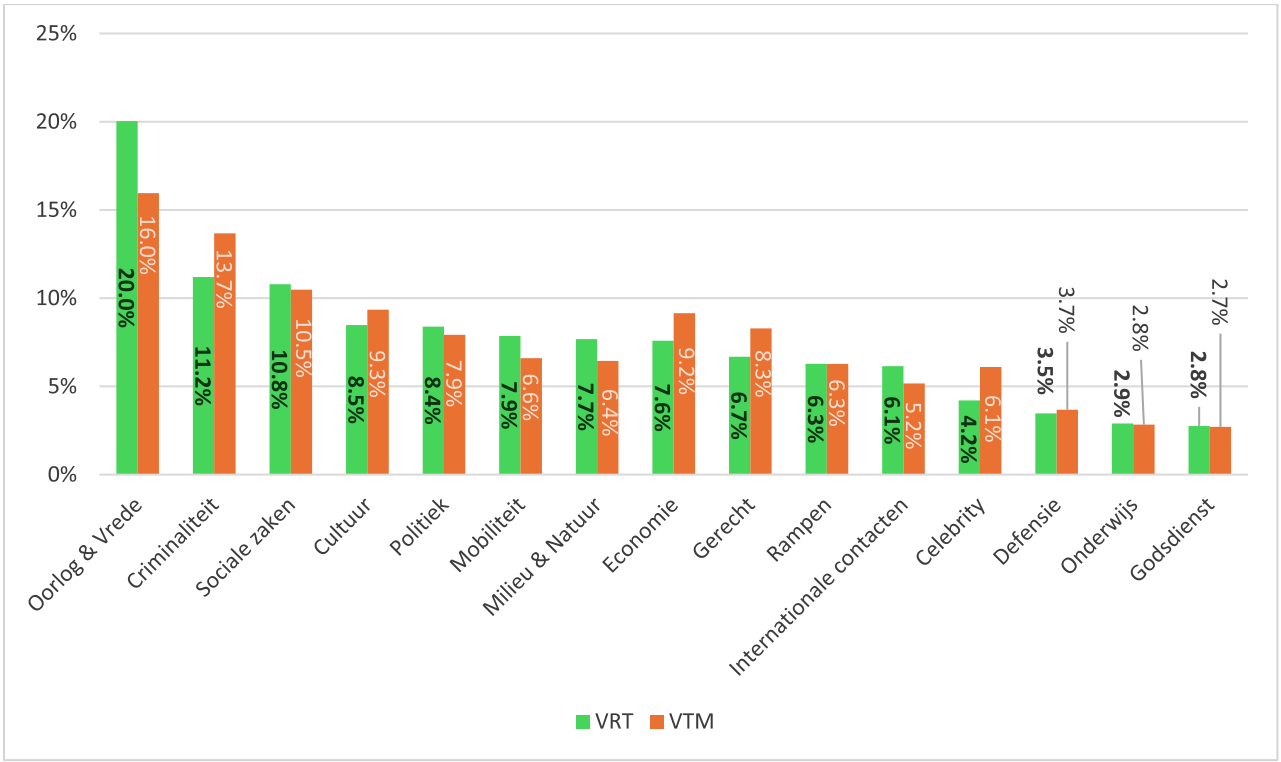

Aangezien oorlog & vrede in 2025 het grootste thema was, bekijken we het even van nader bij. Figuur 1.2. toont de aandacht voor oorlog en vrede op beide zenders voor elke maand van 2025.

Figuur 1.2. Thema Oorlog & Vrede per zender, medium en maand (Nieuws, 2025, n= 4.423 minuten zendtijd).

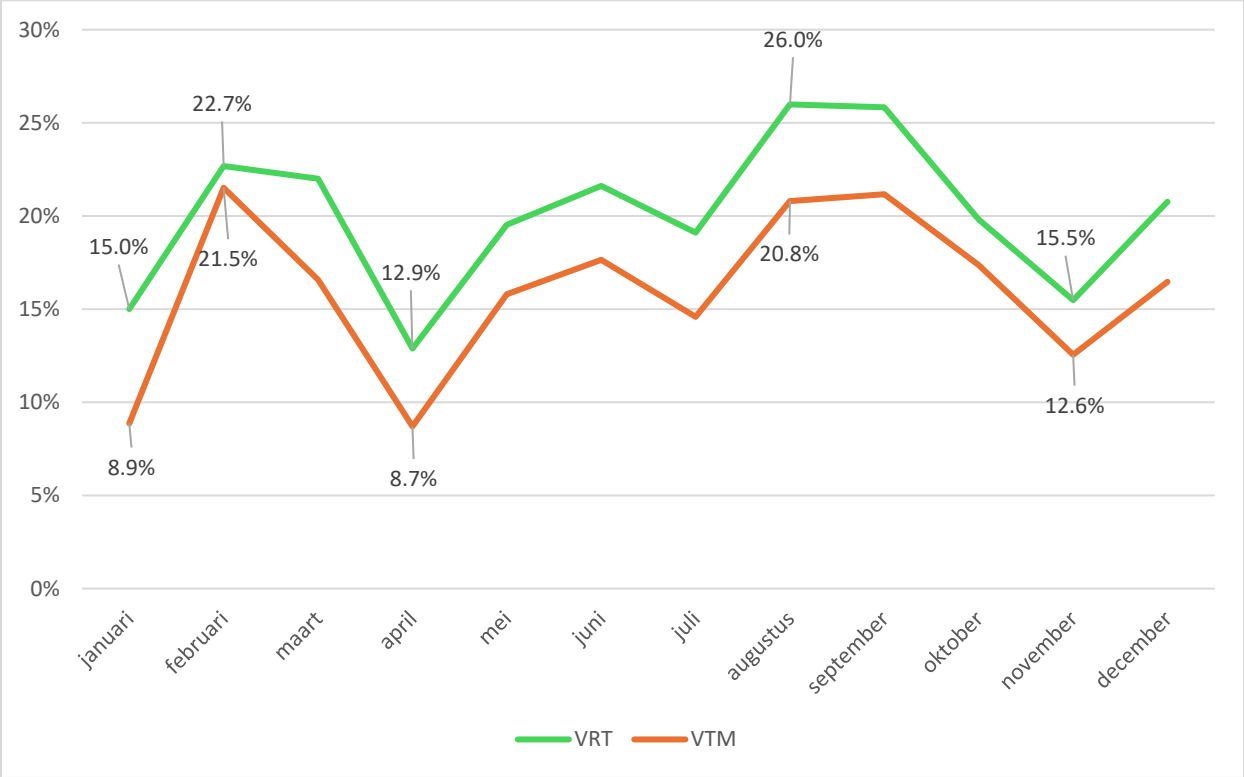

VRT zit élke maand van 2025 hoger dan VTM, dat verschil is dus structureel en getuigt van een redactionele keuze. Er zijn wat ups en downs doorheen het jaar maar vrijwel het hele jaar is de aandacht voor oorlog op een hoog niveau. In sommige maanden (augustus en september) ging maar liefst één vierde van het VRT-nieuws over oorlogen in de wereld.

We kunnen ook even meer specifiek kijken naar het belangrijkste conflict, de oorlog in Gaza. We maken gebruik van onze longitudinale data en nemen alle jaren sinds de oprichting van het ENA mee, dus van 2003 tot en met 2025. Deze keer kijken we naast het thema oorlog en vrede ook naar de aanwezigheid van bepaalde landen in het nieuws, namelijk Israël/Palestina. In de 23 jaar ENA codering kreeg oorlog en vrede maar twee keer evenveel aandacht als het in 2025 heeft gekregen. Dat was in 2003 met de oorlog in Irak en in 2016 met internationaal terrorisme en de aanslagen in Europa en in België die ook onder de noemer oorlog worden gecodeerd. Maar in 2025 gaat de hoge aandacht voor oorlog, uitsluitend over buitenlandse conflicten, meer specifiek zien we dat de aandacht voor Israël/Palestina in 2025 echt wel uitzonderlijk was. In 2025 was op VRT maar liefst bijna één op de tien nieuwsitems gewijd aan de oorlog en dramatische situatie van de Palestijnen. VTM scoort wat lager maar ook daar is de aandacht voor deze kwestie in 2025 zeer uitgesproken.

Figuur 1.3. Thema Oorlog & vrede en focus "Israël/Palestina", over de jaren heen (Nieuws, 2003-2025, n= 53.530 minuten zendtijd).

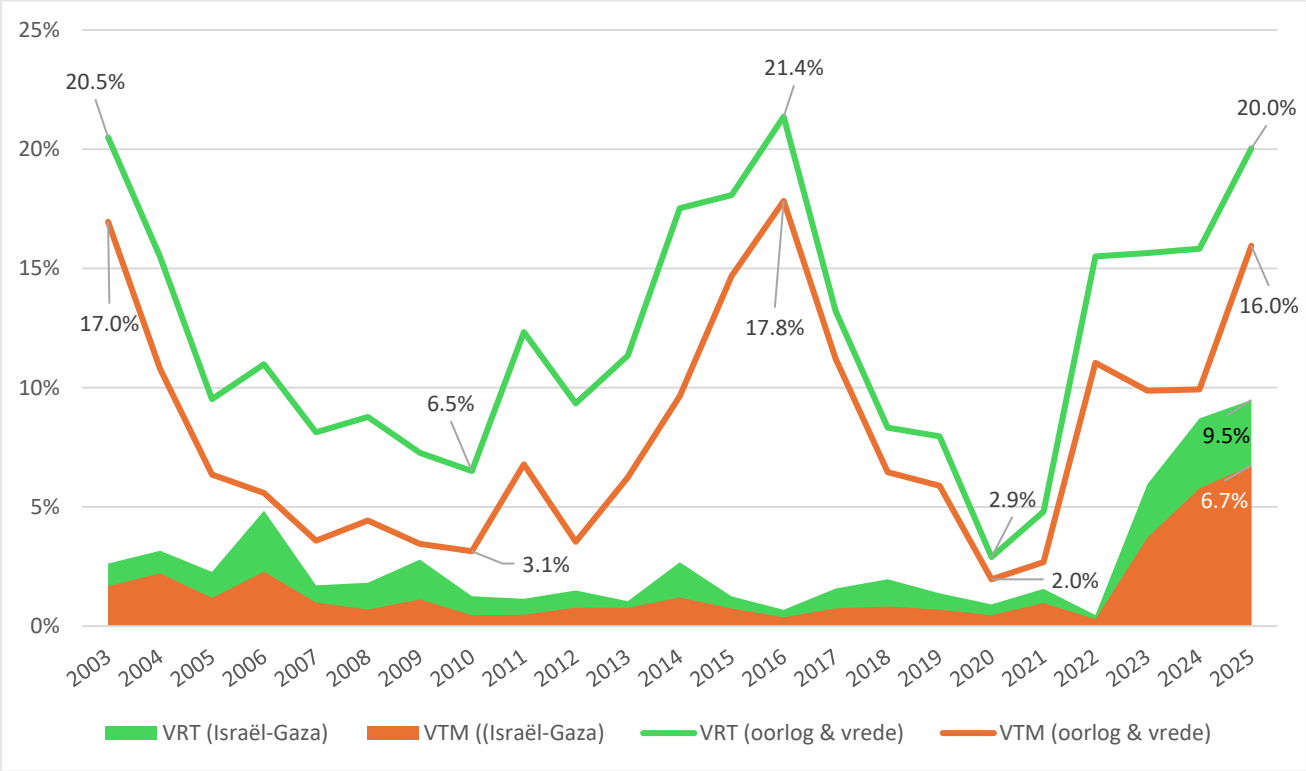

1.3. Wie komt er aan bod?

1.3.1. Verdeling over maatschappelijke actoren

Actoren in het nieuws worden gegroepeerd in vijf brede categorieën: politiek, overheid, professionals & experten, maatschappelijk middenveld en burgers. Tabel 1.1. geeft de inhoud van de verschillende categorieën in detail weer. Actoren die in geen van deze categorieën thuishoren, worden in onze bespreking en de data die we presenteren buiten beschouwing gelaten.

Tabel 1.1. *Classificatie van actoren in het nieuws*

Politiek	Overheid	Professionals	Experten	Maatschappelijk middenveld	Burgers
Binnenlandse politici Buitenlandse politici Woordvoerders van individuele politici Internationale hoogwaardigheids bekleders (bv. NAVO TOP)	Ambtenaren en overheid Veiligheids- en hulpdiensten Gerecht	Business professionals (bijv. CEO's en zaakvoerders) Beroemdheden Advocaten	Experten en academici Journalisten	Vertegenwoordiger van sociale bewegingen en belangengroepen betogers directeur non-profit)	Betrokken burgers (bijv. slachtoffers, werknemers, studenten, ooggetuigen) Niet-betrokken burgers (bijv. "man/vrouw in de straat", consument)

Figuur 1.4. geeft de verdeling weer van de spreektijd per actorcategorie op VRT en VTM; het gaat in 2025 in totaal om 7.369 minuten spreektijd dat door onze codeurs afgeklokt werd. De figuur geeft niet alleen de data van 2025 maar ook die van 2023 en 2024, zodat we wat kunnen vergelijken.

Figuur 1.4. Spreektijd per actorcategorie in 2023, 2024 en 2025 (Nieuws in 2025, n= 7.369 minuten spreektijd, Nieuws 2023-2025, n= 21.398 minuten spreektijd).

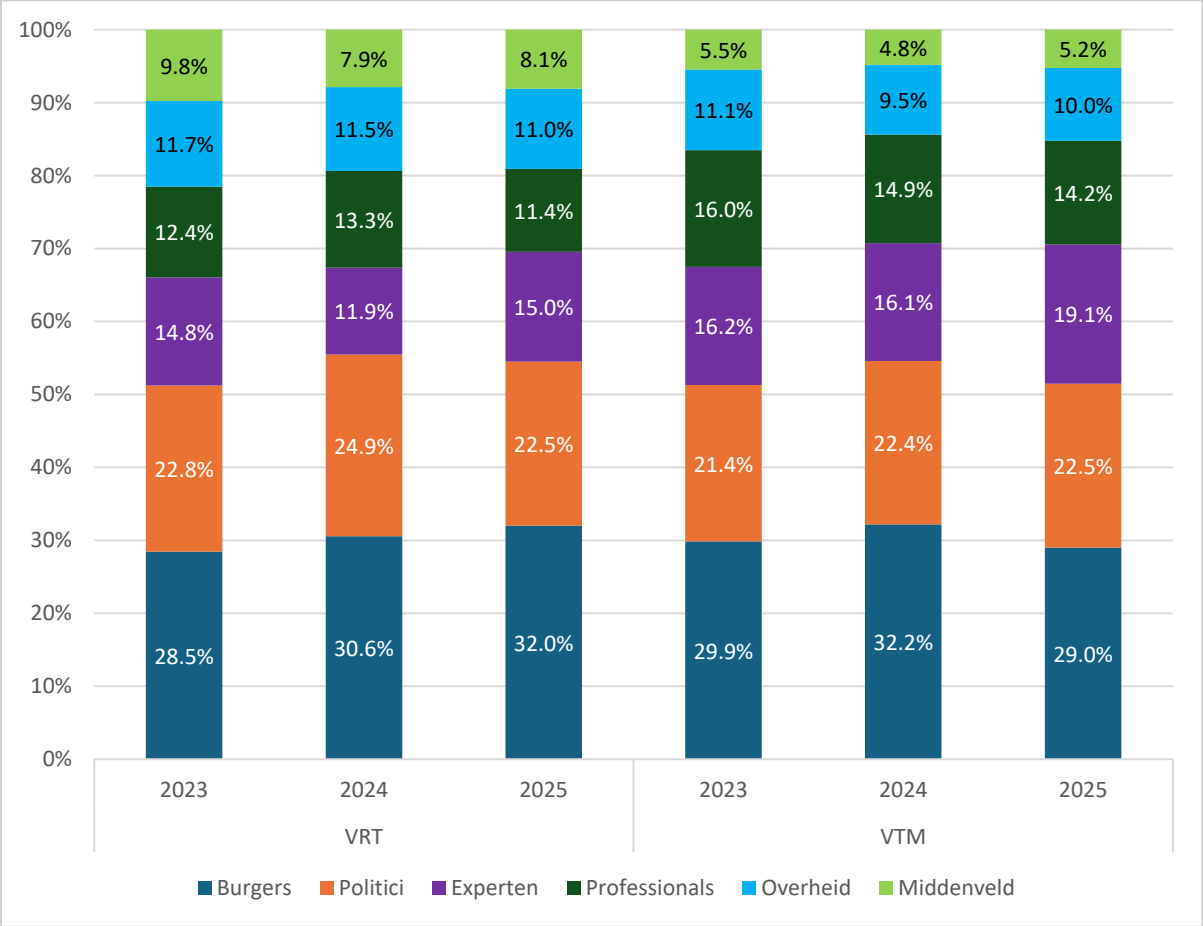

Figuur 1.4. geeft aan dat, ondanks de sterke wijzigingen in thematische aandacht die we net bespraken, de types actoren die aan bod kwamen in 2025 niet sterk wijzigden in vergelijking met de twee voorgaande jaren. En, ten tweede, zien we kleinere, maar schijnbaar wel structurele (want consistente) verschillen tussen beide zenders. Op beide zenders steeg het aantal experten dat aan het woord kwam in 2025 in vergelijking met 2024 en 2023. Het is belangrijk op te merken dat ook journalisten vaak als experten worden opgevoerd en mee aan tafel komen zitten in die rol, niet als verslaggever maar als analist en interpretator. VTM geeft zoals andere jaren vaker het woord aan experten, terwijl VRT systematisch iets meer aandacht aan middenveldstemmen besteedt dan VTM.

1.3.2. Aandacht voor politieke partijen

Voor de aandacht voor politieke partijen focussen we op de spreektijd van politici (per partij) in de journaals. Figuur 1.5. geeft de verdeling over de grootste partijen in België weer volgens de spreektijd van de partijpolitici in het nieuws; de grijze zone geeft de verkiezingsuitslag van dezelfde partijen in 2024 weer. De eerste vaststelling is de grote dominantie van de N-VA, de partij die zowel federaal als Vlaams de eerste minister levert. Ongeveer één derde van de spreektijd gaat naar de Vlaams-nationalistische partij. Er is wel een verschil tussen beide zenders—N-VA is nog dominanter op VTM (44%) in vergelijking met VRT (38%). Verder in het rapport gaan we na in welke mate de hoge score van N-VA veroorzaakt wordt door haar leidende rol in de twee regeringen. De twee andere Vlaamse regeringspartijen cd&v en Vooruit volgen op grote afstand van N-VA en krijgen ongeveer de helft van de aandacht van de N-VA. Cd&v krijgt merkelijk meer aandacht bij VRT dan bij VTM (19% ten opzichte

van 13%), Vooruit krijgt dan weer iets meer aandacht bij VTM dan bij VRT (18% ten opzichte van 16%). De drie Vlaamse regeringspartijen samen kregen in 2025 75% van de aandacht op VTM, en 71% op VRT. De opvallende vierde partij is MR, zowaar een Franstalige partij die hoog scoort gelijkaardig bij VRT en VTM. Als je die ook bij het regeringsaandeel rekent, dan ligt de aandacht voor de regeringspartijen rond de 80%. De Vlaamse oppositiepartijen volgen opnieuw op een stevige afstand, Anders/ Open Vld, Vlaams Belang, Groen, PTB-PVDA krijgen weinig aandacht, doorgaans iets meer op VRT dan op VTM.

Figuur 1.5. Spreektijd politici per zender (Nieuws, 2025, n= 972 minuten spreektijd).

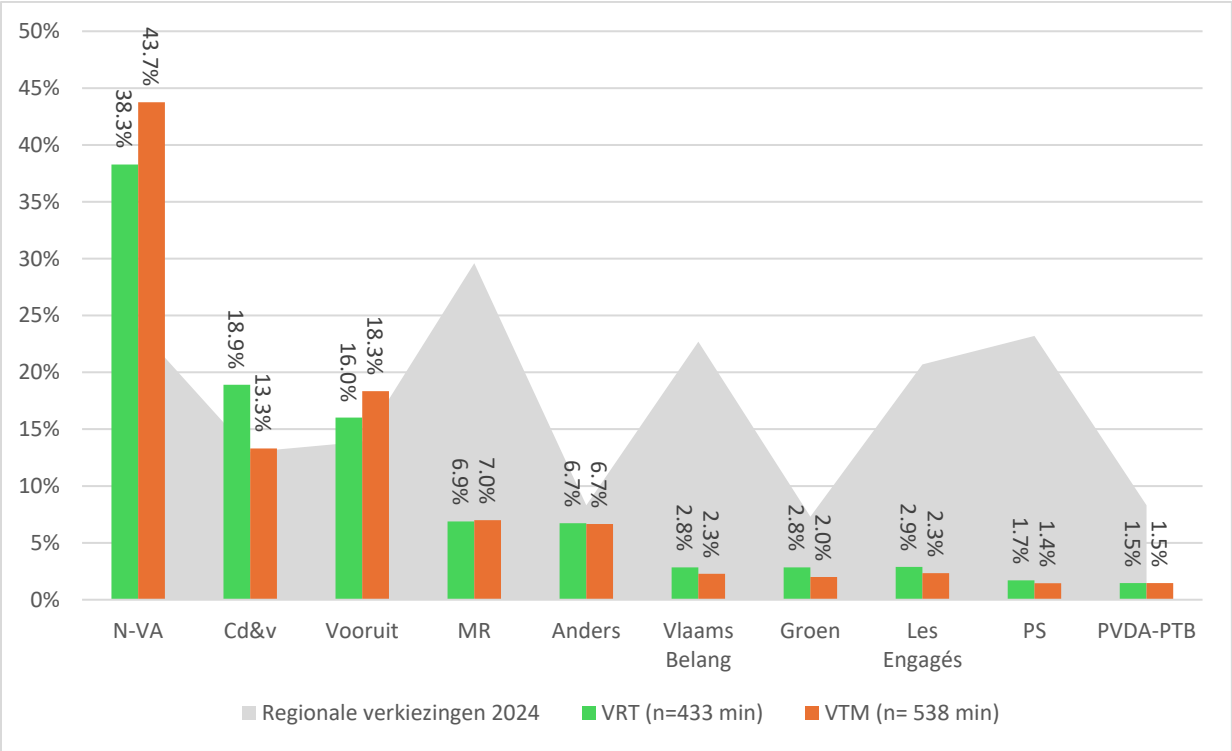

Figuur 1.6. vergelijkt de spreektijd van politici per partij in 2025, met die van 2024 (verkiezingsjaar), met die van de vorige legislatuur 2020-2023 en met die van de legislatuur daarvoor (2014-2019). De uitzonderlijk grote aandacht voor N-VA in 2025 komt er sterk door uit de verf. In geen enkele van de voorgaande periodes scoorde een partij zo hoog. In 2020-2023, de periode van de Vivaldi-coalitie geleid door Alexander De Croo was Open Vld, nu Anders, de grootste aandachtspool maar ze haalde lang niet zoveel spreektijd binnen als de N-VA in 2025. Verder valt de lage score van Anders/ Open Vld in 2025 op. Als je naar de langere periode lijkt scoort Anders/ Open Vld in 2025 echt bijzonder laag. Het is wel de eerste keer sinds lange tijd dat de partij volledig in de oppositie belandt.

De vergelijking van 2025 met 2024 geeft nog eens aan hoe een verkiezingsjaar tot bijzondere berichtgeving leidt. Groen, Vlaams Belang en PVDA scoorden in 2024 merkelijk hoger dan in 2025. Het lijkt erop dat die drie oppositiepartijen in 2025 terug naar het niveau van hun langdurig, lage *equilibrium* van voor de verkiezingen evolueren. Deze data suggereren dat de media in 2025 terug volop naar de machtslogica gingen, aandacht besteden aan de partijen met politieke macht (en dus regeringspartijen, vooral de grootste), terwijl ze in 2024 in een verkiezingslogica zaten met meer gelijke aandacht over de partijen.

Figuur 1.6. Spreektijd politici per zender (Nieuws, 2025, n= 972 minuten).

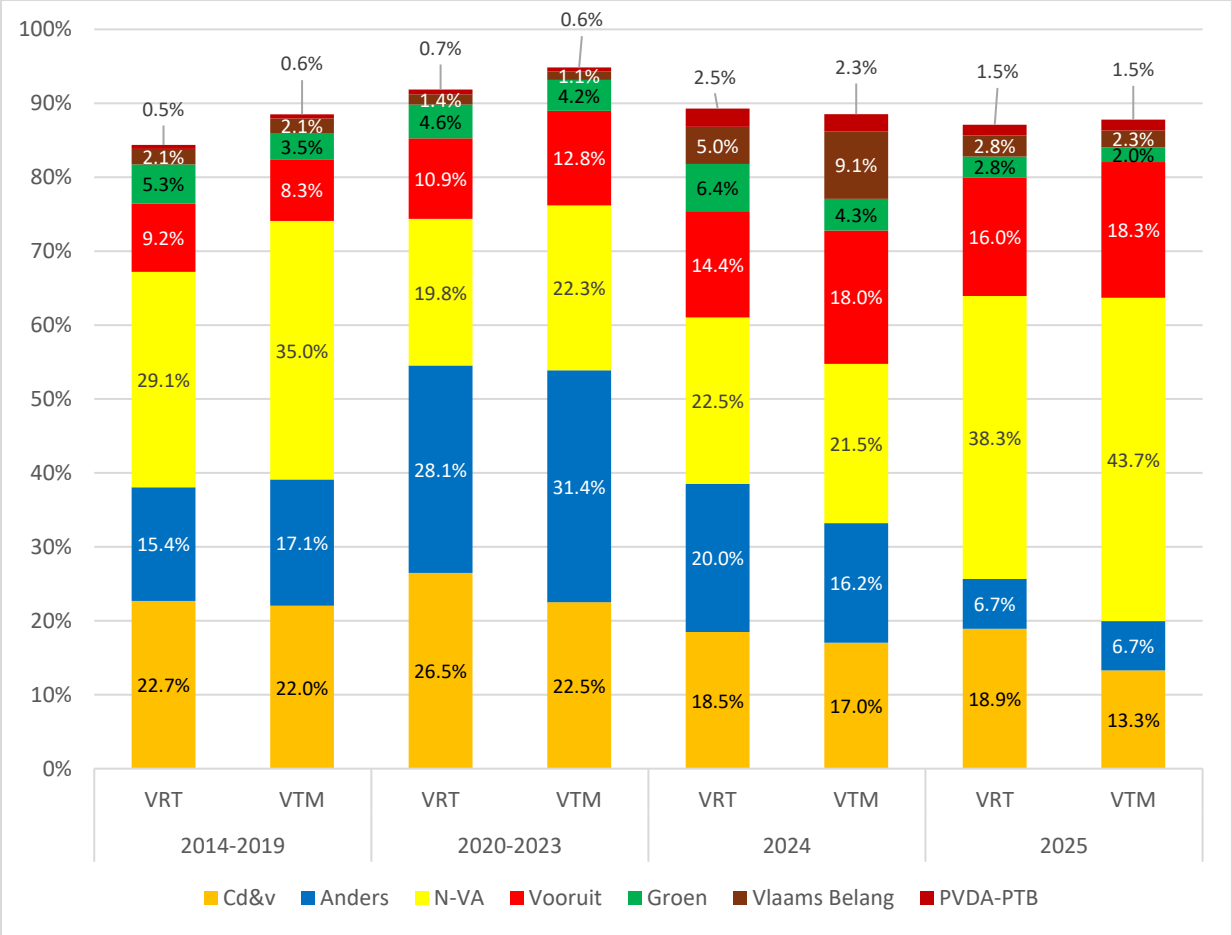

In Figuur 1.7. zoomen we meer in op de laatste drie jaar en vergelijken we de aandacht die werd gegeven aan alle partijen, niet enkel die van de Vlaamse kieskring, in 2025 met die in 2024 (verkiezingen) en ook 2023 (laatste jaar vorige legislatuur). De uitzonderlijke score van de N-VA in 2025 komt mooi tot uiting in de grafiek. In vergelijking met 2024 en 2023 verdubbelt de N-VA haast haar aandeel spreektijd. Wat ook meteen opvalt is de sterke stijging van de spreektijd van MR in de Vlaamse nieuwsmedia. Op drie jaar tijd is de aandacht voor MR bijna verdrievoudigd. Daartegenover staat de implosie van de aandacht voor Anders/ Open Vld. De partij verloor haar leidende regeringspositie en de aandacht voor de partij klapt in elkaar; op drie jaar tijd verliest de partij bijna vier vijfde van haar aandacht. Maar opvallend, Anders/ Open Vld blijft toch de oppositiepartij met het meeste spreektijd. Voor Vlaams Belang, tenslotte, valt de eenmalig hogere score in 2024 op. Zoals eerder gezegd passen de nieuwsmedia een andere selectielogica toe in verkiezingsjaren.

Figuur 1.7. Spreektijd politici per zender, vergelijking van 2025 met 2024 en 2023 (Nieuws, 2025, n= 972 minuten).

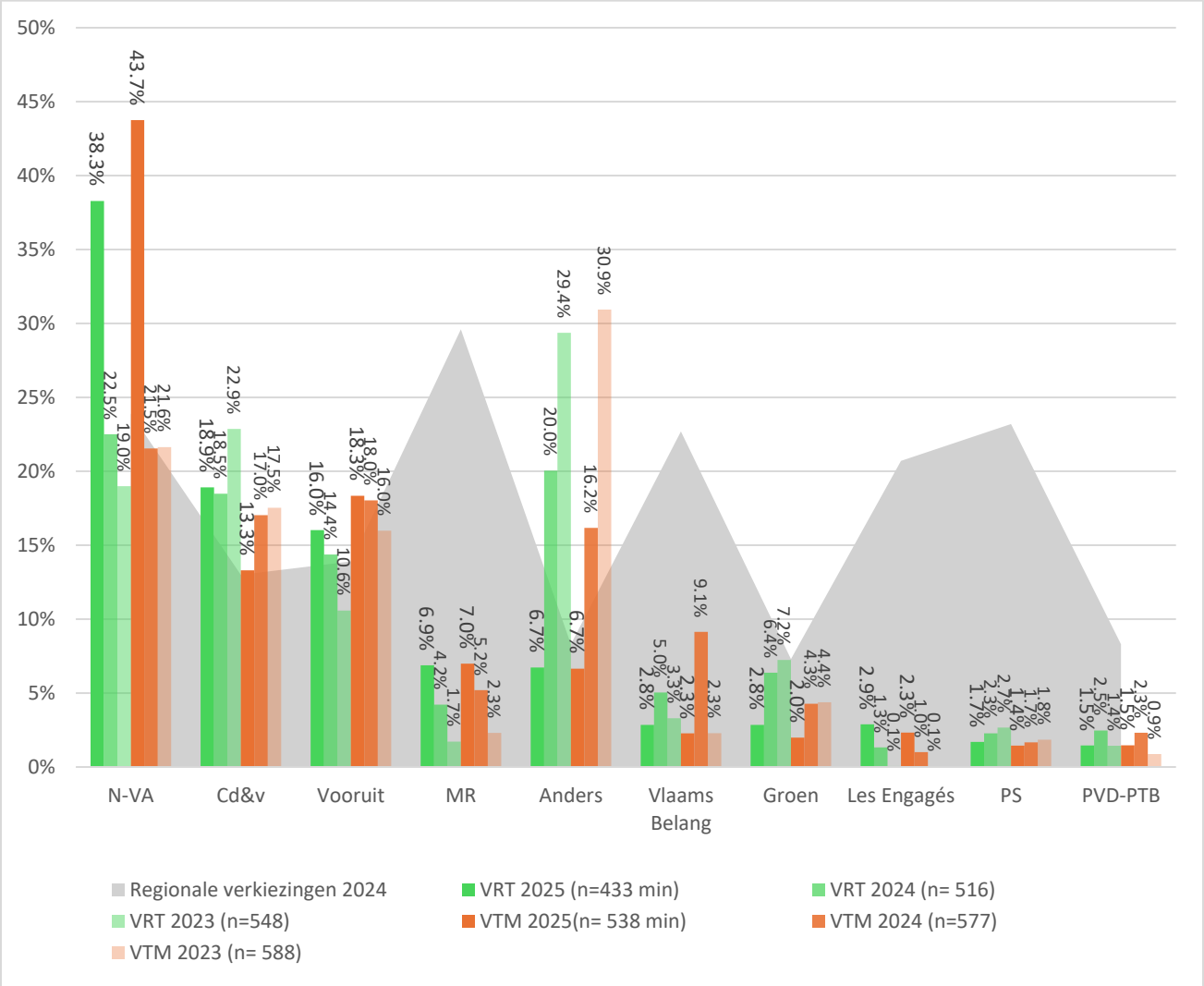

1.3.3. Spreektijd Federaal versus Vlaams bestuursniveau

We gaan in deze sectie na of er een verschil is tussen de aandacht voor het Vlaamse en het federale bestuursniveau. Figuur 1.8. toont op welk bestuursniveau de politieke nieuwsitems op beide zenders betrekking hebben. We deden dat op basis van welke politici aan het woord kwamen. Als alleen politici van het Vlaamse bestuursniveau spraken in het item, dan coderen we het item als gaande over de Vlaamse politiek. Als er alleen federale politici spraken (meestal Nederlandstalig, maar dat kunnen ook Franstaligen zijn) dan besloten we dat het een federaal item is. Ook zijn er enkele items die alleen Waalse/Franstalige regionale politici aan bod laten komen. Er zijn natuurlijk ook gemengde items als zowel Vlaamse als federale politici aan bod komen. Er zijn ook items die niet kunnen geklasseerd worden omdat alleen maar de partijvoorzitters spreken en die zowel de Vlaamse als de federale politiek kunnen bespreken, die items worden niet getoond in de grafiek. De grafiek toont de totale duurtijd van de vier soorten items in minuten.

Figuur 1.8. Duur van nieuwsitems per bestuursniveau en per zender (Nieuws, 2025, n= 3.586 minuten zendtijd).

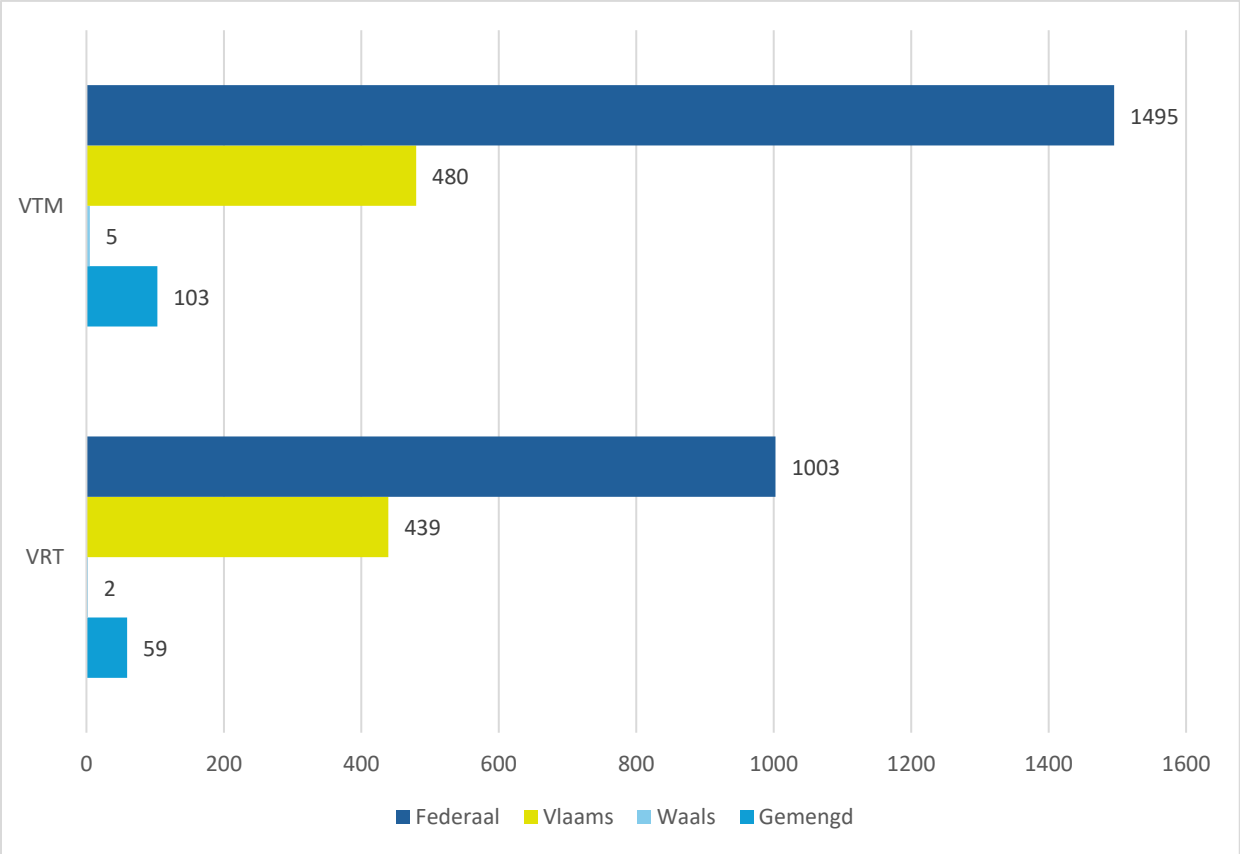

De conclusie is duidelijk. Er is véél meer aandacht, op beide zenders, voor het federale dan voor het Vlaamse bestuursniveau; en de aandacht voor de Franstalige regionale politiek is heel erg laag. Op VTM is er drie keer meer aandacht voor het federale dan het Vlaamse bestuursniveau; op VRT ongeveer twee keer.

Die grotere aandacht vertaalt zich natuurlijk ook in spreektijd van politici van elk bestuursniveau. In de grafieken hieronder hebben we de spreektijd van de federale en de Vlaams-regionale politici apart opgedeeld en kijken we naar de verschillende functies van de sprekers. We kijken met name opnieuw naar de verdeling tussen regering en oppositie.

Aangezien er nauwelijks verschil is tussen VRT en VTM, bespreken we hier specifiek VRT data. In figuur 1.9. valt het op dat de federale premier heel sterk aanwezig is in het nieuws, maar liefst één vierde van alle spreektijd van alle federale politici in het nieuws gaat naar deze persoon (dat was in het begin van 2025 heel even Alexander de Croo en daarna Bart De Wever). Alle ander federale ministers samen krijgen ongeveer 37% van de federale spreektijd. Daarna volgen de partijvoorzitters van de meerderheid met 19%. De meerderheidsparlementsleden krijgen samen 6% (op VTM slechts 2%). Als je dat allemaal optelt, kom je qua federale spreektijd op 87% voor de regeringspartijen. De voorzitters van de oppositiepartijen nemen iets meer dan de helft van de oppositiespreektijd voor hun rekening, en de rest wordt ingenomen door de parlementsleden van de oppositie.

Figuur 1.9. Spreektijd politici op federaal bestuursniveau (Nieuws, 2025, n= 620 minuten spreektijd).

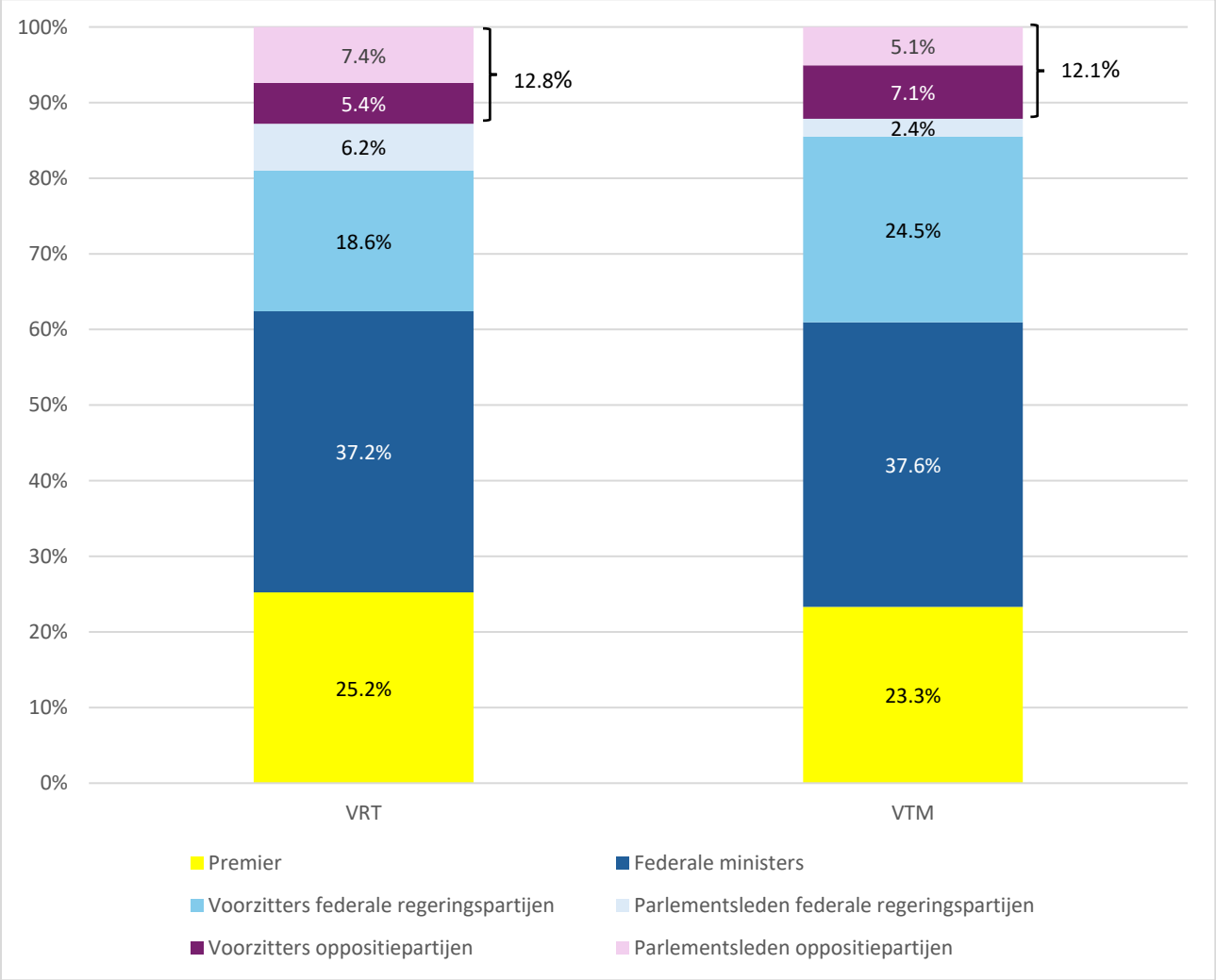

Hieronder in figuur 1.10. maken we dezelfde oefening voor het Vlaamse bestuursniveau. Nu zijn de verschillen tussen VRT en VTM groter. Wat opvalt is dat de Vlaamse minister-president veel minder domineert dan de federale premier (zie ook tabel 1.2. die we later bespreken). Matthias Diependaele krijgt 'maar' 14% van de spreektijd voor Vlaamse politici op VRT en maar 8% op VTM. Op VRT kapen de Vlaamse ministers bijna de helft van de spreektijd weg, op VTM is dat een derde. We zien dus weer dat de uitvoerende macht domineert. Opvallend is dat VTM daarnaast vooral voorzitters van de meerderheid aan het woord laat, meer dan VRT. Beide zenders geven nauwelijks aandacht aan Vlaamse meerderheidsparlementsleden. De verzamelde Vlaamse oppositie krijgt op VRT 14% van de spreektijd, en op VTM 21%. Op Vlaams niveau wordt de mediatieke oppositie vooral door de

voorzitters gevoerd, minder door de parlementsleden. Op VRT is de spreektijd voor parlementsleden op het Vlaamse bestuursniveau lager dan op het federale bestuursniveau, bij VTM is het eerder gelijk.

Op Vlaams niveau geeft VTM dus meer ruimte aan oppositiepartijen en op federaal niveau evenveel. De spreektijd voor oppositiepartijen op beide zenders is echter erg vergelijkbaar. Dat heeft te maken met de aandacht voor lokale, Brusselse en Europese politici die aanmerkelijk groter is op VRT dan op VTM.

Figuur 1.10. Spreektijd politici Vlaams bestuursniveau (Nieuws, 2025, n= 334 minuten spreektijd)

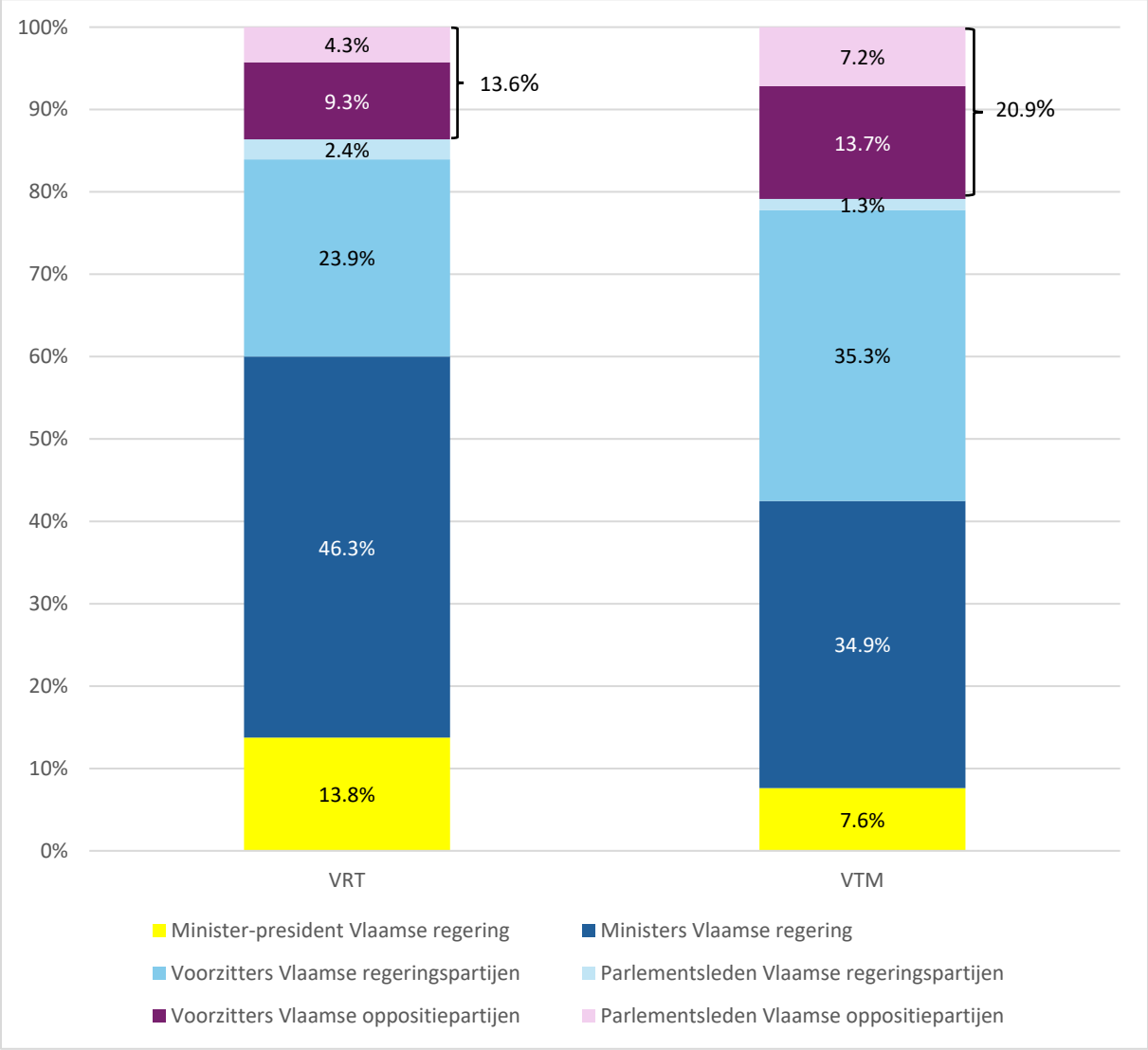

1.3.4. Spreektijd individuele politici

We suggereerden eerder dat de dominante score van N-VA te wijten zou zijn aan haar regeringsdeelname op beide bestuursniveaus en aan het feit dat de partij ook de eerste ministers op beide niveaus levert. Nu kijken we maar de spreektijd van individuele politici om te kijken of die aanname klopt. We zoomen in op de twintig politici met de meeste spreektijd in Tabel 1.2.

Tabel 1.2. Belgische politici met meeste spreektijd in 19 uur journaals, vergelijking VRT-VTM (Nieuws, 2025, n= 972 minuten spreektijd politici).

			VRT					VTM		
		Spreektijd (min.)	**Spreektijd (%)**	**# genoemd**	**# keer gesproken**		**Spreektijd (min.)**	**Spreektijd (%)**	**# genoemd**	**# keer gesproken**
1	Bart De Wever N-VA	57,5	13,2%	238	114	Bart De Wever N-VA	87,0	16,1%	336	115
2	Matthias Diependaele N-VA	18,3	4,2%	44	32	Theo Francken N-VA	39,4	7,3%	94	51
3	Zuhal Demir N-VA	18,1	4,2%	57	30	Conner Rousseau Vooruit	35,8	6,6%	61	25
4	Sammy Mahdi Cd&v	14,8	3,4%	30	23	Zuhal Demir N-VA	29,5	5,5%	77	35
5	Theo Francken N-VA	14,4	3,3%	50	39	Georges-Louis Bouchez MR	23,9	4,4%	117	37
6	Frank Vandenbroucke Vooruit	14,0	3,2%	56	37	Frank Vandenbroucke Vooruit	22,1	4,1%	75	32
7	Conner Rousseau Vooruit	13,3	3,1%	23	13	Annelies Verlinden Cd&v	17,9	3,3%	45	17
8	Vincent Van Peteghem Cd&v	12,5	2,9%	38	32	Valerie Van Peel N-VA	16,8	3,1%	17	12
9	Georges-Louis Bouchez MR	11,1	2,6%	54	31	Sammy Mahdi Cd&v	15,6	2,9%	56	28
10	Jan Jambon N-VA	10,1	2,3%	24	18	Matthias Diependaele N-VA	14,6	2,7%	38	25
11	Jo Brouns Cd&v	9,9	2,2%	32	15	Rob Beenders Vooruit	13,2	2,4%	27	16
12	Bernard Quintin MR	9,7	2,2%	29	24	Vincent Van Peteghem Cd&v	12,3	2,3%	33	18
13	Melissa Depraetere Vooruit	8,4	1,9%	28	21	Frédéric De Gucht Anders	10,2	1,9%	10	4
14	Annick De Ridder N-VA	8,3	1,9%	25	21	Melissa Depraetere Vooruit	9,1	1,7%	26	17

15	Caroline Gennez Vooruit	7,6	1,8%	31	19	Maxime Prévot Les Engagés	9,1	1,7%	57	20
16	Maxime Prévot Les Engagés	7,4	1,8%	43	22	Bernard Quintin MR	8,9	1,7%	34	19
17	Rob Beenders Vooruit	7,2	1,7%	17	14	Caroline Gennez Vooruit	8,2	1,5%	28	15
18	Dirk De Fauw Cd&v	6,2	1,4%	13	13	Annick De Ridder N-VA	7,9	1,5%	21	13
19	Hilde Crevits Cd&v	5,4	1,2%	26	17	Anneleen Van Bossuyt N-VA	7,3	1,4%	24	10
20	Valerie Van Peel N-VA	5,2	1,2%	15	9	Jan Jambon N-VA	6,1	1,1%	47	19

We geven eerst een leesvoorbeeld. Op het VRT Journaal in 2025 wordt Matthias Diependaele 44 keer genoemd, waarvan hij 32 keer spreekt wat in totaal neerkomt op 18,3 minuten, dat is goed voor 4,2% van de spreektijd van alle Belgische politici die in het VRT journaal zijn voorgekomen. Met voorspong nummer 1 is premier Bart De Wever, hij krijgt op zijn eentje 13% spreektijd op VRT en 16% op VTM; dat betekent op VRT bijna één uur Bart De Wever en op VTM anderhalf uur. Dat is veel, maar de Belgische premier was ook de voorgaande jaren de onomstreden nummer één; Alexander de Croo kreeg in 2023 toen hij premier was ook rond de 11% spreektijd van alle spreektijd van politici; maar De Wever gaat daar dus nog flink voorbij. De Vlaamse-minister president Matthias Diependaele scoort op twee op VRT, en pas op plaats tien bij VTM. Theo Francken, ook minister en ook van N-VA, scoort ook hoog. De vierde N-VA politicus, in dit geval een politica, die hoge ogen gooit is Zuhal Demir, drie op VRT en vier op VTM. We zien dus dat het inderdaad de regeringsdeelname is van N-VA, en dan vooral de ministeriële sleutelposities die de partij bezet, die wellicht de oorzaak is van de grote aandacht die de partij geniet; het is bijna 15 jaar gelden dat beide premiers van dezelfde partij waren en vandaag zien we het grote media-effect dat dat teweegbrengt. De regeringsleden van andere partijen scoren lager dan het viertal van N-VA. Frank Vandenbroucke (Vooruit) scoort de zesde plaats op beide zenders, Vincent van Peteghem (cd&v) scoort sterk op plaats acht en twaalf. Verder wordt de top 20 vollédig bevolkt door andere ministers én door partijleiders (met uitzondering van burgemeester Dirk De Fauw). Maar niet alle partijleiders scoren hoog, met name de partijleiders van de oppositiepartijen Vlaams belang, Groen en PVDA zitten niet in de top 20. Van Anders haalt alleen Frédéric De Gucht de top 20, maar alleen bij VTM, en dat is voornamelijk te wijten aan de positie die hij nog maar sinds september 2025 inneemt. Interessant is dat er ook een paar Franstalige politici in de top 20 zitten, en meer dan vorige jaren, vooral dan Georges-Louis Bouchez (MR), op VRT scoort hij de negende plaats en op VTM staat hij zelfs op nummer 5. Ook de minister van buitenlandse zaken, Maxime Prévot (Les Engagés) haalt de top 20 op beide zenders.

Tabel 1.3. toont niet alleen de Belgische politici, maar naar alle sprekers in het nieuws. Bart De Wever wordt in deze tabel als spreker die het meeste spreektijd krijgt onder politici geklopt door Donald Trump die in het nieuws in Vlaanderen heel sterk aanwezig was. In totaal kregen nieuwskijkers op beide zenders meer dan een vol uur Trumpiaanse uitspraken over zich heen. Trump krijgt héél vaak het woord, maar het gaat bijna steeds om korte quotes. Noteer dat Trump in 2024 slechts op plaats 10 stond met 18 minuten op VRT, en op plaats 3 met 34 minuten op VTM. Verder staan bij de meest frequente sprekers vaak ook eigen journalisten (vb. Marijn Trio, Karel Lattrez) of experten (vb. David Criekemans, Rik Torfs) die in de nieuwsstudio te gast zijn. Deze laatste categorie, externe experten, zitten eerder in de top 20 bij VTM dan bij VRT. Buiten de Amerikaanse president komen ook andere belangrijke buitenlandse regeringsleiders aan het woord, zoals Zelensky, Poetin, Netanyahu, von der Leyen.

Tabel 1.3. Alle actoren met meeste spreektijd in 19 uur journaals, vergelijking VRT-VTM (Nieuws, 2025, n= 7.369 minuten spreektijd alle actoren).

		VRT					VTM			
		Spreektijd (min.)	**Spreektijd (%) politici**	**# optredens**	**# keer gesproken**		**Spreektijd (min.)**	**Spreektijd (%) politici**	**# optredens**	**# keer gesproken**
1	Donald Trump	76.7	2,1%	620	231	Donald Trump	88.1	2,2%	731	236
2	Bart De Wever	57.5	1,6%	237	114	Bart De Wever	86.9	2,1%	334	114
3	Marijn Trio	52.3	1,4%	17	17	Karel Lattrez	44.0	1,1%	21	21
4	Volodymyr Zelensky	25.5	0,7%	190	84	Theo Francken	39.4	1,0%	95	51
5	Inge Vrancken	24.0	0,7%	11	11	David Criekemans	32.5	0,8%	10	10
6	Matthias Diependaele	18.3	0,5%	44	32	Robin Ramaekers	32.4	0,8%	13	13
7	Zuhal Demir	18.1	0.5%	57	30	Conner Rousseau	31.1	0,8%	58	24
8	Sammy Mahdi	14.8	0,4%	30	23	Volodymyr Zelensky	29.9	0,7%	224	80
9	Benjamin Netanyahu	14.5	0,4%	104	49	Zuhal Demir	29.5	0,7%	77	35
10	Theo Francken	14.4	0,4%	51	39	Rik Torfs	22.8	0,6%	7	7
11	Frank Vandenbroucke	14.0	0,4%	56	37	Frank Vandenbroucke	22.1	0,5%	74	32
12	Conner Rousseau	12.1	0,3%	19	11	Paul D'Hoore	22.0	0,5%	14	12
13	Paus Leo XIV	12.1	0,3%	17	6	Georges-Louis Bouchez	21.8	0,5%	108	33
14	Georges-Louis Bouchez	10.9	0,3%	49	30	Annelies Verlinden	17.9	0,4%	44	17
15	Vladimir Poetin	10.4	0,3%	137	28	Vladimir Poetin	17.8	0,4%	204	37
16	Jan Jambon	10.1	0,3%	24	18	Valerie Van Peel	16.8	0,4%	16	12
17	Vincent Van Peteghem	10.0	0,3%	25	21	Benjamin Netanyahu	16.7	0,4%	121	42
18	Bernard Quintin	9.7	0,3%	29	24	Caroline Willemen	16.1	0,4%	13	13
19	Ursula von der Leyen	8.8	0,2%	6	4	Sammy Mahdi	15.6	0,4%	56	28
20	Kristof Aerts	8.5	0,2%	18	18	Carolien Van Nunen	14.5	0,4%	7	7

2 VRT-duiding 2025

Het tweede deel van dit rapport focust op de duidingsprogramma's van de openbare omroep. Opnieuw kijken we naar de aandacht voor thema's en verschillende actoren, deze keer in de duidingsprogramma's: De Afspraak, De Afspraak op Vrijdag, De Zevende Dag, Terzake en de interviews in Villa politica. Deze analyses werden eveneens uitgevoerd aan de hand van de database van het ENA. We onderzoeken het hele jaar 2025 en bekijken elke uitzending. In totaal werden er 1.540 aparte items en 18.724 minuten duiding bekeken en gecodeerd.

1.4. Thema's in duidingsprogramma's

Ook voor duidingsprogramma's gingen we na welke thema's aan bod kwamen (Figuur 2.1). We zien dat, in tegenstelling tot in de journaals waar oorlog en vrede domineert, het thema politiek nipt het grootste is. Van de totale zendtijd van alle VRT-duidingsprogramma's in 2025 ging er 24% naar politiek. In duiding gaat het immers meer dan bij nieuws om regeringsformatie en het proces van regeringsonderhandelingen. De tweede plaats wordt ingenomen door oorlog en vrede met net een fractie minder zendtijd. Na die twee grote thema's samen bijna goed voor de helft van de zendtijd, volgen veel andere thema's met economie en sociale zaken op kop. De volgorde van grootte is niet helemaal hetzelfde dan bij de journaals, het thema milieu valt hier bijvoorbeeld helemaal uit de top 15.

Figuur 2.1. Thema's in duidingsprogramma's (Duiding, 2025, n= 18.725 minuten zendtijd).

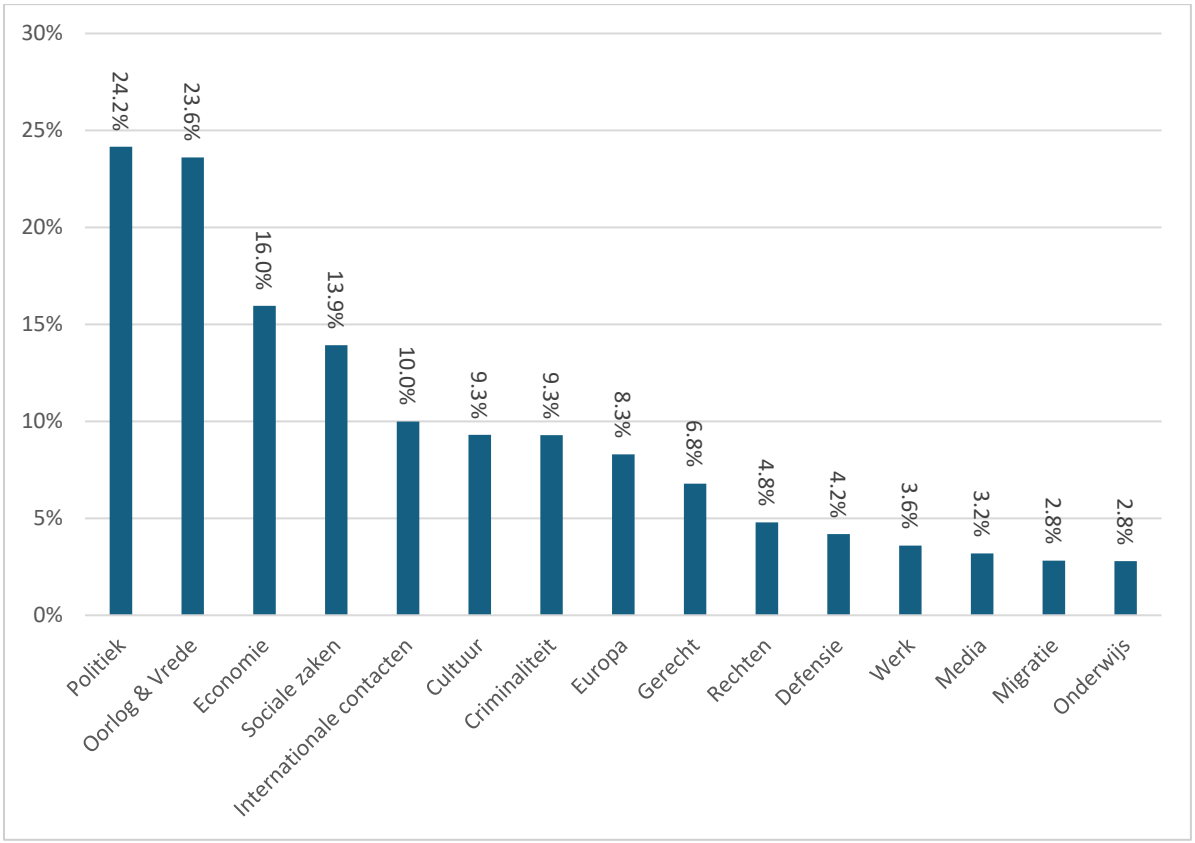

In Figuur 2.2. is de top vijf thema's per duidingsprogramma te zien, waaruit af te lezen is hoe de verschillende programma's hun eigen thematisch profiel hebben. De balken van de vier programma's

komen niet op 100% uit doordat items opnieuw verschillende thematische codes kunnen krijgen en hier worden enkel de top vijf van thema's afgebeeld. Alle duidingsprogramma's van VRT besteden ruime aandacht aan politiek, maar Villa Politica toch het meeste (43%), terwijl Terzake dat het minst doet (20%). De reden hiervoor is dat Villa Politica parlementsleden één-op-één interviewt, en het hierbij dus vaak gaat om het politiek systeem; regeringsvorming, partijorganisatie,… Oorlog was in 2025 sterk aanwezig in elk van de vier programma's. Sociale kwesties en economie & financiën, krijgen veel aandacht, maar economie & financiën veel minder in de Afspraak. Verder is opvallend dat cultuur in twee van de vier programma's hoog scoort. Cultuur komt immers steeds bij De Afspraak en De Zevende Dag veel aan bod omdat daar ook meer diverse gasten worden uitgenodigd.

Figuur 2.2. Zendtijd vijf grootste thema's per programma. (Duiding 2025, n= 18.725 minuten zendtijd).

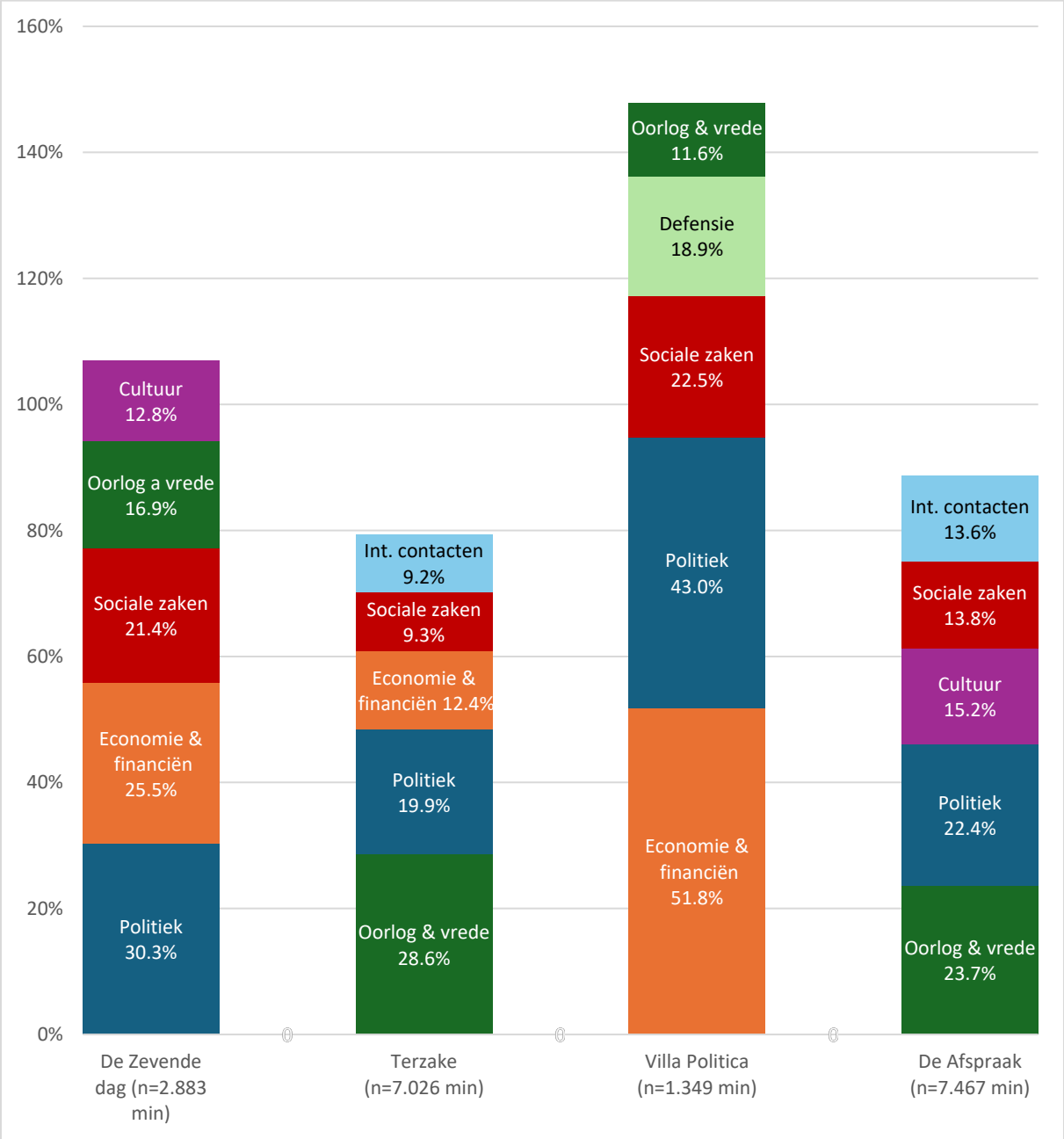

1.5. Wie komt er aan bod?

1.5.1. Verdeling over maatschappelijke actoren

Figuur 2.3. geeft de verdeling van de spreektijd van verschillende soorten actoren in de duidingsprogramma's weer en vergelijkt met het nieuws anno 2025 en met de duidingsprogramma's van vorig jaar. We hanteren hiervoor dezelfde classificatie als voorheen, voor de journaals. In duiding werd de meeste aandacht besteed aan politiek, toch is het niet zo dat politici de eerste plaats van de sprekende actoren wegkapen. Het zijn de experten die het langs het woord krijgen in duiding (40%), nipt meer dan politici (35%). In de duiding van 2024 waren de verhoudingen nog omgekeerd en waren

politici meer dan experts aan het woord. Ook in 2023 en 2022 (niet in grafiek) waren politici nog het meest aan het woord. Dus de hoge score van experts in 2025 is opvallend. Na politici en experts volgen de andere types actoren op grote afstand. De vergelijking met het nieuws van 2025 geeft aan dat duiding echt wel een andere actorenprofiel heeft. Véél minder gewone burgers komen er aan het woord, minder middenveld, minder overheid maar veel meer experten en ook veel meer politici. Duidingsprogramma's zijn dus, veel meer dan journaals, 'gepolitiseerd' maar ook veel meer bevolkt door experten die hun licht laten schijnen op de actualiteit.

Figuur 2.3. Actoren aan het woord in duiding 2025 (Duiding, 2025, n= 13.341 minuten spreektijd).

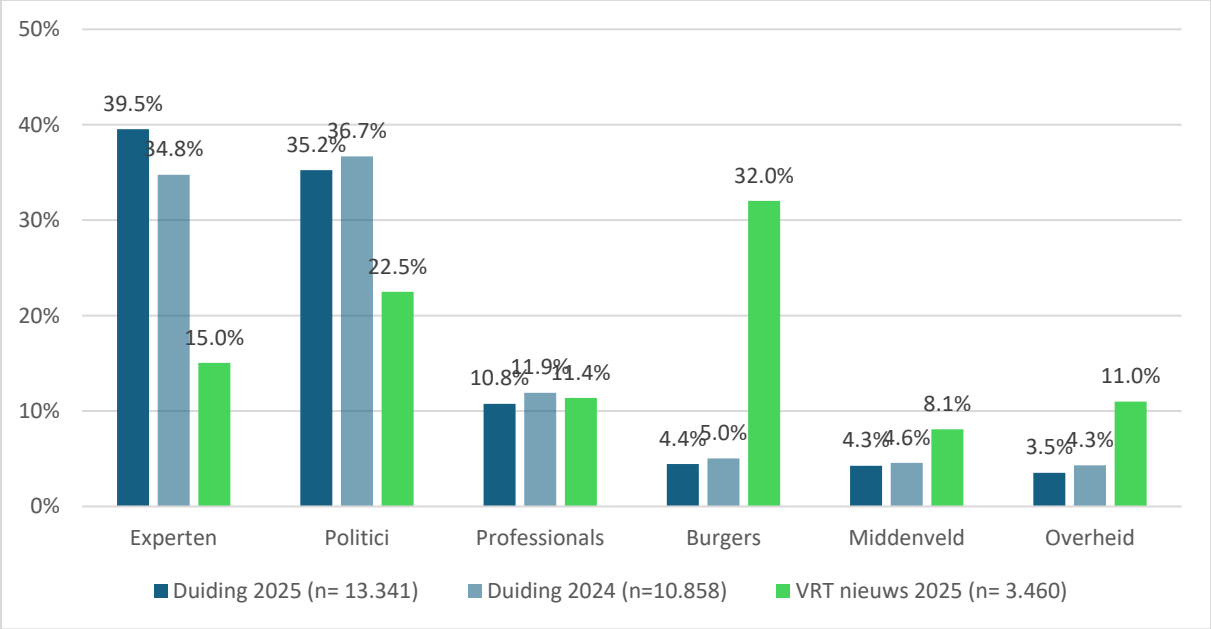

1.5.2. Aandacht voor politieke partijen

Zoals bij de journaals kijken we niet naar de vermeldingen van partijen, maar naar de spreektijd voor de politici per partij in de duidingsprogramma's van 2025. Figuur 2.4. zet de verschillende partijen tegen elkaar af en toont op de achtergrond de electorale sterkte van de partijen in de verkiezingsuitslag van 2024. Net zoals bij de journaals is N-VA afgetekend de meest aan het woord gelaten partij met 28% spreektijd in VRT duiding. En net zoals bij de journaals volgen dan cd&v (19%) en Vooruit (17%), dan Anders/ Open Vld (10%) en dan de andere oppositiepartijen. Ondanks dezelfde volgorde van grootte, zijn de verschillen met de journaals toch uitgesproken: N-VA krijgt beduidend minder aandacht in duiding, de oppositiepartijen Vlaams Belang, Groen en PVDA méér. De dominantie van de regeringspartijen is ook minder uitgesproken in duiding. In de journaals was 80% van de spreektijd voor politici van de regeringspartijen in duiding is dat 'maar' 68%. Dus ook in duiding speelt de machtslogica, maar er is wel een betere spreiding en de berichtgeving komt wat dichter bij een electorale logica—dat is een vaststelling die we ook al de voorgaande jaren deden.

Ondanks die grotere aandacht voor de oppositie in duiding in vergelijking met journaals zien we toch een daling voor de aandacht voor oppositiepartijen in deze programma's zoals weergegeven in Figuur 2.5. Ten opzichte van 2024, en vaak ook 2023, verloren de oppositiepartijen terrein in 2025. Groen bijvoorbeeld, zag zijn zendtijd in duiding gehalveerd en dat geldt ook voor Anders/ Open Vld. N-VA won dan weer sterk in duidingsaandacht in 2025 ten opzichte van zowel 2024 en ook 2023. Dat geeft nogmaals aan hoe uitzonderlijk de aandacht voor N-VA was in 2025.

Figuur 2.4. Spreektijd politici in duidingsprogramma's (Duiding, 2025, n= 4.259 minuten spreektijd).

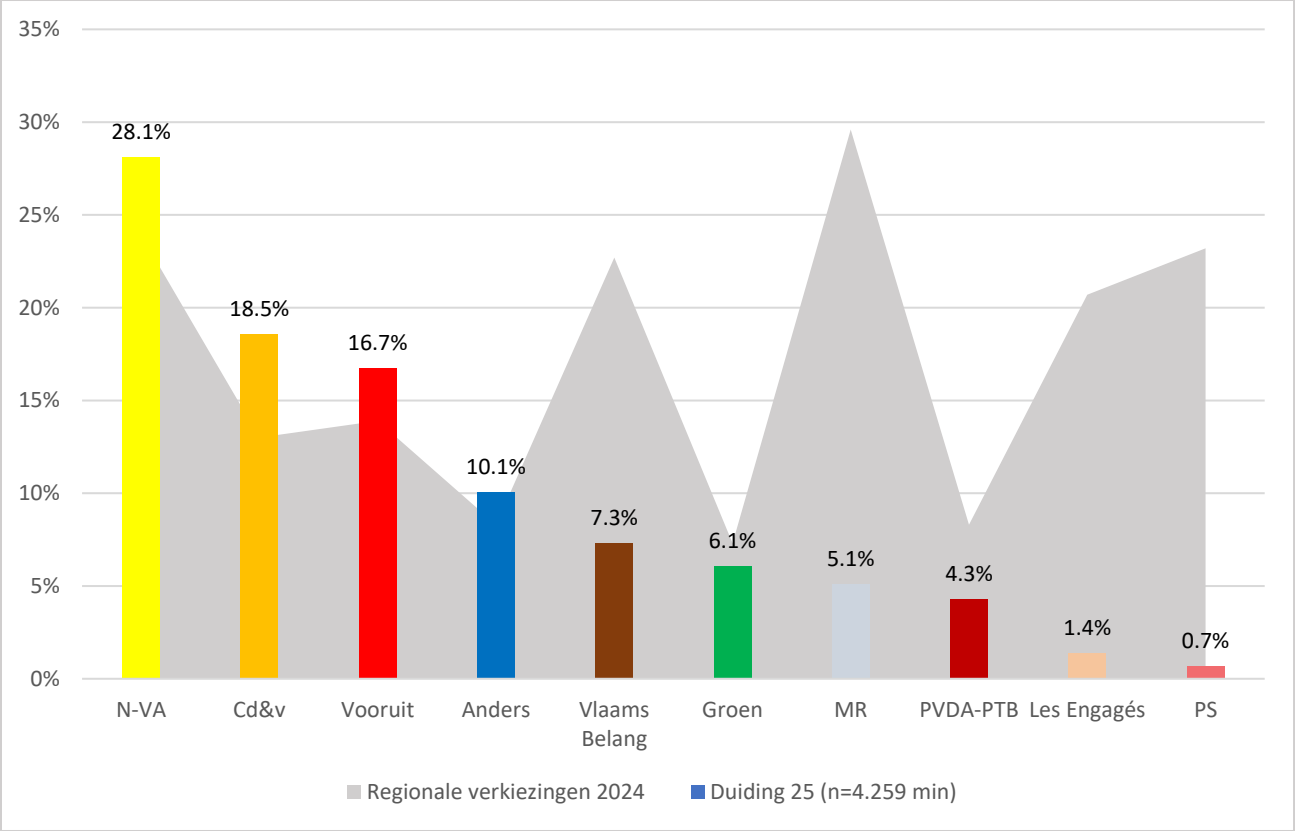

Figuur 2.5. Spreektijd politici in duidingsprogramma's (Duiding, 2025, n= 4.259 minuten spreektijd).

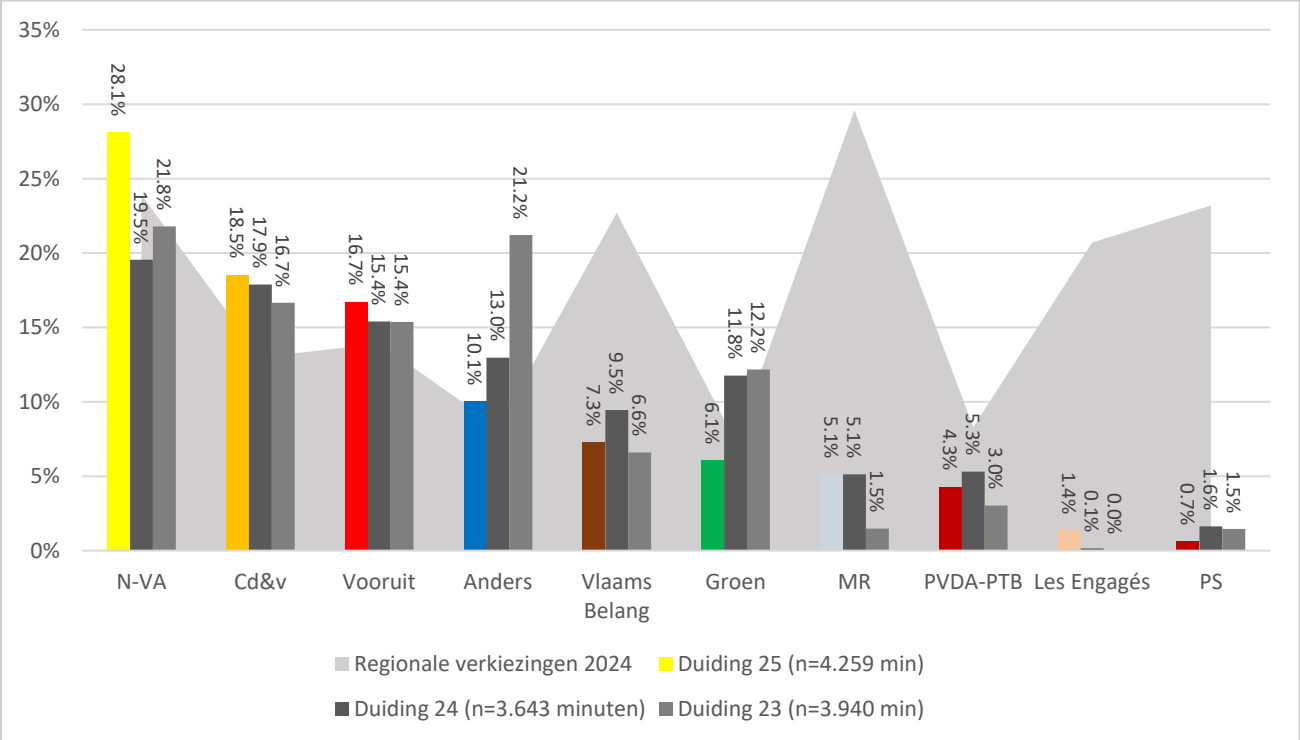

In Figuur 2.6. wordt de rechtstreekse vergelijking gemaakt tussen nieuws en duiding op VRT in 2025. De beide balken sommeren niet naar 100% omdat we de spreektijd van alle politici als totale som zien. Zo worden ook onafhankelijken, politici van lokale partijen,... aan het woord gelaten die we niet in de

grafiek tonen, maar de overige percentages voor Duiding en Nieuws invullen. Bij nieuws is dit "overschot" aan politici nog iets groter, aangezien daar sneller een burgemeester of schepen aan het woord wordt gelaten dan dat deze worden uitgenodigd bij duidingsprogramma's. De grafiek zet het verschil tussen duiding en de journaals mooi in verf voor N-VA, Vlaams Belang, Groen en PVDA. Voor Vooruit en cd&v maak het niet zo veel verschil. Zowel in nieuws als duiding is hun aandeel gelijkaardig.

Figuur 2.6. Spreektijd politici nieuws versus duiding VRT (Duiding, 2025, n= 4.259 minuten spreektijd - Nieuws, 2025, n= 972 minuten spreektijd).

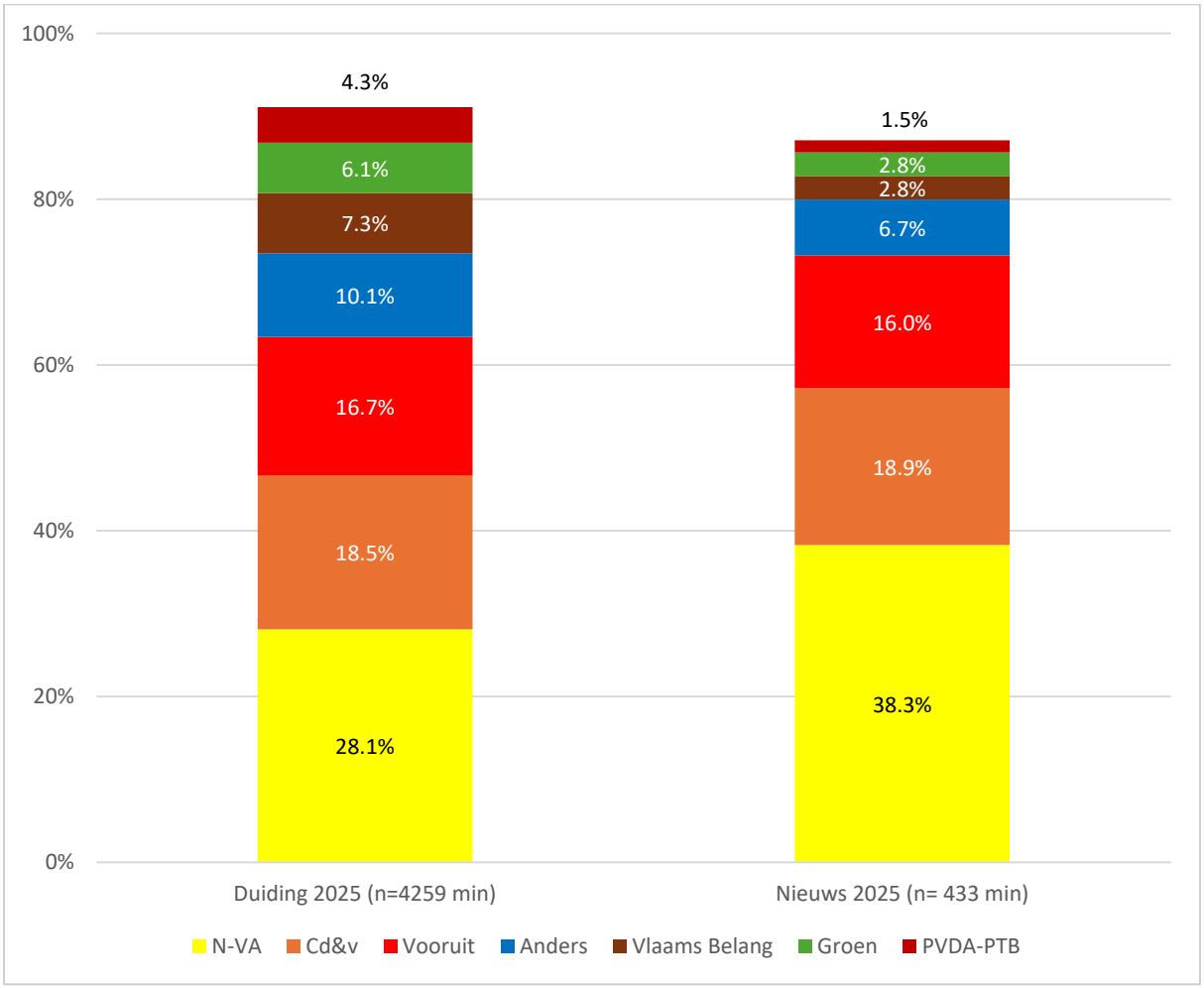

In Figuur 2.7. hieronder splitsen we de data op per apart duidingsprogramma in 2025. Er zijn verschillen tussen programma's maar het zou ons hier te ver leiden om daar heel diep op in te gaan; er zit ook toeval bij omdat de aantallen redelijk klein worden nu en één (lang) optreden een verschil kan maken In elk van de vijf programma's is N-VA, weliswaar soms nipt, de grootste. Vooruit en cd&v wisselen elkaar af op de tweede plaats. De Zevende Dag geeft het spreektijd aan oppositiepartijen Groen (9%) en PVDA (6%), Terzake voor het Vlaams Belang (9%) en De Afspraak op Vrijdag voor MR (12%) maar veel kunnen we daar niet uit opmaken.

Figuur 2.7. Spreektijd politici in duidingsprogramma's (Duiding, 2025, n= 4.259 min spreektijd).

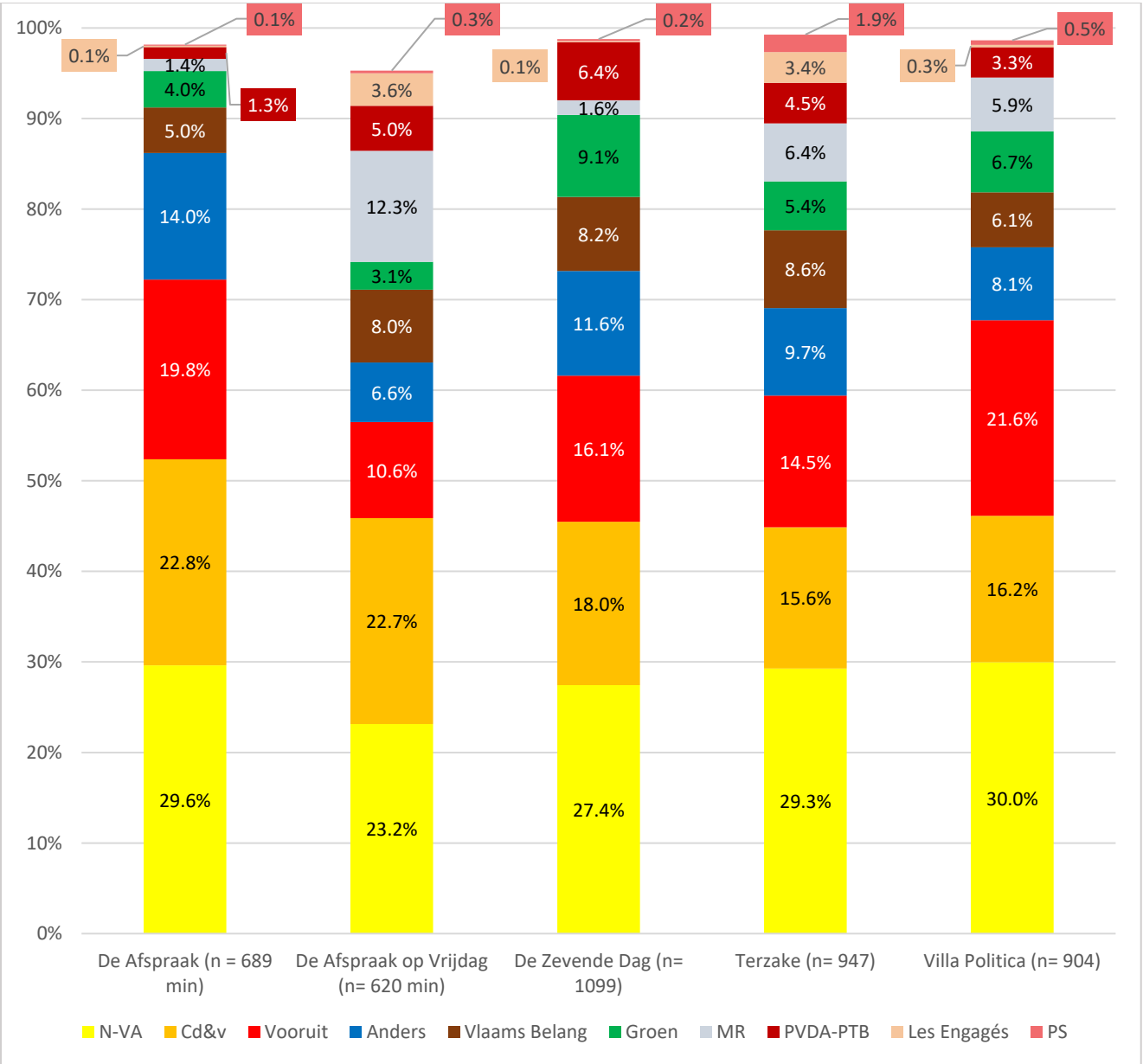

1.5.3. Spreektijd individuele politici

De spreektijd voor politici in duidingsprogramma's gaat, net zoals in de journaals, in de eerste plaats naar politici met een uitvoerend mandaat en naar de partijvoorzitters zoals blijkt uit Tabel 2.1. Maar eerst even een leesvoorbeeld van de tabel. Sammy Mahdi, de cd&v voorzitter, sprak in totaal 190 minuten (dus meer dan drie uur) in alle duidingsprogramma's samen. Dit is goed voor 4,5% van alle spreektijd voor alle politici in duiding. Deze spreektijd is verdeeld over een totaal van 103 optredens (in beeld komen, ook zonder te spreken), waarvan hij 34 keer mee aan tafel zat als studiogast. Bijna alle politici in de top 20 werden meer dan 10 keer uitgenodigd in de studio. Noteer dat de spreektijd niet alleen een functie is van het aantal uitnodigingen door de redactie maar ook van de keuze van de betrokkene om te proberen veel te praten in een uitzending. Kijk bijvoorbeeld naar Bart De Wever. Die komt héél veel in beeld, 366 keer, veruit het meest van alle politici. Maar hij was maar 9 keer te gast in de studio, wat het minst is dan àlle andere politici in de top 20. In die weinige optredens, die hij bewust kiest, spreekt hij echter heel erg veel, 148 minuten. Dus in een uitzending waarin hij zit, is de

Wever heel lang aan het woord, gemiddeld 16 minuten (=148 minuten gedeel door 9). Vergelijk dat bijvoorbeeld met Conner Rousseau, die spreekt in de uitzending waarin hij gast is gemiddeld 10 minuten lang.

Opnieuw, net zoals bij de journaals, wordt de spreektijd top 20 gedomineerd door partijleiders en door ministers. Alle Vlaamse partijleiders, met één uitzondering, stonden in de top 20. Ook de voornaamste vertegenwoordigers van de radicale oppositiepartijen Tom Van Grieken en Raoul Hedebouw behalen een top 10 plaats. Dé uitzondering is Groen: hun partijleider, Bart Dhondt, kwam nauwelijks in duidingsprogramma's aan bod. Voor de rest is het al ministers wat de klok slaat met drie uitzonderingen: Axel Ronse fractieleider Kamer N-VA, Peter De Roover Kamervoorzitter en Koen Geens ex-minister voor cd&v. Noteer verder nog, opnieuw, de sterke aanwezigheid van de Franstalige Georges-Louis Bouchez die niet alleen in de journaals maar ook in de duiding veruit de meest aanwezige Frantalige stem is.

Tabel 2.1. Spreektijd individuele politici in duidingsprogramma's 2025 (*Duiding, 2025, n*= 4.259minuten*).*

		Minuten spreektijd	%	aantal optredens	Waarvan te gast
1.	Sammy Mahdi *Cd&v*	190.4	4,5%	103	34
2.	Conner Rousseau *Vooruit*	160.3	3,8%	106	20
3.	Bart De Wever *N-VA*	148.1	3,5%	366	9
4.	Theo Francken *N-VA*	138.2	3,2%	119	22
5.	Annelies Verlinden *Cd&v*	137.7	3,2%	70	26
6.	Matthias Diependaele *N-VA*	133.7	3,1%	76	20
7.	Frank Vandenbroucke *Vooruit*	129.9	3,1%	83	15
8.	Georges-Louis Bouchez *MR*	129.7	3,0%	183	18
9.	Tom Van Grieken *Vlaams Belang*	128.5	3,0%	41	24
10.	Raoul Hedebouw *PVDA-PTB*	113.8	2,7%	43	20
11.	Axel Ronse *N-VA*	106,3	2,5%	51	25
12.	Zuhal Demir *N-VA*	103,8	2,4%	67	19
13.	Peter De Roover *N-VA*	103,2	2,4%	39	21
14.	Valerie Van Peel *N-VA*	102.0	2,4%	43	15
15.	Melissa Depraetere *Vooruit*	100.1	2,4%	44	16
16.	Frédéric De Gucht *Anders*	98.9	2,3%	45	23
17.	Vincent Van Peteghem *Cd&v*	98.3	2,3%	61	14
18.	Caroline Gennez *Vooruit*	86.4	2,0%	49	19
19.	Koen Geens *Cd&v*	79,5	1,9%	21	16
20.	Anneleen Van Bossuyt *N-VA*	71.6	1,7%	29	12

Net zoals voorheen, kunnen we de resultaten inzake spreektijd politici ook in perspectief plaatsen door alle sprekende gasten mee in beeld te brengen. Dat gebeurt in Tabel 2.2.

Tabel 2.2. Personen met meeste spreektijd in duidingsprogramma's (Duiding, 2025, n= 13.341 minuten).

		Minuten spreektijd	%	Aantal optredens	Waarvan te gast
1.	Sammy Mahdi	190,4	1,4%	103	34
2.	Conner Rousseau	160,3	1,2%	106	20
3.	Isolde Van den Eynde	152,9	1,1%	46	44
4.	Bart De Wever	148,1	1,1 %	366	9
5.	Frank Vandenbroucke	138,5	1,0%	85	17
6.	Theo Francken	138,2	1,0%	119	22
7.	Annelies Verlinden	137,7	1,0%	70	26
8.	Matthias Diependaele	133,7	1,0%	76	20
9.	Inge Vrancken	132,1	1,0%	40	32
10	Jan Ballіauw	129,7	1,0%	30	25
11	Georges-Louis Bouchez	129,7	1,0 %	183	18
12	David Criekemans	114,3	0,9%	23	21
13	Raoul Hedebouw	113,8	0,9%	43	20
14	Tom Van Grieken	107,6	0,8%	34	20
15	Axel Ronse	106,3	0,8%	51	25
16	Zuhal Demir	103,8	0,8%	67	19
17	Peter De Roover	103,2	0,8%	39	21
18	Jonathan Holslag	100,4	0,8%	20	19
19	Melissa Depraetere	100,1	0,8%	44	16
20	Bert Engelaar	100,0	0,7%	37	20

In de top 20 verschijnen nu een aantal experten of andere stemmen. In de duidingsprogramma's komen journalisten aan bod zoals Isolde Van den Eynde, plaats 3 en Inge Vrancken plaats 9. Ook experten zoals de professoren David Criekemans (plaats 12) en Jonathan Holslag (plaats 18) en vakbondsman Bert Engelaar (ABVV) komen ruim aan bod.

3 Vergelijking VRT-RTBF berichtgeving over de regeringsonderhandelingen

3.1 Inleiding

Ons onpartijdigheidsrapport heeft steeds twee vaste delen, nieuws en duiding, en dan een variabel deel. Zo gingen we vorig jaar in op de verkiezingsprogramma's van verkiezingsjaar 2024. Dit jaar bestaat het variabel deel uit een vergelijking van de VRT-berichtgeving met die van de Franstalige openbare omroep RTBF; zien we aan de Franstalige zijde dezelfde patronen dan in Vlaanderen? We doen dat in twee aparte deelonderzoeken. In deze sectie gaan we in op hoe beide omroepen berichtten over de regeringsonderhandelingen. In een tweede deel focussen we op het politieke nieuws van VRT en RTBF in een zogenaamde routine periode.

Voor dit deel over de regeringsonderhandelingen[1] kijken we naar de nieuwsuitzendingen op de VRT (19u) en RTBF (19u30), voor de periode van 16 oktober 2024 tot 9 februari 2025. Deze periode omvat al het nieuws van de regeringsonderhandelingen van kort na de lokale verkiezingen van 13 oktober 2024 tot vlak na de aanstelling van de nieuwe regering op 3 februari 2025. We selecteerden nieuwsitems die zowel de vorming van de regering (bv. coalitieonderhandelingen) behandelden als inhoudelijke kwesties, zoals nota's van de formateur of discussies rond het regeerakkoord. Concreet In totaal werden 170 nieuwsitems geanalyseerd. Daarvan waren er 83 van de VRT en 87 van de RTBF. Eerst analyseren we op het itemniveau of beide omroepen evenveel tijd besteedden aan de federale regeringsonderhandelingen in hun journaals. Daarnaast vergelijken we ook of beide omroepen in dezelfde mate berichtten over de discussies rond verschillende beleidsthema's in het regeerakkoord. Op het actorniveau bekijken we in detail de spreektijd voor politieke partijen. In totaal werden 879 actoren gecodeerd: 473 op de VRT en 406 op de RTBF. Zowel actoren die vermeld werden als aan het woord kwamen werden geselecteerd. Om in lijn te blijven met eerdere delen van het rapport focussen we hieronder enkel op de actoren die effectief gesproken hebben op de VRT of de RTBF en niet op de actoren die louter vermeld zijn. We zoomen in op de spreektijd van de vijf protagonisten–lees, de partijvoorzitters van de vijf partijen van de Arizonaregering–op beide omroepen.

3.2 Aandacht voor de onderhandelingen en subthema's van de berichtgeving

Tijdens de onderzochte periode van 117 dagen bracht de Vlaamse openbare omroep 83 keer nieuws over de regeringsonderhandelingen – gespreid over 52 zevenuurjournaals – terwijl de RTBF in 87 nieuwsitems de regeringsonderhandelingen behandelde – gespreid over 46 avondjournaals. Eén journaal bevat soms meerdere items over de regeringsonderhandelingen. Kort samengevat werd het onderwerp van de regeringsonderhandelingen in minder dan de helft (44%) van de VRT-journaals aangehaald, alsook van de RTBF-journaals (19u30) (39%). Zoals Figuur 3.1. aantoont, stijgt het aantal nieuwsitems over de regeringsonderhandeling bij beide omroepen naar een piek in de laatste week van januari en de week begin februari (11 op RTBF en 8 op VRT). Dat zijn de dagen vlak voor het regeerakkoord werd bereikt op 31 januari 2025 en de regering officieel de eed aflegde bij de Koning op 3 februari.

[1] Voor dit onderdeel baseerden we ons grotendeels op de bevindingen van de masterproef van Merel Van der Schoot (onder begeleiding van prof. Peter Van Aelst). We danken haar voor het delen van haar data en inzichten voor dit rapport.

Figuur 3.1. Aantal nieuwsitems federale regeringsonderhandelingen

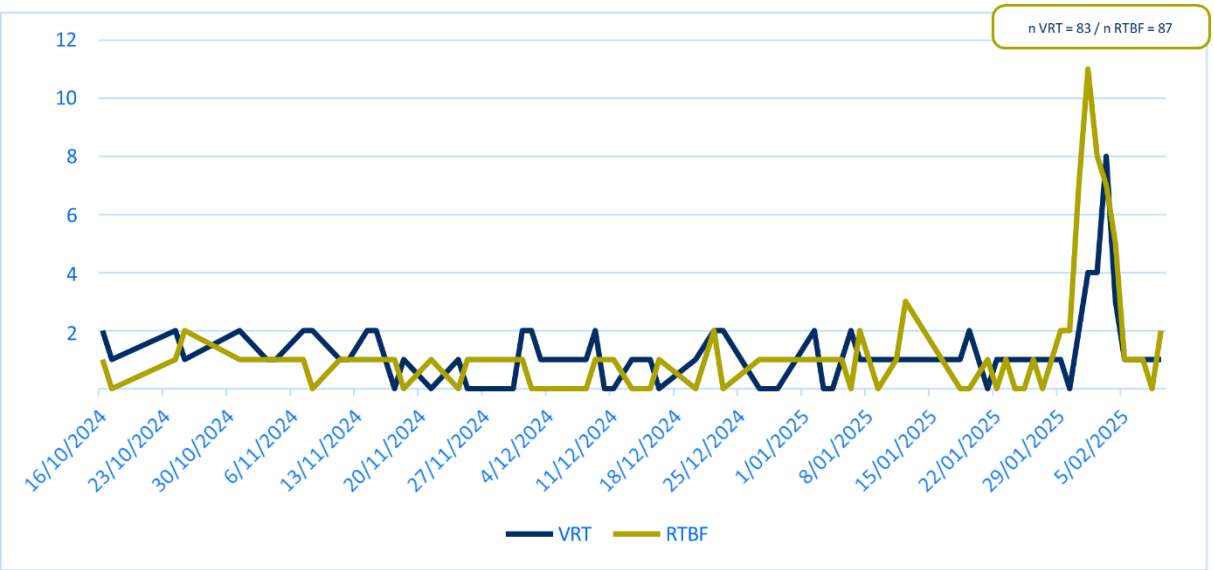

Naast het aantal items kunnen we ook vergelijken hoeveel tijd beide omroepen nemen om nieuws te brengen over de federale regeringsonderhandelingen. Figuur 3.2. geeft hier een overzicht van. Op de dagen waarop bericht werd over de regeringsonderhandelingen, spendeerde de VRT ongeveer 45 seconden langer aan de regeringsonderhandelingen dan de RTBF (179 seconden versus 134 seconden). Opnieuw zien we dus dat beide omroepen gelijkaardige aandacht aan de regeringsonderhandelingen besteden. Om te vermijden dat de gemiddelde duurtijd van een nieuwsitem grotendeels wordt bepaald door de laatste week van januari, werd de piekperiode van de laatste dagen voor het regeerakkoord uit deze berekening gelaten.

Figuur 3.2. Zendtijd federale regeringsonderhandelingen (in seconden)

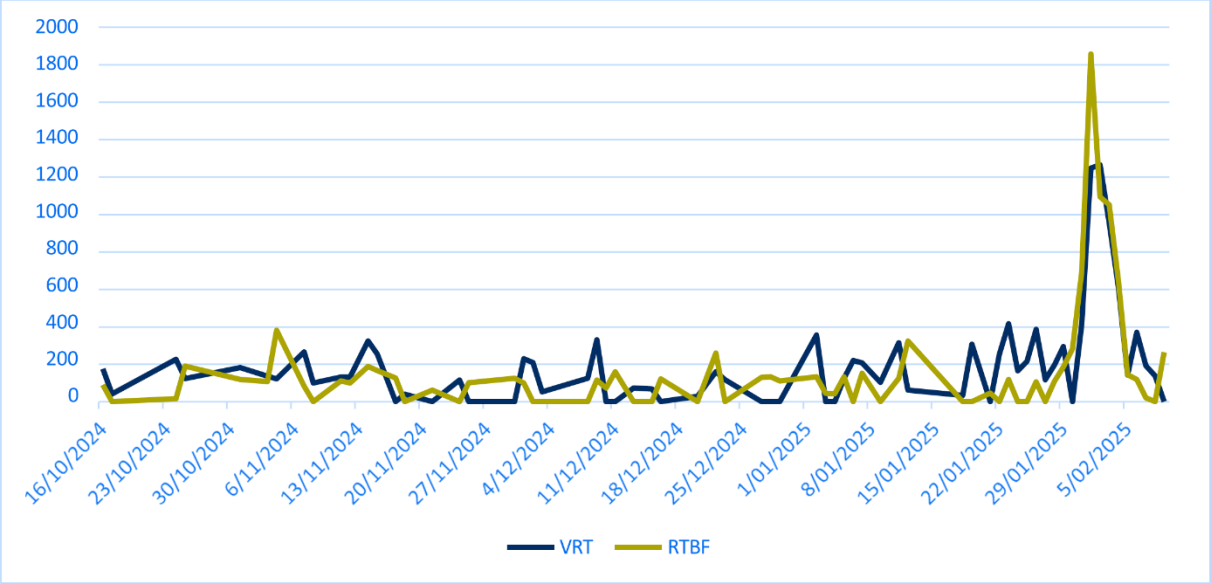

In een volgende stap, kijken we naar welke beleidsthema's aan bod kwamen in het nieuws van de VRT en de RTBF. Een nieuwsitem kan enerzijds focussen op de al niet geboekte vooruitgang in het lopende onderhandelingsproces, maar kan anderzijds ook gaan over akkoorden die politici moeten vinden over inhoudelijke beleidsthema's. Voor het eerste aspect — nieuwsitems die berichten over het onderhandelingsproces — zien we in Figuur 3.3. dat RTBF drie keer meer nieuws over de

onderhandelingen zelf geeft (zie vierde balk 'onderhandelingsproces'), zonder dieper in te gaan op de thematische inhoud van de onderhandelingen (VRT 4% en de RTBF 12%).

Figuur 3.3. Beleidsthema's de regeringsonderhandelingen uitgedrukt in nieuws items

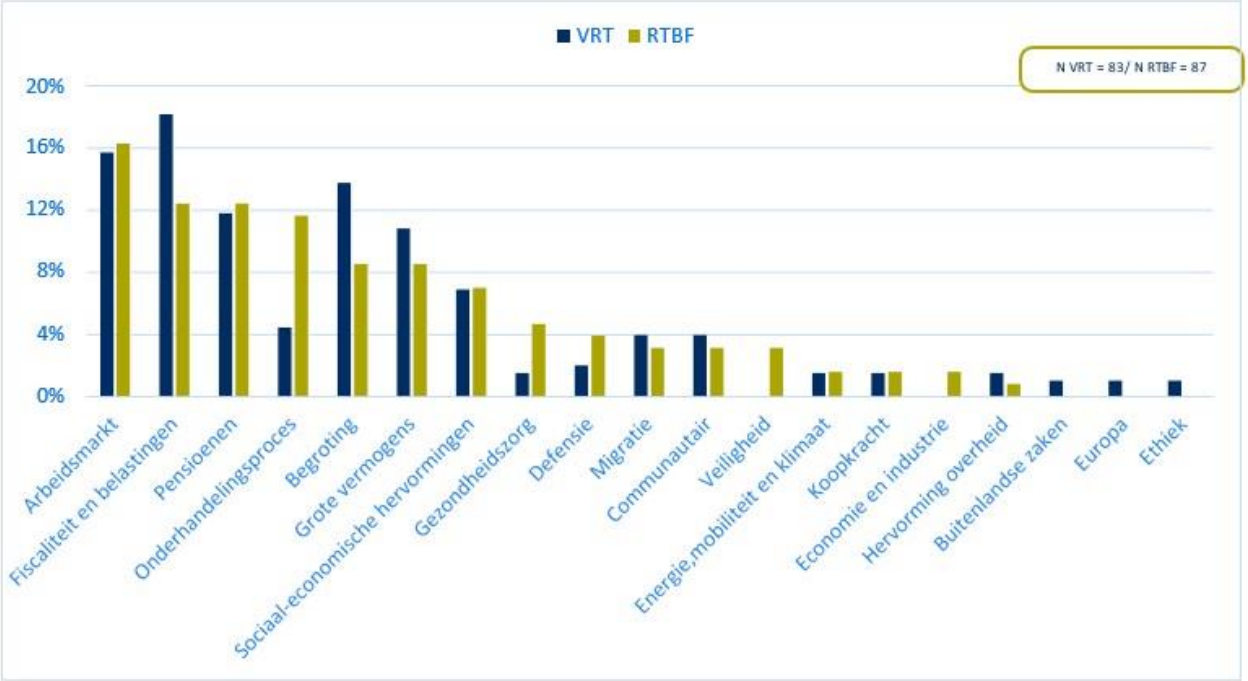

Verder zien we dat de beide omroepen grotendeels dezelfde soorten beleidsthema's behandelen in hun berichtgeving over de regeringsonderhandelingen. In één nieuwsitem konden meerdere beleidsthema's voorkomen. Zoals weergegeven in Figuur 3.3. legden de publieke omroepen in beide taalregio's allebei sterk de nadruk op de sociaaleconomische thema's. Tabel 3.1. toont dat beide zenders tijdens de regeringsvorming dezelfde thema's het meest aandacht gaven. Opvallend is dat thema's zoals defensie, migratie en veiligheid op beide omroepen heel weinig tot geen aandacht kregen. Verder was het communautair vraagstuk geen prioriteit in de berichtgeving. De VRT (4%) verschilt hierin bovendien nauwelijks van de RTBF (3%).

Tabel 3.1. Overzicht beleidsthema's VRT-RTBF

Top 5 VRT	**Top 5 RTBF**
1. Fiscaliteit en Belastingen (18%)	1. Arbeidsmarkt (16%)
2. Arbeidsmarkt (16%)	2. Fiscaliteit en Belastingen (12%)
3. Begroting (14%)	3. Pensioenen (12%)
4. Pensioenen (12%)	4. Begroting (9%)
5. Grote Vermogens (11%)	5. Grote Vermogens (9%)

3.3 Politieke versus non-politieke actoren

Alvorens we ingaan op de spreektijd van specifieke politici, bespreken we eerst kort de spreektijd van verschillende soorten groepen actoren. Figuur 3.4. geeft hier een overzicht van. Op de VRT kregen alle actoren samen in totaal ongeveer 62 minuten spreektijd. Op de Franstalige openbare omroep kregen alle actoren ongeveer 44 minuten spreektijd in totaal. De 'meerderheid' en de 'oppositie' in deze grafiek slaan op de Arizona-regering die als gevolg van deze onderhandelingen gevormd werd.

Een algemene vaststelling is dat het nieuws over de regeringsvorming bijna uitsluitend wordt gedragen door politieke partijen en politici. Gewone burgers krijgen op de RTBF (ongeveer 3%) net iets meer spreektijd in vergelijking met de VRT (2%). Actoren uit het middenveld, zoals de vakbonden, krijgen ook amper 2% van de spreektijd, opnieuw procentueel net iets meer op de RTBF dan op de VRT.

De vijf voorzitters van de partijen die uiteindelijk de regering vormen — Bart De Wever (N-VA), Conner Rousseau (Vooruit), Sammy Mahdi (CD&V), Georges-Louis Bouchez (MR) en Maxime Prévot (Les Engagés) — krijgen veruit de meeste tijd om hun visie toe te lichten in de journaals. De VRT geeft nog iets meer spreektijd (63%) aan de voorzitters dan de RTBF (57%). Ook de ministers van die latere Arizona regeringspartijen, die vaak samen met hun voorzitter het regeerakkoord onderhandelden, krijgen op de VRT meer spreektijd dan op de RTBF (20% vs. 15%).

De spreektijd van de latere oppositiepartijen die dus niet bij de onderhandelingen voor Arizona betrokken waren, is nagenoeg gelijk tussen de VRT en RTBF (4% vs 6%). Omdat de totale uitzendtijd van de nieuwsitems op de VRT en RTBF verschillend is, komen deze percentages op hetzelfde neer: de oppositiepartijen van de eigen taalgroep krijgen ongeveer 2 minuten spreektijd. Er is zowel op VRT als op RTBF nauwelijks aandacht voor oppositiepartijen aan de andere kant van de taalgrens. Zowel de VRT als de RTBF geven de oppositiepartijen van de andere taalgroep bijna nooit het woord en ook de unitaire partij PVDA/PTB, ook latere oppositie, kreeg op beide zenders nauwelijks spreektijd.

Figuur. 3.4. Spreektijd politieke en niet-politieke actoren

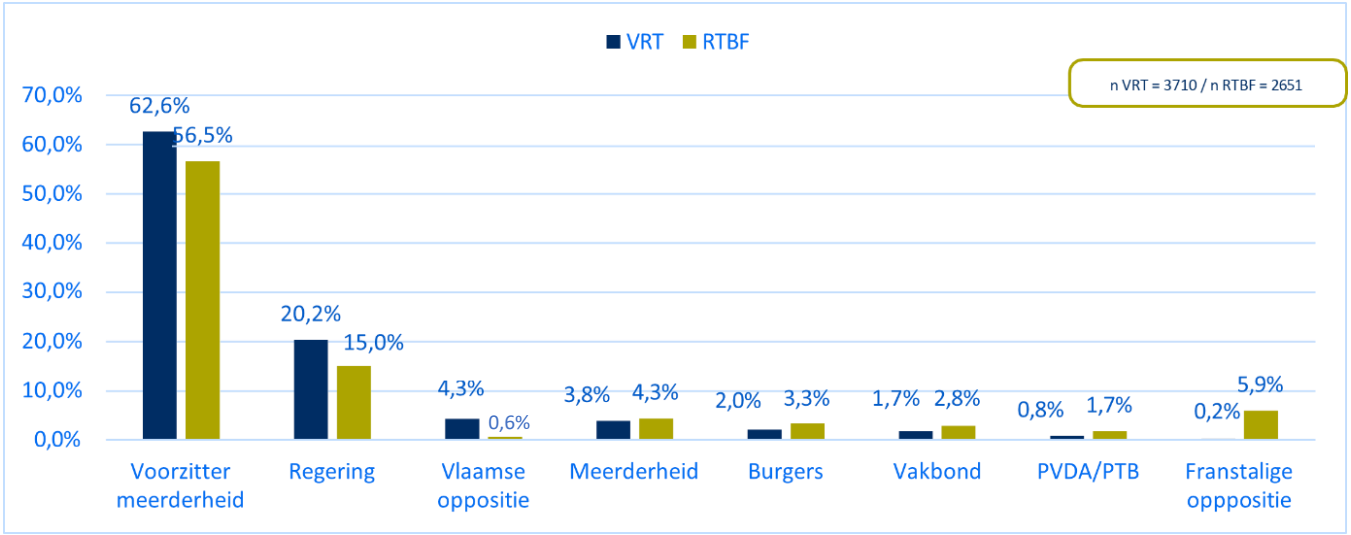

3.4 Partijen en politici

Vervolgens zoomen we verder in op de partijen en politici die het meeste aandacht kregen in het nieuws over de onderhandelingen. Op beide zenders is het de grootste partij in de eigen taalgroep die het nieuws domineert; de MR op RTBF (39%) en de N-VA op VRT (46%). Figuur 3.5. toont de verdeling van spreektijd tussen de partijen. De andere Arizonapartijen krijgen ook een groot deel van de spreektijd, maar beduidend minder dan de leidende partijen. Opvallend is wel dat de Vlaamse

meerderheidspartijen meer aandacht krijgen op RTBF (samen ongeveer 38%) dan de Franstalige tegenhangers op VRT (samen ongeveer 13%). Dit heeft wellicht gedeeltelijk te maken met het feit dat formateur Bart De Wever dé centrale figuur is tijdens de onderhandelingen. Maar ook een partij als Vooruit krijgt meer aandacht op RTBF dan MR of Les Engagés op VRT.

Meer algemeen zien we op beide zenders in deze gedetailleerde cijfers opnieuw dat de onderhandelende partijen die uiteindelijk een regering vormen het leeuwenaandeel van de aandacht opeisen en dat er voor oppositiepartijen erg weinig overblijft. Op VRT krijgt de Franstalige en Vlaamse oppositie samen 7,4% van de spreektijd, op RTBF is dat met 8,3% nauwelijks hoger (Zie figuur 3.6.). In dat opzicht sluiten deze bevindingen aan bij de eerdere vaststellingen rond de machtslogica: media focussen op partijen die (regerings)macht hebben of die, in dit geval, die macht allicht gaan verwerven tijdens de onderhandelingen. Voor de oppositie blijft er weinig tijd over. We zien daarbij geen noemenswaardige verschillen tussen VRT en RTBF, beide omroepen hanteren gelijkaardige criteria voor de inclusie van partijen en politici.

Figuur 3.5. spreektijd politici in het nieuws van VRT en RTBF gedurende de regeringsvorming (n= 96 minuten spreektijd)

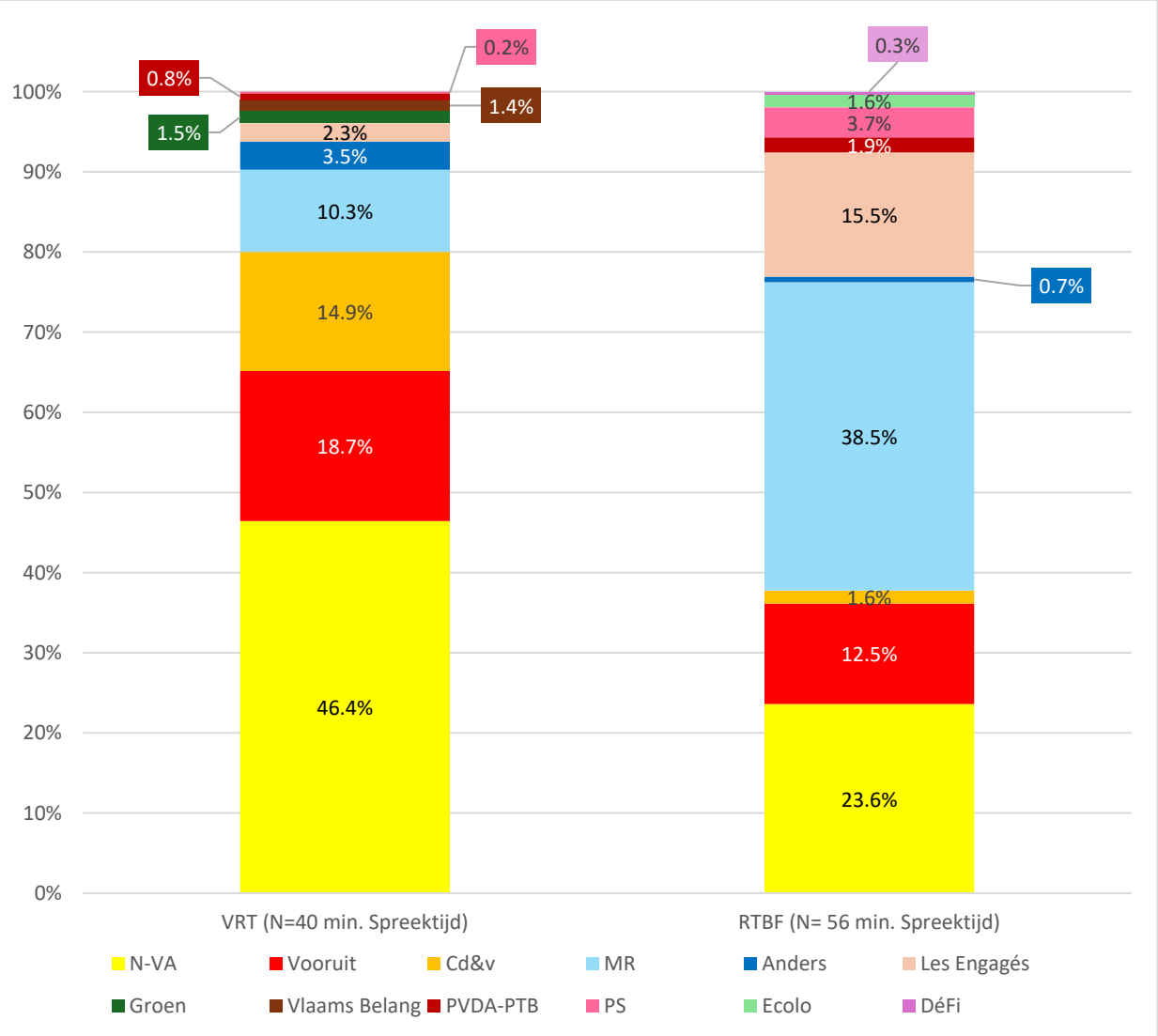

In Figuur 3.6. brengen we die data nog een keer aanschouwelijk samen. En vergelijken we de spreektijd van vier groepen: de onderhandelende Vlaamse partijen en de onderhandelende Franstalige partijen die later de regering gaan vormen, en de niet-onderhandelende Vlaamse en Franstalige partijen die in de oppositie terechtkwamen. Noteer dat PVDA-PTB voor Vlaanderen en voor Wallonië geteld is als oppositie in de eigen taalgroep omdat deze partij nationaal opereert. De data geven twee dingen aan: (1) de onderhandelende partijen krijgen veel meer aandacht dan de toekomstige oppositiepartijen; (2) elke omroep geeft meer aandacht aan de partijen van de eigen taalgroep, maar bij VRT is dat meer het geval dan bij RTBF.

Figuur 3.6. Spreektijd geaggregeerd voor partijen die samen later regering of oppositie vormen in het nieuws van VRT en RTBF gedurende de regeringsvorming (n= 96 minuten spreektijd)

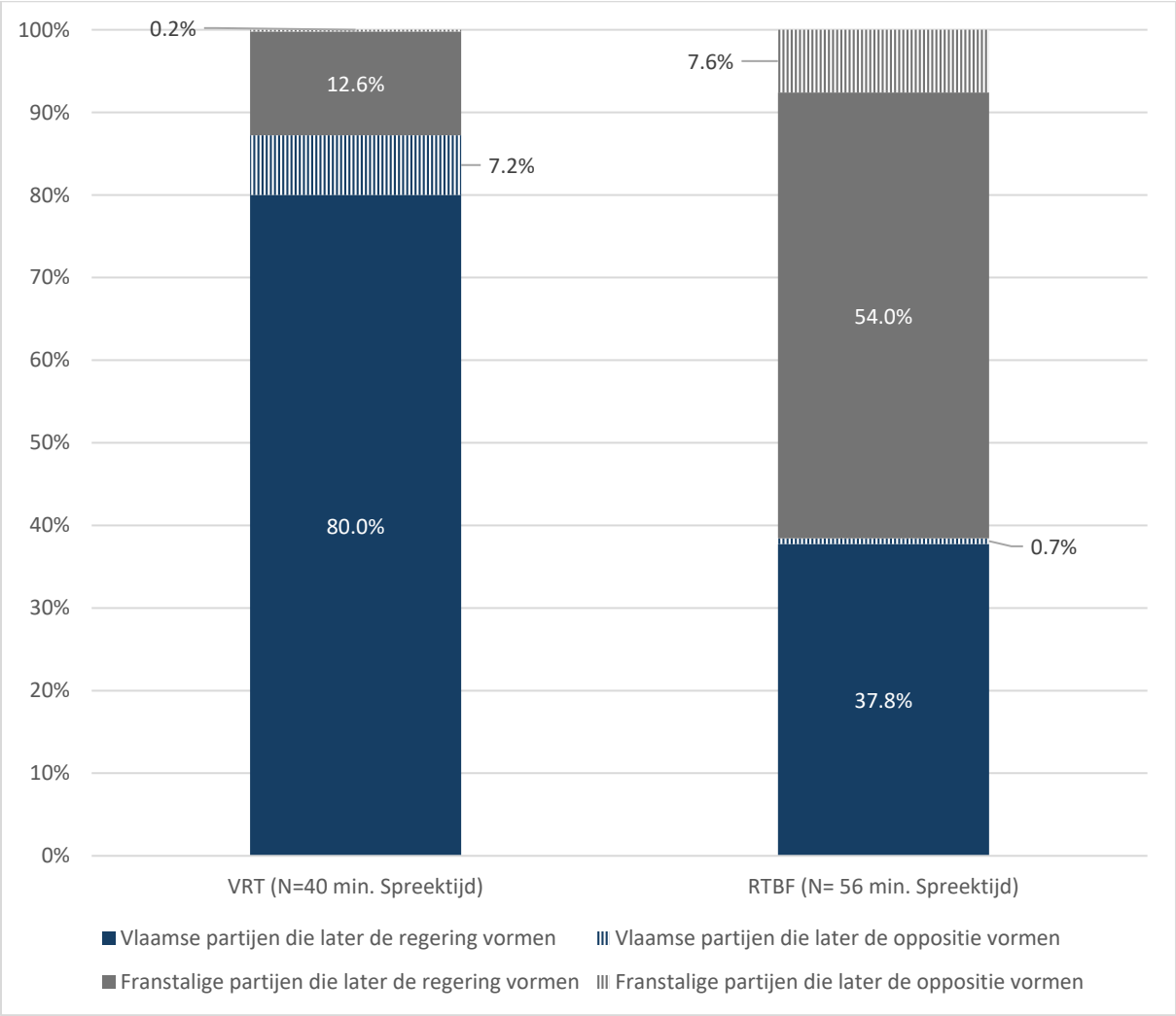

In een volgende stap zoomen we in op de spreektijd van individuele politici. **Tabel 3.2.** geeft een overzicht van de top tien van de politici die het hoogste aantal spreektijd kregen. Uit de tabel is af te leiden dat de top vijf bijna helemaal wordt ingevuld door de protagonisten van de regeringsonderhandelingen: de partijvoorzitters van de vijf grootste partijen (N-VA, CD&V, Vooruit, MR en Les Engagés).

Op de Vlaamse openbare omroep staat Bart De Wever op plaats 1 met ongeveer een derde van de spreektijd van alle politici (33%). Op de RTBF bekleedt Georges-Louis Bouchez afgetekend de eerste plaats met 35 procent, die op zijn beurt gevolgd wordt door Bart De Wever op plaats twee (17%). Op de VRT staat de voorzitter van de MR slechts op de vierde plaats (9%). Daarnaast waren in het nieuws

van VRT de voorzitter van de CD&V, Sammy Mahdi (11%) en de voorzitter van Vooruit, Conner Rousseau (11%) de meest sprekende politici op plaats twee en drie. Van alle voorzitters krijgt voormalige voorzitter van Les Engagés, Maxime Prévot, het minste spreektijd (2%) op de VRT. Hij staat hiermee op plaats negen. Dat is erg vergelijkbaar met de bescheiden aandacht voor Sammy Mahdi (2%) op RTBF. Het lijkt erop dat de christendemocraten aan de andere kant van de taalgrens nauwelijks als een nieuwswaardige actor worden beschouwd.

Aangezien de regering werd aangesteld op 3 februari 2025, en onze onderzoeksperiode loopt tot 9 februari is er ook aandacht voor de nieuwe ministers. Zo krijgt tot de op dat moment relatief onbekende politicus Rob Beenders (Vooruit) ook aandacht, naast meer bekende gezichten als Theo Francken (N-VA) en Jan Jambon (N-VA). Op RTBF zijn het de nieuwe Franstalige ministers Vanessa Matz (Les Engagés) en Eléonore Simonet (MR) die enkele keren aan het woord komen. De aandacht voor de ministers van de andere taalgroep is meestal erg bescheiden. Een uitzondering is de minister van Volksgezondheid in de Vivaldi-regering en in de huidige Arizona-regering, Frank Vandenbroucke (Vooruit), op RTBF. Vandenbroucke krijgt zelfs drie keer meer spreektijd op de Franstalige openbare omroep dan op de VRT. Maar de belangrijkste vaststelling is wel dat politici uit de oppositie nagenoeg afwezig zijn in de top-10, op uitzondering van Raoul Hedebouw (PVDA) op RTBF.

Tot slot valt op dat partijen tijdens de onderhandelingen vaak worden herleid tot één persoon, met name de voorzitter. Dit is op beide zenders het meest uitgesproken het geval voor Georges-Louis Bouchez (MR) die op zowel VRT (94%) als RTBF (91%) nagenoeg alleen alle spreektijd voor zijn partij opneemt. In minder mate geldt dit ook voor Les Engagés voorzitter Maxime Prévot (79% op RTBF en 100% op VRT) en CD&V voorzitter Sammy Mahdi (83% op VRT en 100% op RTBF). Opvallend is die voorzitter-dominantie minder geldt voor toenmalig N-VA-voorzitter en later premier Bart De Wever (72% op beide zenders).

In het algemeen kunnen we opnieuw stellen dat we geen groot verschil zien tussen hoe de VRT en de RTBF over de federale regeringsonderhandelingen berichten. Grotendeels dezelfde, of equivalente, politici domineren het nieuws aan beide zijden van de taalgrens.

Tabel 3.2. Spreektijd top 10 politici in het nieuws van VRT en RTBF tijdens regeringsvorming (n= 96 minuten spreektijd)

		VRT					RTBF			
		Spreektijd (min.)	# vermeldingen en optredens	Spreektijd (%) politici	Spreektijd (%) partij		Spreektijd (min.)	# vermeldingen en optredens	Spreektijd (%) politici	Spreektijd (%) partij
1	Bart De Wever N-VA	18.5	64	33.2%	71.5%	Georges-Louis Bouchez MR	14.0	22	35.2%	91.4%
2	Sammy Mahdi Cd&v	6.9	16	12.4%	83.5%	Bart De Wever N-VA	6.8	65	17.1%	72.3%
3	Conner Rousseau Vooruit	6.6	16	11.8%	62.7%	Maxime Prévot Les Engagés	4.9	15	12.2%	78.6%
4	Georges-Louis Bouchez MR	5.4	29	9.6%	93.6%	Frank Vandenbroucke Vooruit	3.3	6	8.3%	65.9%
5	Jan Jambon N-VA	4.3	7	7.6%	16.5%	Conner Rousseau Vooruit	1.7	13	4.3%	34.1%
6	Rob Beenders Vooruit	1.7	5	3.0%	16.1%	Theo Franken N-VA	1.1	7	2.7%	11.4%
7	Theo Francken N-VA	1.6	7	2.9%	6.3%	Vanessa Matz Les Engagés	0.8	3	1.9%	12.4%
8	Frank Vandenbroucke Vooruit	1.3	9	2.4%	12.6%	Raoul Hedebouw PVDA	0.8	3	1.9%	100.0%
9	Maxime Prévot Les Engagés	1.3	11	2.3%	100.0%	Sammy Mahdi Cd&v	0.7	6	1.6%	100.0%
10	Vincent Van Peteghem Cd&v	1.2	9	2.2%	14.9%	Eléonore Simonet MR	0.7	3	1.6%	4.2%

Tijdens het coderen van de nieuwsitems hebben we ook, weliswaar op een niet-systematische manier, nagegaan of de beide zenders ook inhoudelijk anders berichten over dezelfde personen. Onze indruk was dat er weinig verschillen waren.

Bijvoorbeeld, van een uitgesproken vijandigheid ten aanzien van 'Vlaams-nationalist' Bart De Wever is op RTBF geen sprake. Af en toe wordt er op RTBF wel meer nadruk gelegd op eerdere uitspraken van de formateur/premier. Bijvoorbeeld in een portret van de toekomstige premier wordt zowel op RTBF als VRT verwezen naar het bezoek van De Wever aan de scheepslift in Strépy-Thieu in 2005. Deze actie van de N-VA en De Wever werd een symbool van de geldstromen die van Vlaanderen naar Wallonië vloeiden. In het portret van de toekomstige premier komt zowel op RTBF als VRT deze actie opnieuw terug, 20 jaar na de feiten. De RTBF benadrukt de toenmalige controverse sterker door scherpe quotes van De Wever er mee in op te nemen terwijl de VRT de kwestie wel aanhaalt maar er minder op in gaat.

We bekeken ook welke politicus op beide zenders het vaakst werd aangehaald als 'obstructor' voor de lange onderhandelingen en het niet vinden van een akkoord. Op beide omroepen werd Conner Rousseau het meest opgevoerd als degene die de rol van obstructor opnam tijdens de regeringsonderhandelingen. Dat de voorzitter van Vooruit het meest dwars lag, is niet onlogisch aangezien Vooruit de enige linkse partij was tijdens de vorming van de centrumrechtse Arizona-coalitie. In tweede instantie verwijzen beide zenders ook naar Georges-Louis Bouchez (MR), al gebeurde dat net iets vaker op de VRT dan op RTBF. Maximé Prevot (Les Engagés) werd op zowel de VRT als de RTBF in geen enkele van de nieuwsitems beschouwd als een politicus die de onderhandelingen dwarsboomde. Dus opnieuw stellen we gelijkenissen vast tussen beide zenders.

3.5 Conclusie

Het voordeel van de vergelijking tussen VRT en RTBF die we in dit deel maakten, is dat we de realiteit helemaal constant konden houden: we vroegen ons af of beide zenders anders berichtten over de realiteit die voor beide zenders dezelfde was en die voor beide zenders centraal stond in hun berichtgeving. Al bij al is onze conclusie heel eenvoudig: we zien héél weinig verschillen tussen hoe beide zenders de onderhandelingen hebben gecoverd. Natuurlijk heeft elke zender vooral aandacht voor de partijen van de eigen taalgroep, dat is nog meer op VRT het geval dan op RTBF, maar binnen dat kader is het duidelijk dat beide zenders de toekomstige regeringspartijen veel aandacht hebben gegeven, en ze deden dat grotendeels op dezelfde manier. Zo stond de grootste partij aan beide zijden van de taalgrens in het brandpunt van de belangstelling. Helemaal in lijn met de conclusie die we telkens trekken sinds we gestart zijn met deze onpartijdigheidsrapporten stellen we vast dat de machtslogica bijzonder dominant is in de nieuws berichtgeving. Dat wisten we al van vorige rapporten over VRT (en VTM), nu stellen we dat rond de casus van de regeringsonderhandelingen ook vast voor RTBF.

4 Politieke nieuwsberichtgeving op VRT en RTBF

Omdat de regeringsonderhandelingen een bijzondere periode vormen, gaan we in dit vierde deel de vergelijking tussen VRT en RTBF extra onderbouwen door ook nieuwsitems van de VRT en RTBF te analyseren in een zogenaamde routine periode die niet bepaald wordt door verkiezingen, regeringsvorming of ander groot event. Meer specifiek kozen we voor twee periodes: 3 oktober-18 november 2025 en 25 februari-31 maart 2026. Het gaat in totaal om 80 dagen nieuws. We kijken niet naar al het nieuws in deze periode maar alleen naar de nieuwsitems waarin een politicus spreekt, dus het gaat alleen om politieke nieuwsitems. In totaal gaat het in deze 80 dagen om 159 (VRT), 197 (VTM), en 141 (RTBF) nieuwsitems. Vraag is of de grote gelijkenissen tussen VRT en RTBF die we in het vorige deel vaststelden ook gelden voor een meer normale politieke periode. Onze bedoeling was om met deze twee periodes eerder 'gewone' nieuwsperiodes te vatten maar uiteraard waren er specifieke nieuwsgebeurtenissen die in de onderzochte periode de aandacht opeisten.

De nieuwsagenda werd in oktober en november 2025 in sterke mate gedomineerd door de federale begrotingsonderhandelingen binnen de regering De Wever. De federale regering werkte in deze periode aan een meerjarenbegroting met hervormingen in de werkloosheidsuitkeringen, met arbeidsmarktactivering en fiscale aanpassingen. De discussie over een mogelijke btw-verhoging kreeg hierbij veel media-aandacht. Parallel hiermee ontstond aanzienlijke sociale onrust. Vakbonden mobiliseerden tegen de aangekondigde besparingsmaatregelen, wat leidde tot nationale stakingen en publieke protesten. Een tweede dominant nationaal thema in deze eerste periode waren de drone-incidenten boven militaire basissen, luchthavens en nucleaire sites. Deze gebeurtenissen werden beschreven als zijnde nationale veiligheid (defensie), hybride oorlogsvoering en mogelijke buitenlandse inmenging. Vooral de mogelijke Russische betrokkenheid werd frequent gesuggereerd in de berichtgeving. Binnen dit dossier kwamen vooral premier Bart De Wever en minister van Defensie Theo Francken sterk in beeld.

In Vlaanderen was er verder culturele actualiteit met het M HKA dat opvallend veel aandacht kreeg. In Antwerpen en Brussel vonden in deze periode verschillende pro-Palestijnse mobilisaties plaats, die ruime media-aandacht kregen. Op politiek vlak was er de nieuwe partijvoorzitter Frédéric De Gucht van de partij Anders. In Franstalig België was er veel aandacht, naar aanleiding van de regeringsmaatregelen, voor aan de verdelingsvraag: wie draagt de lasten van budgettaire sanering? De RTBF organiseerde hierover zelfs live politieke debatten tussen partijvoorzitters. Verder was er in Franstalig België bijzondere aandacht voor interne verschuivingen binnen Ecolo waar er twee covoorzitters hun ontslag aanboden.

In de tweede periode februari-maart 2026 kwam de pensioenhervorming opnieuw prominent op de politieke agenda. Discussies draaiden voornamelijk rond budgettaire houdbaarheid, pensioenleeftijd en hervormingen binnen het sociaal zekerheidssysteem. Door de verdere escalatie van het conflict in het Midden-Oosten, en de betrokkenheid van Iran, verschoof de aandacht opnieuw naar buitenlandse politiek en consulaire bescherming. Minister van Buitenlandse Zaken Maxime Prévot kwam sterk in beeld in het kader van repatriëringsoperaties en veiligheidsadviezen voor Belgen in de regio. Daarnaast werd de mogelijke impact van verstoringen in de Straat van Hormuz op energieprijzen en bevoorradingszekerheid uitvoerig besproken. Binnen de federale regering bleven discussies over militaire steun aan Oekraïne en Europese defensiesamenwerking prominent aanwezig. Premier Bart De Wever en minister Theo Francken bleven hierin centrale mediapersonen. Verder kreeg de structurele overbevolking van Belgische gevangenissen opnieuw uitgebreide aandacht.

In Vlaanderen was de verkiezing van de nieuwe voorzitter van Groen (Aimen Horch) belangrijk nieuws. Na veiligheidsincidenten en verhoogde spanningen rond Joodse instellingen werd de bescherming van Joodse gemeenschappen nationaal opgedreven. Aangezien deze in Luik plaatsvonden, werd dit iets uitgebreider behandeld in Wallonië. In Vlaanderen leidde dit ook wel tot bredere debatten over radicalisering, antisemitisme en binnenlandse veiligheid. In Wallonië stonden politiek gezien de voorzittersverkiezingen van Ecolo centraal, waarbij Marie-Colline Leroy en Gilles Vanden Burre de leiding overnamen van de partij.

4.1 Steekproef

Een eerste belangrijk contextueel element dat duiding vereist zijn de verschillen in uitzendduur tussen de nieuwsprogramma's. De nieuwsuitzendingen van RTBF zijn gemiddeld korter dan die van VRT en VTM. Waar RTBF doorgaans minder dan dertig minuten aan puur nieuws besteedt, ligt de duurtijd bij VRT en VTM gemiddeld tussen de 35 en 40 minuten. Hoewel individuele nieuwsitems qua lengte vaak vergelijkbaar zijn, valt op dat RTBF binnen één item vaker meerdere aspecten of gebeurtenissen samen behandelt. Dit hangt vermoedelijk samen met de beperktere beschikbare zendtijd, waardoor minder ruimte is om verschillende onderwerpen afzonderlijk uit te werken.

Tabel 4.1. Kenmerken van de geanalyseerde items van 3 oktober 2025-18 november 2025 en 25 februari 2026-31 maart 2026

	VRT	VTM	RTBF	Totaal
Aantal items	159	197	141	497
Totale Duurtijd items seconden	23.940	24.221	20.595	68.756
Gemiddelde duurtijd items seconden	122	152	147	421
Aantal unieke politici die aan het woord komen	113	74	101	288
Spreektijd Politici in totaal in seconden	6.517	7.173	4.582	18.272
Gemiddeld spreektijd politici in seconden	22	33	22	77

Uit tabel 4.1. blijkt dat de gemiddelde duurtijd van de items van de 3 zenders allemaal ongeveer overeenkomt. Hoewel er meer VTM-items in de dataset zitten, is het niet zo dat er meer verschillende politici aan bod komen op VTM, maar net minder (74) dan op VRT (113) en RTBF (101). Dat betekent dus dat de VRT de meest brede spreiding van politieke actoren aan bod laat komen. Het gaat op VRT het minst vaak om de meest zichtbare nationale politieke figuren, maar soms ook om minder bekende parlementsleden, lokale mandatarissen en burgemeesters. Verder loont het de moeite om ook even naar de duur van de quotes van politici te kijken. Die is met 22 seconden identiek op VRT en RTBF, terwijl VTM politici langer aan het woord laat (33 seconden). Binnen de items kunnen politici bij VTM dus gemiddeld het langste hun uitleg doen.

4.2 Thema's in politiek nieuws

Besteden VRT en RTBF in de onderzochte 80 dagen aandacht aan dezelfde thema's in hun politieke nieuws (zijnde nieuws waarin minstens één politicus aan het woord komt)? Deze thematische context kan immers een noodzakelijke verklaringsbasis bieden voor de zichtbaarheid en dominantie van bepaalde politici en partijen in de nieuwsselectie. Figuur 4.1. bevat de frequentie van voorkomen in duurtijd van alle thema's op beide zenders. Noteer dat één item verschillende thema's kan bevatten en dat we de data hebben gestandaardiseerd door aan elk gecodeerd thema de volledige duurtijd van het item toe te kennen maar daarna hebben gedeeld door het totaal aantal items om een vergelijkbaar percentage per zender te hebben (de percentages per zender tellen op tot 100%).

Figuur 4.1. Thema's (in percentage duurtijd) in het politiek nieuws van VRT en RTBF (n= 742 minuten zendtijd)

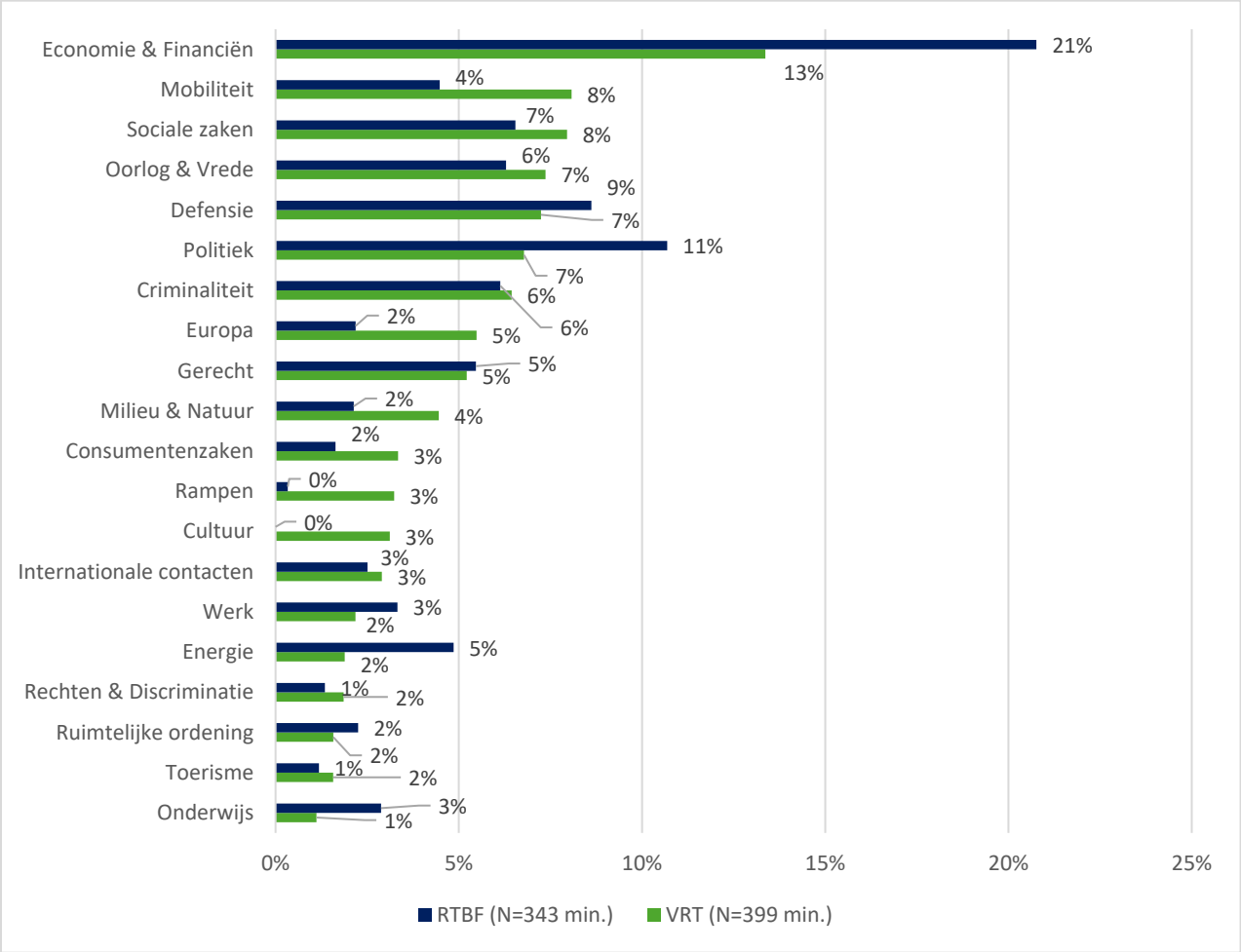

In het algemeen kunnen we op basis van de grafiek vaststellen dat VRT en RTBF grotendeels gelijkaardige nieuwsthema's behandelen in nieuwsitems waarin politici aan bod komen. De algemene nieuwsagenda wordt in beide gevallen sterk bepaald door dezelfde nationale en internationale gebeurtenissen, al verschilt de nadruk die per regio aan bepaalde dossiers wordt gegeven. Het meest opvallende verschil is dat het economisch en budgettaire nieuws, met begroting en besparingen, duidelijk prominenter aanwezig is in de berichtgeving van RTBF. Daarnaast legt de Franstalige openbare omroep meer nadruk op de Brusselse regeringsvorming, verdelingsvraagstukken, sociale bescherming en interne partijpolitieke ontwikkelingen, zoals de leiderschapskwestie binnen Ecolo. Ook de politieke stabiliteit van de regering-De Wever en de bredere gevolgen van internationale conflicten, zoals defensie en energieprijzen, kregen daar uitgebreider aandacht.

De Vlaamse openbare omroep richtte zich in vergelijking sterker op mobiliteit, sociaal protest, veiligheid en culturele dossiers, met meer aandacht voor de concrete maatschappelijke impact van beleidsbeslissingen. Opvallend is bovendien dat onderwijs in deze onderzochte periodes vrijwel afwezig bleef binnen de nieuwsselectie van VRT.

4.3 Partijen in politiek nieuws

Figuur 4.2. hieronder bevat de spreektijd voor alle partijen op de drie onderzochte zenders. Noteer dat alleen de grote nationale partijen in de grafiek zitten en dat lokale partijen niet worden getoond, maar ze zitten wel in de berekening. Daardoor sommeren de balken niet op 100%.

Figuur 4.2. Spreektijd partijen in het politiek nieuws van VRT, VTM en RTBF (n= 305 minuten spreektijd).

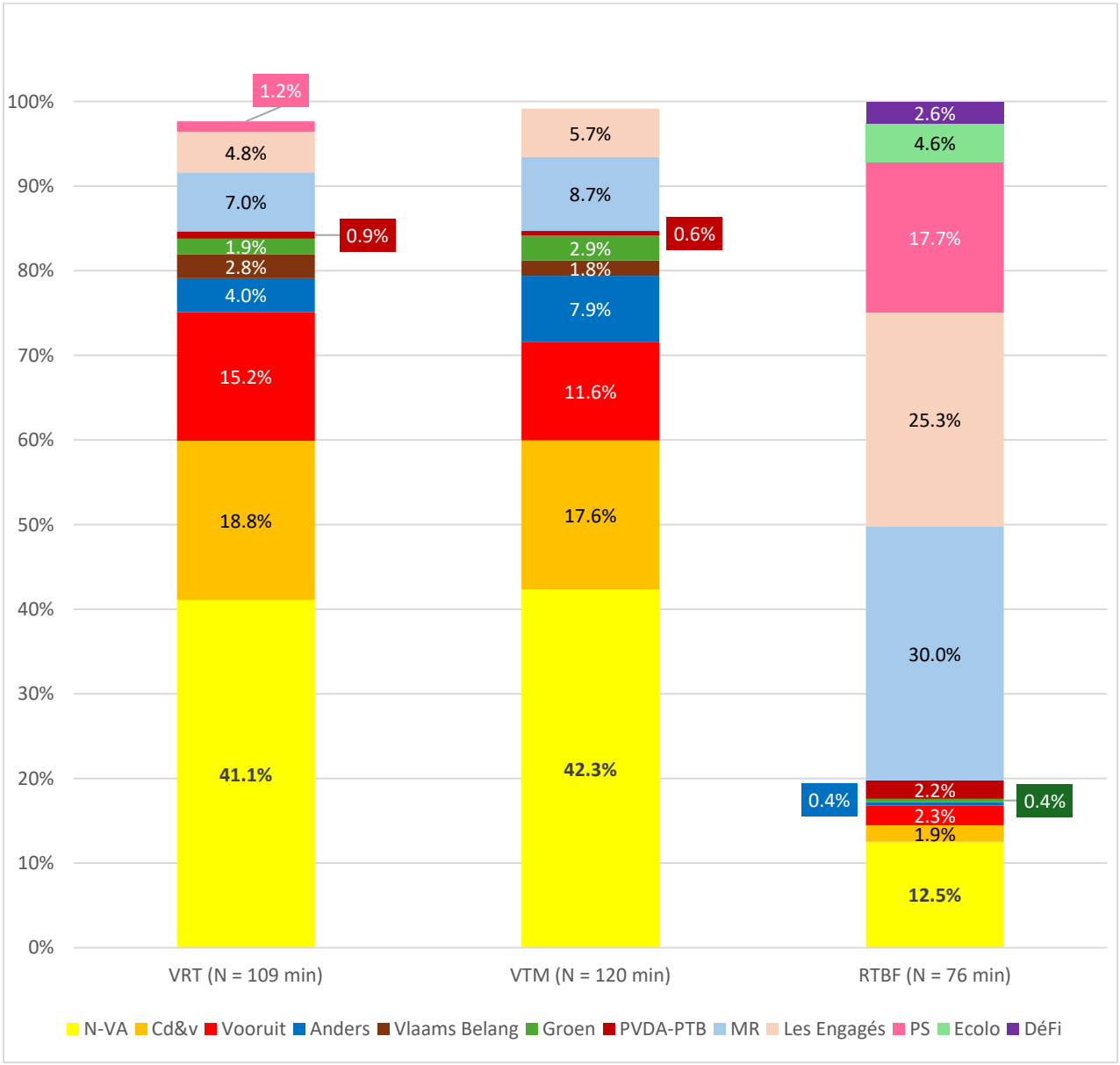

In de onderzochte periode politiek nieuws zien we dat op beide Vlaamse zenders N-VA domineert, terwijl het de MR is die het hoogste scoort op de Franstalige zender RTBF (hoewel Les Engagés niet veel lager scoort). De dominantie van N-VA op de VRT is groter dan die van MR op de RTBF maar beide leidende regeringspartijen trekken veel aandacht naar zich toe. Diezelfde twee partijen krijgen ook veel aandacht aan de andere kant van de taalgrens, N-VA is aanwezig op RTBF terwijl MR ook het Vlaamse nieuws haalt. Verder zien we dat ook de andere regeringspartijen een stevig aandeel van de nieuwskoek krijgen, Cd&v en Vooruit in Vlaanderen en Les Engagés in Franstalig België. De dominantie van de regeringspartijen impliceert dat de oppositie relatief weinig het nieuws haalt, met één uitzondering: de PS op RTBF. Verder scoort radicaal-rechts zwak in Vlaanderen, radicaal links zwak in

Vlaanderen en Franstalig België, en ook de groene partijen komen weinig aan bod. In Vlaanderen is het Anders die het meest aandacht krijgt van alle oppositiepartijen maar de partij evenaart de PS als grootste Franstalige oppositiepartij niet.

Figuur 4.3. Spreektijd geaggregeerd voor partijen die samen de regering of oppositie vormen in het politiek nieuws van VRT, VTM en RTBF (n= 306 minuten spreektijd).

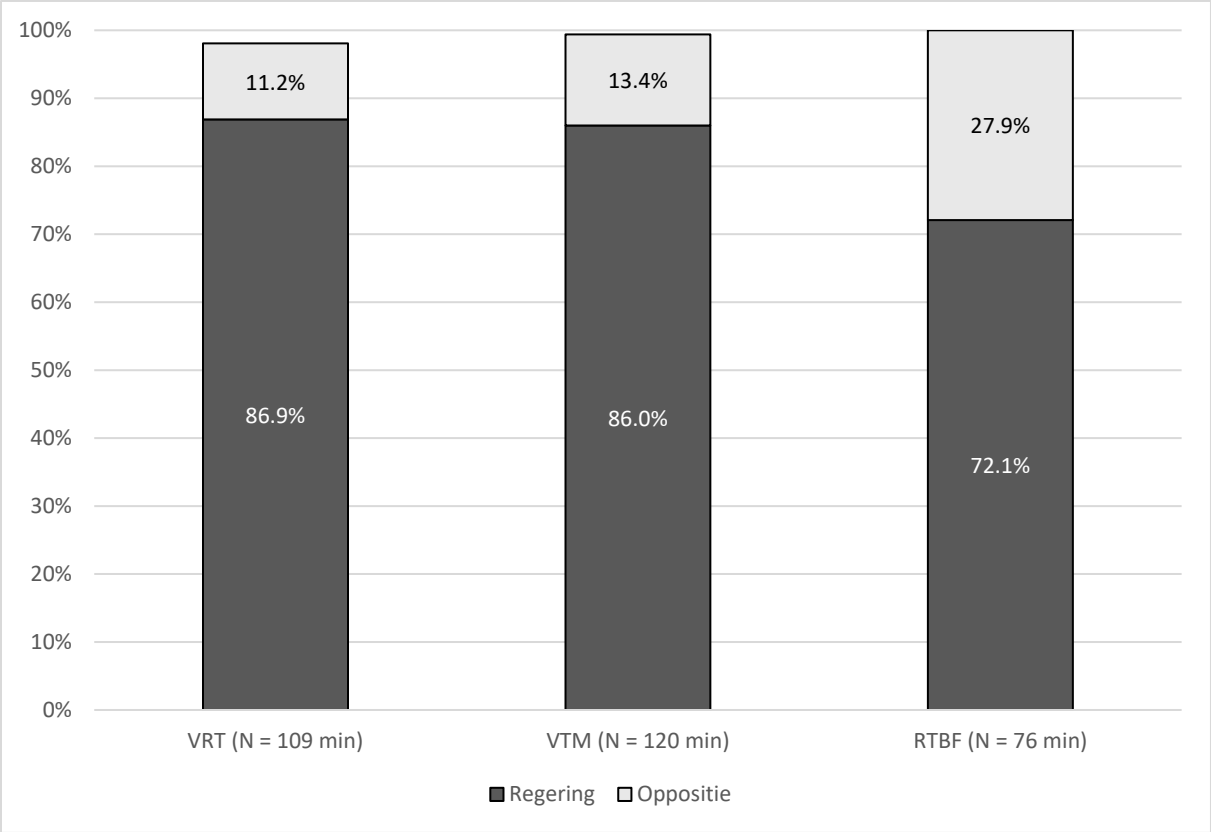

In Figuur 4.3. hierboven hebben we de optelling gemaakt waarbij we de spreektijd voor alle politici van regering en oppositie optellen. Op beide Vlaamse nieuwszenders domineren de regeringspartijen sterk met 86% à 87% spreektijd voor de regering, dat is op de RTBF ook het geval maar daar is de dominantie van de regeringspartijen toch kleiner (72%). De machtslogica speelt dus aan beide zijden van de taalgrens, maar nog meer op beide Vlaamse zenders dan op de publieke omroep aan de Franstalige kant van de taalgrens.

De reden daarvoor werd al duidelijk in een voorgaande grafiek: RTBF besteedt relatief veel aandacht aan de Parti Socialiste (18%) als grootste oppositiepartij, terwijl in Vlaanderen een vergelijkbare oppositiepartij ontbreekt. Vooruit krijgt op VRT (4%) en VTM (8%) aanzienlijk minder aandacht dan de PS op RTBF. Dat betekent echter niet dat RTBF ook meer aandacht schenkt aan andere oppositiepartijen, zoals de groene partijen of het radicaal-linkse PTB-PVDA.

We kunnen alleen maar speculeren over oorzaak van dat vrij grote verschil tussen PS en Anders. PS is een veel grotere regeringspartij (16 Kamerzetels) dan Anders (8 Kamerzetels) en weegt dus zwaarder op het debat. Verder is het zo dat de regering de Wever aan de Vlaamse kant meer partijen bevat én dat er ook een linkse partij in de regering zit (Vooruit) terwijl links in Franstalig België niet in de regering zit. Dat wil zeggen dat ‘de regering’ bijna per definitie meer verdeeld is aan de Vlaamse dan aan de Franstalige zijde, en regeringsverdeeldheid is uiteraard een heel belangrijke trekpleister voor nieuwsaandacht. Verder is de PS al een tijdje de grootste partij in de peilingen en dat zou ook een rol

kunnen spelen. Bovendien is de PS nog een partij met een breed netwerk en heel wat vertegenwoordigers op het lokale niveau.

In de bovenstaande oefening maakten we abstractie van de Brusselse kwestie waarbij er eigenlijk alleen een Brusselse regering in lopende zaken was en de Brusselse regeringsonderhandelingen erg stroef verliepen. De PS speelde een centrale rol in die onderhandelingen en misschien was dat de oorzaak van de relatief grote aandacht voor de PS op RTBF. Dat is slechts in beperkte mate het geval. 20% van de PS-interventies op het RTBF-nieuws (17 van de 87) gingen over Brussel, al de rest over de Waalse of nationale politiek. Dus één vijfde van wat de PS op RTBF zegt gaat over de lopende regeringsonderhandelingen in Brussel en kan dus eigenlijk niet als 'oppositiediscours' gecategoriseerd worden. Bij de andere partijen ligt dat Brussels aandeel lager (vb. 12% bij MR). Maar hoe dan ook de score van de PS heeft zeker niet dominant te maken met de Brusselse situatie.

4.4 Politici in politiek nieuws

Partijen zelf spreken natuurlijk nooit in het nieuws, het gaat steeds om politici die bepaalde partijen vertegenwoordigen die spreken. Vooraleer we nagaan welke specifieke politici het nieuws domineren op de Vlaamse nieuwszenders en RTBF bekijken we eerst even hoe het zit met de diversiteit aan politici die in het nieuws aan bod komen. Tabel 4.2. geeft het aantal verschillende politici dat spreekt per partij op VRT en RTBF.

Tabel 4.2. Aantal verschillende politici per partij dat spreekt in het nieuws van VRT en RTBF

	VRT	RTBF
Vlaamse partijen		
PVDA-PTB	4	4
Groen	4	1
Team Fouad Ahidar	0	1
Vooruit	16	3
CD&V	24	3
Anders	12	2
N-VA	27	4
Vlaams Belang	7	0
Franstalige partijen		
PVDA-PTB	4	4
Ecolo	0	10
PS	4	26
DéFi	0	4
Les Engagés	3	19
MR	6	24

Er is een heel duidelijk patroon: hoe meer spreektijd de partij heeft, hoe meer verschillende politici aan bod komen. Daarnaast blijkt dat de diversiteit van de politici die aan bod komen per partij aan de eigen kant van de taalgrens beduidend groter is dan de diversiteit van politici van partijen aan de andere kant van de taalgrens. Kijk bijvoorbeeld naar N-VA, een partij die aan beide kanten aan bod komt, die partij zit met maar liefst 27 verschillende politici in het nieuws op VRT terwijl dat op RTBF maar 4 politici zijn. Het omgekeerde patroon vinden we bij MR met veel meer diverse MR-politici op RTBF (24) dan op VRT (6). Voor élke partij in de tabel zien we hetzelfde patroon. Dus als zenders het

standpunt van een partij van de andere kant van de taalgrens laten belichten dan kiezen ze veel meer voor de toppolitici dan wanneer ze een partij van 'hun kant' aan het woord laten.

In Tabel 4.3. op de volgende pagina staan de 10 meest sprekende politici per zender. Bijvoorbeeld: Theo Francken kwam in het VRT Nieuws in deze periode het meest aan het woord met 13.5 minuten spreektijd in het totaal. In totaal kwam hij 30 keer aan bod, dat wil zeggen dat hij vermeld werd en/of aan het woord kwam. Francken neemt 12.4% van de spreektijd van alle politici in die periode voor VRT op zich, en hij neemt 30% in van alle spreektijd van de partij N-VA op het VRT nieuws.

Gezien de relatief kleine aandacht in de journaals voor politici van de andere kant, is het logisch dat beide top 10 lijsten sterk regionaal kleuren. Slechts vier politici halen de top 10 aan beide kanten, zijnde Bart De Wever, Theo Francken, Maxime Prévot en Georges-Louis Bouchez; ze zijn allemaal minister of partijleider. Aan de Vlaamse zijde van VRT zijn àlle top 10 politici lid van een meerderheidspartij, ze zijn, allemaal minister (behalve MR partijleider Bouchez). Aan de Franstalige zijde domineert de uitvoerende macht ook met deze keer toch één politicus die niet tot de meerderheid behoort, zijnde Paul Magnette voorzitter van oppositiepartij PS. De eerste oppositiepoliticus in de rangschikking bij de VRT is fractievoorzitter Barbara Pas van Vlaams Belang, met 1,6 minuten spreektijd verspreid over zes verschillende tussenkomsten.

Het is interessant om de spreektijd te vergelijken met het aantal optredens. Kijken we naar Bart De Wever op VRT, dan valt op dat hij "slechts" elf minuten spreektijd krijgt, maar tegelijk bijzonder vaak vermeld wordt: in totaal 72 vermeldingen, waarvan hij 24 keer zelf aan het woord komt. Een gelijkaardig patroon zien we op RTBF, waar hij in 16 van zijn 29 optredens effectief spreekt. De Wever is dus niet uitzonderlijk veel zelf aan het woord, maar er wordt wel zeer vaak over hem gesproken. Bij Georges-Louis Bouchez zien we op het VRT-nieuws een vergelijkbaar patroon: hij wordt vaak vermeld (18 keer), en komt maar in de helft van de gevallen aan het woord (9 keer).

	RTBF	VRT	VTM
Anders	5	16	14
CD&V	3	26	17
DéFi	4	0	0
Ecolo	10	0	0
Groen	1	4	5
Les Engagés	19	5	4
MR	25	6	11
N-VA	5	29	19
PS	26	4	2
PVDA-PTB	4	4	2
Vooruit	1	17	11
Vlaams Belang	0	7	6

Tabel 4.3. Spreektijd top 10 politici in het politiek nieuws van VRT en RTBF (n= 185 minuten spreektijd)

		VRT					RTBF			
		Spreektijd (min.)	**# vermeldingen en optredens**	**Spreektijd (%) politici**	**Spreektijd (%) partij**	RTBF	**Spreektijd (min.)**	**# vermeldingen en optredens**	**Spreektijd (%) politici**	**Spreektijd (%) partij**
1	Theo Francken N-VA	13.5	30	12.4%	30.3%	Maxime Prévot Les Engagés	10.1	16	13.16%	51.98%
2	Bart De Wever N-VA	10.6	72	9.7%	23.6%	Bart De Wever N-VA	5.1	29	6.72%	53.66%
3	Frank Vandenbroucke Vooruit	5.0	18	4.6%	30.3%	Bernard Quintin MR	4.7	6	6.15%	20.54%
4	Annelies Verlinden Cd&v	3.9	12	3.6%	19.1%	Georges-Louis Bouchez MR	4.3	11	5.67%	18.94%
5	Maxime Prévot Les Engagés	3.9	18	3.5%	74.0%	Paul Magnette PS	3.7	3	4.82%	27.18%
6	Caroline Gennez Vooruit	3.8	12	3.5%	22.8%	Theo Francken N-VA	3.4	14	4.43%	35.37%
7	Matthias Diependaele N-VA	3.2	9	3.0%	7.2%	David Leisterh MR	3.0	4	3.88%	12.96%
8	Annick De Ridder N-VA	3.1	10	2.8%	6.9%	Jean-Luc Crucke Les Engagés	1.5	4	1.99%	7.84%
9	Georges-Louis Bouchez MR	3.0	18	2.8%	39.9%	Elisabeth Degryse Les Engagés	1.3	4	1.70%	6.72%
10	Vincent van Peteghem Cd&v	2.5	13	2.3%	12.3%	Valérie Glatigny MR	1.2	4	1.59%	5.32%

De spreektijd per politicus, en dus ook de partij, wordt natuurlijk sterk gedreven door gebeurtenissen of toestanden die zich voordoen op een bepaald thematisch domein waar die politicus of partij een band mee heeft. Een bevoegd minister komt bijvoorbeeld aan het woord wanneer er zich een probleem voordoet dat onder zijn/haar bevoegdheid valt. Bijvoorbeeld de aanwezigheid van Annelies Verlinden in de top 10 heeft ook te maken met de deplorabele toestand in onze gevangenissen en de grote overbevolking ervan. En wanneer Maxime Prévot in het nieuws spreekt heeft dat vaak te maken met zijn bevoegdheid als minister van buitenlandse zaken. Verder zijn de ministers ook vaak de woordvoerders van hun partij binnen de regering, wat mee verklaard waarom ze meer nog dan de partijvoorzitters spreektijd krijgen in de journaals.

4.5 Conclusie

Over het algemeen komen er zeer grote gelijkenissen tussen VRT en RTBF naar voren. In alle voorgaande edities van dit onpartijdigheidsrapport waren de grote paralellen tussen het VRT- en het VTM-nieuws deel van de centrale conclusies. Nu we voor het eerst ook (ietwat meer beperkte) data van de RTBF ernaast kunnen leggen, trekken we dezelfde conclusie: beide publieke omroepen maken grotendeels dezelfde keuzes in de thema's die ze weergeven in hun journaals, in de partijen en zelfs in de politici die ze toegang geven tot hun nieuwsuitzendingen. Al bij al wordt de dominantie van de machtslogica bevestigd, ook voor RTBF. De macht is wat bepaalde partijen of politici aantrekkelijk maakt voor nieuwsmakers; dat is waarom regeringspartijen en politici die deel uitmaken van de uitvoerende macht het nieuws domineren.

In twee opzichten zien we wel verschillen tussen beide omroepen. Ten eerste, is het zo dat de Franstalige zender over het algemeen wat meer aandacht heeft voor de Vlaamse partijen (of toch zeker voor de belangrijkste Vlaamse partij N-VA met de premier Bart de Wever). VRT heeft wat minder aandacht voor de Franstalige partijen.

Ten tweede, is de regeringsdominantie in het nieuws bij RTBF minder uitgesproken dan bij VRT. Bij VRT speelt de machtslogica nog sterker dan bij RTBF en domineren de regeringspartijen nog meer dan bij RTBF. Het verschil zit hem in de positie van de PS, de grootste Franstalige oppositiepartij. Die komt natuurlijk veel minder aan bod op RTBF dan de twee regeringspartijen MR en les Engagés maar wel heel wat meer dan gelijk welke oppositiepartij op VRT. De regeringsformatie heeft aan de Franstalige zijde gezorgd voor een duidelijke links-rechts-tegenstalling tussen oppositie en regering terwijl dat in Vlaanderen niet het geval is; met een linkse partij in de regering (Vooruit) en (centrum)rechtse partijen in de oppositie (zijnde: Anders en Vlaams Belang). Het is wellicht die minder duidelijke tegenstelling oppositie regering die voor een mediatieke focus zorgt op ideologische tegenstellingen binnen de regering in plaats van de oppositie aan het woord te laten.

5. Algemene conclusie onpartijdigheidsrapport nieuws van 2025

Dit rapport bevatte vier onderdelen.

(1) Een vergelijking tussen het VRT- en VTM-nieuws in 2025, met longitudinale inbedding
(2) Een analyse van de VRT-duiding in 2025, met longitudinale inbedding
(3) Een analyse van de berichtgeving op VRT en RTBF over de regeringsvorming van de regering Bart De Wever
(4) Een vergelijking van het politiek nieuws of VRT en RTBF op 80 nieuwsdagen in 2025 en 2026

Een aantal resultaten van dit rapport stemmen grotendeels overeen met de bevindingen van onze eerdere rapporten. De zogenaamde machtslogica domineerde opnieuw de berichtgeving. De Vlaamse nieuwsmedia hebben net als de voorbije jaren een sterke focus op het beleid en op politici met een uitvoerend mandaat. Vlaamse en federale ministers gaan met het leeuwendeel van de aandacht in de klassieke avondjournaals lopen. De regeringspartijen krijgen in het nieuws ongeveer 80% van de aandacht. Vooral de N-VA was erg dominant in de nieuwsuitzendingen van 2025: op VRT had de partij 38% en op VTM 44% van alle spreektijd door Belgische politici. Dit is hoger dan in eender welke eerdere legislatuur in de voorbije periode. De andere Vlaamse regeringspartijen cd&v en Vooruit volgen op ruime afstand. De oppositiepartijen (Vlaams Belang, Groen, PVDA) krijgen beduidend minder aandacht dan in het verkiezingsjaar 2024, wat wijst op een terugkeer naar de klassieke machtslogica. MR viel in 2025 op door een sterk stijgende aanwezigheid in de Vlaamse TV-journaals. Wellicht is de figuur van Georges-Louis Bouchez die regelmatig voor conflict zorgt binnn de regering de belangrijkste oorzaak van de relatief sterke aanwezigheud van de MR in het Vlaamse TV-nieuws. Bart De Wever (VRT: 13%, VTM: 16% binnen alle aandacht voor politici) domineert, met ruim dubbel zoveel spreektijd dan de andere topfiguren in de regeringen. Mogelijk heeft dit ook te maken met het thema oorlog & vrede en de grote aanwezigheid van onze premier op het Europese toneel. Drie andere N-VA-ministers staan eveneens in de top 5. Oppositiepartij-voorzitters daarentegen halen de top 20 niet.

In de duidingsprogramma's op VRT (De Afspraak, Terzake, De Zevende Dag, Villa Politica) zien we dezelfde machtslogica, maar minder uitgesproken. N-VA blijft ook in duiding de grootste partij, maar veel minder dominant dan in het nieuws. De regeringspartijen samen krijgen in duiding 63% van de spreektijd (vs. ca. 80% in journaals). Oppositiepartijen krijgen duidelijk meer ruimte in duiding dan in journaals, maar minder dan in 2024 toen het een verkiezingsjaar was. Ook in duiding wordt de top 20 gedomineerd door partijleiders en ministers; opvallend sterk aanwezig is Georges-Louis Bouchez (MR). De enige partijleider die ontbreekt is die van Groen (Bart Dhondt).

Ook de berichtgeving over de regeringsvorming en de vergelijking VRT-RTBF bevestigde het bestaan van de machtslogica. De toekomstige regeringspartijen krijgen véél meer aandacht dan de partijen die buiten de onderhandelingen staan en op een oppositiepositie afstevenen. De verschillen tussen VRT en RTBF zijn klein met dien verstande dat elke van de publieke zenders natuurlijk het meest focust op de onderhandelende regeringspartijen aan de eigen kant van de taalgrens. Al bij al kun je zeggen dat meer dan 90% van de berichtgeving op beide zenders focust op één van de toekomstige regeringspartijen, en minder dan 10% op de oppositiepartijen.

Tenslotte leverde de vergelijkend analyse van VRT en RTBF-berichtgeving in 80 dagen in 2025 en 2026 opniew hetzelfde beeld op: grote dominantie van de regeringspartijen. Dat is dus niet alleen een

verschijnsel dat eigen is aan de Vlaamse nieuwsmedia maar ook de Franstalige media schijnen dezelfde logica te volgen. Opnieuw zijn N-VA en MR de meest gecoverde partijen, en dat zijn niet toevallig de twee grootste en dus leidende partijen van de regeringscoalitie. Wat we hier in dit laatste deel wel zien is dat op RTBF de oppositie meer ruimte krijgt dan op VRT. Ook op RTBF domineren de regeringspartijen, maar minder dan op VRT. Het is met name de PS die in het nieuws van RTBF regelmatig met aandacht gaat lopen als belangrijkste oppositiepartij. In Vlaanderen en bij de VRT is er niet zulk duidelijke challenger van de regering en is de regeringsdominantie dus sterker dan op RTBF.

1. Bijlage 1: Codeboek ENA (nieuws en duiding)

CODEBOEK TV: VARIABELEN

Gegevens per nieuwsuitzending (kader bovenaan = hoofdkader)

De gegevens in het hoofdkader bovenaan zijn identiek voor elk nieuwsitem van de desbetreffende nieuwsuitzending. Enkel de laatste twee cijfers van de variabele *Codenummer* variëren (zelf manueel aan te passen per nieuwsitem; zie 'Handleiding codeboek TV').

Hoofdpunten (90 achteraan codenummer) zijn geen afzonderlijk te coderen item. Wel codeer je in het kort (bv. regenweer houdt aan) de hoofdpunten in de witte kader bovenaan bij Hoofdpunt 1 tot en met Hoofdpunt 5.

Autonummering	

Niet aanpassen. Wordt automatisch berekend door Access.

Codenummer	Numerieke waarde

Het codenummer bevat altijd 9 cijfers, bijvoorbeeld: 125130104

Cijfer 1:	*1* = VTM, *2* = VRT, 3 = Terzake, 4 = De Afspraak, 6 = De Zevende Dag, 7 = Villa Politica
Cijfer 2 en 3:	Jaartal (bv. *25* voor 2025)
Cijfer 4 en 5:	Dag (bv. *13* voor de dertiende van de maand,…)
Cijfer 6 en 7:	Maand (bv. *01* voor januari)
Cijfer 8 en 9:	Itemnummer (bv. *04* voor het vierde item)

Codeur	

Datum	Datumwaarde

Vul de datum in **van de uitzending** die je aan het coderen bent (niet de datum van vandaag), aan de hand van de datumwijzer of voer het manueel in volgens: DD/MM/JJJJ

Medium	Keuzelijst

VRT of *VTM*

Aantal items	Numerieke waarde

Vul het totaal aantal items van de desbetreffende uitzending in (gemakkelijk af te lezen van het aantal beeldbestanden). De hoofdpunten (*90*) worden niet als afzonderlijk item beschouwd en worden dus niet bij het *aantal items* meegerekend.

Hoofdpunten	Tekstwaarde

Vermeld kort en bondig waarover het hoofdpunt gaat (volzinnen niet noodzakelijk). Als de hoofdpunten (90) niet beschikbaar zijn, vul je deze niet in.

Gegevens per nieuwsitem

Item	Numerieke waarde

Volgorde van het nieuwsitem in de uitzending.
Bijvoorbeeld *1* voor het eerste nieuwsitem, *15* voor het vijftiende nieuwsitem. De hoofdpunten (*90*) worden niet afzonderlijk gecodeerd.
Lees dit cijfer af van de beeldbestanden, baseer je je dus altijd op het bestand.
De variabele *Item* moet overeenkomen met de laatste twee cijfers van de variabele *Codenummer.*

Duurtijd item	Numerieke waarde

De lengte van het betreffende item, omgerekend in seconden. Bijvoorbeeld een nieuwsitem van één minuut en 40 seconden wordt dus 100.

Naam journalist	Keuzelijst

Vul hier de naam in van de journalist die vermeld wordt als reportagemaker of verslaggever. De journalist kan vermeld worden door de nieuwslezer, of onderaan in beeld verschijnen. Als de naam niet expliciet vermeld wordt, dient deze niet ingevuld te worden. Journalisten, ook al komen ze aan het woord in de studio of als correspondent ter plaatse, worden hier gecodeerd, en niet als *actor*.
Als de naam van de journalist niet in de keuzelijst voorkomt, voer je de naam manueel in.
De nieuwslezer wordt niet gecodeerd.

Mediabron	Keuzelijst

Vul de mediabron(nen) in waarop de journalist zich gebaseerd heeft, indien deze vermeld worden door de nieuwslezer of journalist. Ook beelden die van bijvoorbeeld YouTube, CNN, Al Jazeera,… komen, zonder expliciete vermelding (maar icoon is wel zichtbaar bovenaan in beeld), dienen hier gecodeerd te worden.
Bijvoorbeeld: “Uit een onderzoek van De Standaard en Le Soir blijkt dat…”: Bron: *De Standaard* en *Le Soir*
“Herman Van Rompuy heeft via Twitter laten weten dat…”: Bron: *Twitter*
Als de mediabron niet in de keuzelijst voorkomt, voer je deze manueel in.

Als een medium het onderwerp is van het nieuwsitem is het geen mediabron, maar een actor.
Bijvoorbeeld: “Twitter heeft dit jaar dubbel zoveel leden dan vorig jaar”.
“De Standaard wordt vanaf nu uitgegeven in tabloid-formaat”.

Aankondiging of sport	Dichotome variabele

- Vink aan als het nieuwsitem een aankondiging is van een nieuwsitem dat later in de nieuwsuitzending behandeld zal worden.
  Bijvoorbeeld: “Later in deze nieuwsuitzending nemen we u mee naar het nieuwe museum in…”
- Vink aan als het nieuwsitem een aankondiging is van een programma dat na de nieuwsuitzending uitgezonden zal worden.
  Bijvoorbeeld: “Na het nieuws kunt u kijken naar Terzake, waar de volgende onderwerpen behandeld zullen worden…”
- Vink aan als het nieuwsitem zuiver over sport gaat. Bijvoorbeeld: verslag van een wedstrijd.
  Als het nieuwsitem over **meer** dan zuivere sport gaat (bv. management/politiek van sport, dopinggebruik, voorbereiding van de Olympische Spelen) wordt het aanvinkvakje niet aangeduid, en wordt het nieuwsitem niet als zuivere sport aanzien.

Als het nieuwsitem een aankondiging of sportblok betreft, moet de rest van de variabelen niet gecodeerd worden (het hoofdkader bovenaan uiteraard wel). Uitzondering: een sportitem dat bij de eerste vijf items zit: wel coderen

Bij hoofdpunten	Dichotome variabele

Vink deze variabele aan als het nieuwsitem werd aangekondigd bij de hoofdpunten.

Themabeschrijving	Tekstwaarde

Korte, bondige, feitelijke omschrijving van het thema van het nieuwsitem in een volzin. Meestal bevat de eerste zin van de nieuwslezer een bondige samenvatting van het nieuwsitem.
Verzorg deze zin wat betreft spelling en inhoud.

Een onderzoeker moet door jouw themabeschrijving een goed beeld krijgen waarover het nieuwsitem gaat, zonder de beelden erbij te zien. Geef dus zoveel mogelijk duidelijke en relevante informatie.

Encyclopedie	Tekstwaarde

Vul de belangrijkste termen in die in het nieuwsitem vermeld worden: zelfstandige naamwoorden, synoniemen, kernwoorden, …
Richtlijn: 20 termen.
Geen bijvoeglijke naamwoorden, of woorden zonder betekenis.
Geen actoren of landen, want die worden afzonderlijk gecodeerd. Wel andere plaatsnamen bv. steden, continenten, …

Thema	Numerieke waarde

Zie: CODEBOEK TV: THEMA’S

Vul de themacodes in die het meest aansluiten bij het nieuwsitem.
Vul minimaal één themacode en maximaal drie themacodes in.

Subthema	dichotome waarde

Zie: CODEBOEK TV: THEMA’S (te herkennen aan * in eerste kolom)

Enkel bij themacodes 277, 302,305,307, 522, 601, 602, 611, 621, 631, 641, 701, 702, 703, 753, 793, 911, 912 en 913.

Als in de variabele Thema één van bovenstaande themacodes wordt ingevoerd, komen één of meerdere dichotome variabelen (gele aanvinkvakjes) tevoorschijn. Ga voor elk van deze aanvinkvakjes na of ze al dan niet van toepassing zijn op het desbetreffende nieuwsitem.

Land	Keuzelijst

Vul alle landen (en afgeleiden) in die vermeld worden in het nieuwsitem. Volledigheid is belangrijk.
Bij nieuwsitems die over internationale zaken of continenten/groep landen gaan zonder dat er expliciet landen worden vermeld (bijvoorbeeld G20, VN, EU, de ruimte, Afrika, Afrikaanse landen,…), wordt *Internationaal* ingevuld in plaats van een landnaam. Er moet minstens één land ingevuld worden. Als er geen enkel land vermeld wordt, dan mag je ervan uit gaan dat het nieuwsitem over 'België' gaat.

De landen moeten niet bij hun officiële naam vermeld worden in het nieuwsitem.
Bijvoorbeeld:

- "De Amerikanen" is voldoende om de *Verenigde Staten* in te vullen.
- "De Belgische chocolade doet het goed" is voldoende om *België* in te vullen.

Actor naam	Tekstwaarde

Zie: CODEBOEK ACTOREN

Wat is een actor?

- Persoon die aan het woord komt (anoniem of bij naam vermeld)
- Persoon die vermeld wordt (bij naam)
- Organisaties, bedrijven, instellingen,… (die verbaal vermeld worden)

ACTOREN =

- Organisaties – bedrijven – instellingen (= officiële groep van personen) die vermeld worden.
  Ook partijen, overheidsbedrijven en –instellingen, rechtbanken, Europese instellingen, middenveldorganisaties, ngo's, terreurorganisaties, scholen, musea, ziekenhuizen, wetenschappelijke instellingen, (sport-)verenigingen, voetbalclubs, …
  Zie Codeboek Actoren voor een hele reeks voorbeelden
- Personen die vermeld worden
- Personen die aan het woord komen
  - Als de persoon niet bij naam genoemd wordt, vul je *anoniem* in
- Bij anonieme personen (niet bij naam genoemd): enkel als zij aan het woord komen

GEEN ACTOREN =

- Landen. Deze worden namelijk bij de variabele *Land* gecodeerd.
- Interne journalisten van VRT of VTM als zij verslaggever/reportagemaker zijn van het desbetreffende nieuwsitem. Deze worden namelijk bij de variabele *Naam Journalist* gecodeerd. Nieuwslezers ook niet.
- Dieren
- Festivals
- Schepen of andere voertuigen, kerncentrales, satellieten
- Artificiële, fictieve figuren (bv. tekenfilmfiguren, robots, Jennifer Aniston als Rachel in Friends,…)

Vul de naam in van de actor. Wees hierbij zo volledig en specifiek mogelijk.
Een actor die binnen één nieuwsitem verschillende keren vermeld wordt of aan het woord komt, wordt slechts één keer gecodeerd binnen dat nieuwsitem.

In het codeformulier van Access kan tot 12 actoren opgegeven worden. Indien een nieuwsitem meer dan 12 actoren heeft, mag je in het volgende formulier de overige actoren invullen. Zorg ervoor dat je hetzelfde codenummer invult als in het voorgaande formulier, en bij Themabeschrijving 'idem' invult. De andere variabelen moeten niet nogmaals ingevuld worden.

Actor functie	Tekstwaarde

Vul de functie in die de actor heeft in het nieuwsitem.
Als de functie onderaan in beeld verschijnt, mag deze ingevuld worden.
Als de functie niet onderaan in beeld verschijnt, kan je een functie kiezen uit onderstaande lijst (het is niet verplicht een term uit deze lijst in te voeren):

Bezoeker/toeschouwer	Student	Kunstenaar	Bedrijf
Werkloze	Chauffeur/Piloot/Astronaut	Deelnemer event/spel	Gerecht
Familie slachtoffer	Patiënt	Ooggetuige	Sportvereniging
Gevangenisdirecteur	Woordvoerder	Familielid bekend persoon	Internationale organisatie
Eigenaar	Buitenlands Politicus	Royal	Recreatieve organisatie
Actievoerder	Expert	Leider jeugdbeweging	Wetenschappelijke instelling
Vluchteling	Politicus	Terrorist	Muziekgroep
Verpleegster	Celebrity	Directeur culturele instelling	Drukkingsgroep
Toerist	Zaakvoerder	Auteur	Primaire sector
Dierenverzorger	Betrokkene	Journalist	Overheid
Consument	Slachtoffer	Sporter	Culturele organisatie
Avonturier	Bedrijfsleider	Acteur	terreurorganisatie
Familielid crimineel	Politie	Religieus	Welzijns- en gezondheidsinstelling
Fan	Werknemer	Brandweer	Vakbond
Ouder	Militair	Hulpverlener	Politieke partij België
Buurtbewoner	Medicus	Werknemer	Politieke partij buitenland
Organisator	Advocaat	Arbeider	Internationaal orgaan
Int. Hoogwaardigheidsbekleder	Ambtenaar	Politiek woordvoerder	Koepelorganisatie
Leraar	Bedrijfswoordvoerder	Man in de straat	Veiligheidsdienst
Directeur onderwijsinstelling	Vakbondsman	Crimineel	Religieuze organisatie
			Hulporganisatie
			Onderwijsinstelling
			Beroepsvereniging
			Omroep/Zender
			Tijdschrift
			Krant

Actor bron naam	Keuzelijst

Vul deze variabele in indien de actor een persoon is. Baseer je op hoe de naam van de actor klinkt (niet op de nationaliteit).

Belgisch: alle Vlaamse/Nederlands of Frans klinkende namen
Bijvoorbeeld: Van Stappen, De Ruycker, Couvreur, Jaspers, Bourgeois, Fillon, …
Niet-Belgisch: alle niet-Vlaams of niet-Frans klinkende namen
Bijvoorbeeld: Di Rupo, Obama, Campbell, Bürger, Bin Laden, Trump, Lukaku, …
Niet gekend: als de naam van de actor niet vermeld werd (*anoniem*)

Het is belangrijk dat je op een objectieve manier codeert, zonder voorkennis. Je baseert je dus enkel op de naam (en niet op de nationaliteit). Bijvoorbeeld: ook als weet je dat Elio Di Rupo een Belg is (= voorkennis), toch klinkt zijn naam Italiaans, dus *Niet-Belgisch*.

Actor kleur	Keuzelijst

Vul deze variabele in indien de actor een persoon is. Baseer je op de huidskleur van de actor (niet nationaliteit).

Wit: blanke personen
Bijvoorbeeld: blanke Amerikanen, Oost-Europeanen, West-Europeanen, Australiërs,…
Niet-wit: niet-blanke personen
Bijvoorbeeld: Zuid-Europeanen, Afrikanen, Zuid-Amerikanen, Midden Oosten, Chinezen, …
Niet in beeld: als de persoon vermeld wordt, zonder in beeld te komen (ook al weet je hoe de persoon eruit ziet).

Het is belangrijk dat je op een objectieve manier codeert, zonder voorkennis. Je baseert je dus enkel op wat je ziet in beeld. Bijvoorbeeld:

- Ook al weet je dat Lukaku een Belg is (= voorkennis), toch is zijn huidskleur van het Afrikaanse type, dus *Niet-wit*.
- Als Obama vermeld wordt, maar hij komt niet in beeld, duid je *Niet in beeld* aan, ook al weet je dat hij *Niet-wit* is van kleur.

Actor geslacht	Keuzelijst

Vul deze variabele in indien de actor een persoon is.
Man of *Vrouw*

Actor taal	Keuzelijst

Vul deze variabele in indien de actor een persoon is en aan het woord komt.

Vul de taal in van de quote van de actor (niet de nationaliteit).
Indien twee of meerdere talen worden gesproken door dezelfde actor binnen één nieuwsitem beschouw je de actor als twee of meerdere actoren (een actorvariabele per taal).

Volgende talen worden onderscheiden:

Nederlands (Vlaams)	Spaans	Fins	Andere
Duits	Italiaans	Grieks	
Engels (Brits)	Portugees	Engels (Amerikaans)	
Nederlands (Hollands)	Scandinavische taal	Russisch	

Actor spreektijd	Numerieke waarde

Vul deze variabele in indien de actor een persoon is en aan het woord komt.

Timen van de quote van de actor, omgerekend naar seconden.
Als een actor binnen één nieuwsitem verschillende keren aan het woord komt, wordt de duur van de afzonderlijke quotes samengeteld.
SMS/persbericht/Tweet/Facebookpost/… worden niet meegeteld als spreektijd.

Actor handicap	Dichotome waarde

Vul deze variabele in indien de actor een persoon is.

Vink aan als de actor een handicap vertoont, of als dit uit de context blijkt.

Het is niet altijd gemakkelijk te bepalen of een actor al dan niet gehandicapt is. Richtlijnen:

- Blijvende of langdurige handicaps, zowel fysiek als mentaal
  Er moeten duidelijke aanwijzingen zijn (bv. rolstoel, blindengeleidehond, doventaal, mongoloïde gelaatstrekken, …) of het moet duidelijk uit de context blijken.

- Niet: Gespeelde gehandicapten (minister Vande Lanotte die rolstoelbasket doet)

CODEBOEK: THEMAVARIABELEN

POLITIEKE ORGANISATIE (structuur, systeem) (binnen- & buitenland)		
101	Politiek systeem	Hervormingen van de instellingen, veranderingen van staatsvorm, scheiding der machten, referendum, autonomie, separatisme, grondwet, staatsgreep ... NIET: verandering van kiessysteem want dat hoort bij wetgeving en verkiezingen, NIETS OVER inhoudelijk beleid (bv. wetgeving over bepaalde thematiek)
102	Verdeling van bevoegdheden	Staatshervorming, communautaire discussies
103	Organisatie van politieke partijen en politieke bewegingen	Partijideologieën, portretten van politici, overzicht van carrières van politici, aanduiding voorzitter...
104	Organisatie van de regering	Ontslag, aantreden van ministers, ministerposten, staatssecretarissen Coalitiebesprekingen, afschaffen van kabinetten, ontslag van adviseurs
105	Algemene beleidsverklaring	Regeerakkoord en nota van formateur, kerstakkoord, septemberverklaring,
106	Organisatie van het parlement	Zetelverdeling, parlementsvoorzitter, Kamer, Senaat,…
107	Organisatie van de administratie	Algemene administratieve hervormingen. decentralisatie (bv. van districten), statuut van de ambtenaar, openbaarheid van bestuur, e-government, ombudsman van de overheid. NIET: onderwijs, overheidsbedrijven.
108	Organisatie van lokale besturen en provincies	Aanstellen/ontslag van burgemeester, schepenen, wissel, gemeenteraad, ontbinding van coalitie
109	Relaties federale, regionale en provinciale overheden, lokale besturen	Belangenconflicten, bevoegdhedendiscussies
110	Organisatie van belangenverenigingen	Organisatie van vakbonden, middenveldorganisaties (bv. Unizo , Boerenbond, ABVV, ACV,...) NIET: acties (betogingen, manifestaties, stakingen,…) van belangenverenigingen; voor acties: vul themacode in voor dewelke ze actie voeren
111	Politieke cultuur / ethische politiek	Politieke moraal ("kan dit wel; is dit politiek ethisch verantwoord?"), depolitisering, politieke verantwoordelijkheid, politieke vernieuwing, politieke cumulatie, lonen ministers en parlementairen, politieke comeback, overlopers, ontslagen, partijfinanciering
112	Corruptie door politici of administratie	Als machtspositie misbruikt wordt door een of meerdere personen om zichzelf of anderen ongeoorloofde gunsten te verlenen, in het laatste geval vaak in ruil voor wederdiensten of als vriendendienst. Bijvoorbeeld: schandaal rond Sihame El Kouakibi Ook andere zaken die politici uitsteken die zeker niet kunnen/illegaal zijn.
VARIA		
121	Politiek Jaaroverzicht	Terugblik op politieke jaar
VERKIEZINGEN EN REFERENDA		
131	Wetgeving verkiezingen	Veranderingen van de kieswet/kiessysteem, stemrecht, stemplicht, minimumleeftijd,…
132	Organisatie van verkiezingen	Het aankondigen van (al dan niet vervroegde) verkiezingen, lijstvorming, administratieve voorbereiding,…
133	Campagnenieuws	Verslagen over campagneactiviteiten, stand van zaken, thema's in de verkiezingscampagne, …
134	Opiniepeilingen	Resultaten en analyses van de resultaten en gevolgen
135	Uitslagen en interpretatie van verkiezingsuitslagen	
GERECHT, JUSTITIE EN CRIMINALITEITSBELEID (structuur, systeem, niet: criminele feiten)		
201	Organisatie van het gerecht	Werking van het gerecht en parketten, bijkomende magistraten, achterstand, snelrecht, minimumstraffen, deontologie
202	Organisatie van de politiediensten	Politiehervorming, personeelsbeleid, aanstellingen, organisatie van brandweer…
203	Preventie van criminaliteit	Beleid rond criminele zaken te vermijden, maatregelen, richtlijnen, samenwerking tussen instanties, campagnes, gedragscodes
204	Drugsbeleid	Beleid rond drugs
205	Beleid rond detentie	Gevangenissen: bouw, menselijkheid van behandeling, leefbaarheid en veiligheid. Vervroegde invrijheidstelling, personeelsbeleid, strafwetgeving. NIET: item over iemand die gevangenisstraf krijgt.
206	Repressie en controles i.v.m. criminaliteit	(Politie)acties i.v.m. mensensmokkel, illegale vluchtelingen, kleine criminaliteit, oplichting, drugs, illegaal goederentransport, politiecapaciteit, sancties, zero-tolerance
211	Rechtszaken en processen	Beroep aantekeningen, voorkomen voor raadkamer, aanstellen onderzoeksrechter, strafmaat, detentie,…
CRIMINALITEIT		
231	Bommeldingen en bomaanslagen	Bommeldingen of aanslagen zonder politieke motieven (zie oorlog en vrede). Het gaat dus om kleine persoonlijke wraak aanslagen, intimidatie bomaanslag of afpersing
232	Burgerlijke geschillen	Plagiaat, contractbreuk, …
233	Fraude	Oplichting, afpersing, vervalsing, bedrijfsspionage, belangenverstrengeling, corruptie… NIET: belastingfraude

234	Belastingfraude	Ontduiken van en knoeien met belastingen, belastingparadijzen, …
235	Brandstichting en vandalisme	
236	Hooliganisme	
237	Straatgeweld en openbare orde	NIET: hooliganisme, migrantenrellen, …
238	Migrantenrellen	
239	Handtassenroof, gauwdieven, carjacking	Diefstallen
240	Inbraken	Zowel in privé als in publieke gebouwen. Ook homejacking
241	Moord en moordpoging	Ook: zelfmoord, doodsbedreigingen, massaschietpartijen (niet: terreuraanslag)
242	Verkrachtingen en aanrandingen van volwassenen	Stalking, #metoo, seksueel misbruik
243	Pedofilie	Misbruik van kinderen
244	Overvallen	
245	Slagen en verwondingen, vechtpartijen	Ook: Mishandeling, huiselijk geweld, …niet seksueel misbruik.
246	Ontsnappingen uit de gevangenis	
247	Drughandel	Gangsteroorlog om drugs
248	Ontvoering en losgeld	Ook pogingen, gijzelingen, kaping,
249	Gezinsdrama's	Ook berichtgeving over vermisten (indien ze niet onder een andere themacode horen)
250	Mensenhandel	Illegale Prostitutie, illegalen, vrouwenhandel, seksvluchtelingen, mensensmokkel
251	Piraterij	hacking, cyberaanvallen , niet fraude of deontologische piraterij van wetenschap bv.
RECHTEN EN VRIJHEDEN		
271	Racisme	Ook: Black lives matter-protesten
272	Mensenrechten	Ook mensenrechtenorganisaties
273	Doodstraf	Executies
274	Discriminaties en rechten van holebi's	Ook transpersonen, non-binaire personen, …
275	Discriminaties en rechten van vrouwen	
276	Discriminaties en rechten van autochtone etnische minderheidsgroepen	Bijvoorbeeld Franstaligen in Vlaamse rand, Basken,…
277	Andere rechten en vrijheden, discriminaties	Bijvoorbeeld persvrijheid
*	Aandacht asielzoekers/illegalen	
*	Rechten/plichten van advocaat	Gedragsregels, geheimhouding, zwijgplicht, weigering cliënten,…
*	Rechten dader van criminele daad	Recht op advocaat, rechten tijdens verhoor, recht op verzorging, privacy,…
*	Rechten slachtoffer van criminele daad	Spreekrecht, recht op informatie, rechtsbijstand,…
*	Rechten slachtoffer van/in media	Anonimiteit, privacy, zwijgrecht, uitspraken van Raad voor Journalistiek
MIGRATIE, INTEGRATIE EN ASIELZOEKERS		
281	Seizoenmigratie en emigratie	
282	Integratie van migranten	Taalcursussen, integratiecursussen
283	Asielzoekers en illegalen	Opvang, behuizing, leefomstandigheden, aanwezigheid, uitwijzing uitgeprocedeerden, …
284	Immigratie	Migratiestop, quota, beperkingen, regularisatie, …
FINANCIËN		
301	Monetair en financieel beleid	Maatregelen, stabiel houden van valuta, wisselkoers, inflatie
302	Beurzen	AEX, Bel 20, Dow Jones, cryptomunten (vb: Bitcoin)
*	Aandacht markten/speculanten/beleggers	Vermelding van markt, speculaties, beleggingen,… Ook hedge funds
303	Banksector, lenen, sparen	NIET: bedrijfsorganisatie van banken
304	Verzekeringen en rampenfonds	NIET: bedrijfsorganisatie van verzekeringsmaatschappijen
305	Belastingen	Ook eventuele loonlastenverlagingen, fiscus, andere taksen,…
*	Aandacht loonkosten	Hoge loonkosten, vertrek bedrijf naar buitenland als gevolg
306	Begroting	
307	Overheidsschuld, Maastrichtnormen, staatsschuld	
*	Aandacht ratingbureaus	Onderzoek naar de financiën van de banken (voorbeeld: S&P, Moodies, Fitch,…)
ECONOMIE		
311	Economische toestand	Economische analyses, conjunctuur, schuldencrisis, consumentenvertrouwen, ondernemingsvertrouwen, koopkracht, …
312	Economisch beleid	Berichten over de slechte economie, maatregelen van de regering, economische planning, steun aan bedrijven, …
313	Privatisering/nationalisering en organisatie van overheidsbedrijven	Benoemingen, aandelen, beursgang,… van overheidsbedrijven
314	Handelsbeleid	Exportsteun, douanecontroles, invoerrechten,…
315	KMO's	Kleine of middelgrote ondernemingen, horeca
316	Distributie	Openingsuren van winkels, verplichte sluitingsdag, nieuwe wet op nachtwinkels, solden, koopzondag
317	Organisatie en beleid van specifieke bedrijven	Ontslagen, aanstellingen, gedeeltelijke verkoop, overname, sluiting/opening van vestiging, …
318	Industriële sectoren	De bouw, de farmaceutische industrie, metaalindustrie, auto-industrie, haven, autosalon, Batibouw …

CONSUMENT		
331	Consumentenzaken	Bescherming van consument, koopovereenkomst, geschillencommissie, garantie, testaankoop
332	Reclame	Marketing, Jury voor Ethische Praktijken (JEP), recensie/reclame voor bepaald product/dienst
333	Tarieven en prijzen, prijsveranderingen	(Controle van) prijzen van olie, elektriciteit, water, gas, telefonie,…
WERK		
351	Werkloosheid	Stijgen, status quo, dalen
352	Werkgelegenheidsbeleid	Stimuleren van de arbeidsmarkt, allerlei maatregelen wat betreft werklozen, opleidingen,…
353	Arbeidsmarkt	Toestand van de arbeidsmarkt, tekort of teveel aan bepaalde categorieën opgeleiden of niet-opgeleiden, aantal knelpuntberoepen,…
354	Sociaal overleg	Overleg tussen werkgevers en werknemers, nieuwe CAO's, vakbonden, ondernemersraad,…
355	Arbeidsomstandigheden	Welzijnswet, arbeidsinspectie, ziekte, verzuim
356	Ontslag	Brugpensioen en pensioenen, gouden handdruk, ontslagpremies,…
SOCIALE ZAKEN & GEZONDHEID		
401	Gezins- en familiale banden	Erfrecht, onderhoudsplicht, alimentatie, adoptie, co-ouderschap, scheiding
402	Kinderbijslagen en geboortepremies	
403	Jeugdzaken	Jeugdvoorzieningen, jeugdzorg, jeugdhuizen, zakgeld, verslavingen, depressies, ADHD, alcoholisme,…
404	Conceptie en anticonceptie	Abortus, anticonceptiva, in-vitrofertilisatie, klonen van mensen,…
405	Seksuele zaken	Seks vanaf 16, preventie van incest, pornografie, SOA's,..
406	Gezondheidsbeleid	Preventie van ziektes, inentingen, coronamaatregelen, beleid rond mentaal welzijn
407	Menselijke ziektes	Specifieke ziektes en epidemieën, uitbraken, haarden, symptomen corona, coronacijfers, besmettingen, mentale gezondheid,..
408	Nieuwe medicijnen, kuren, technieken…	Wetenschappelijke testen, therapieën, ontdekkingen, nieuwe vaccins…
409	Voedselveiligheid en voedingskwaliteit	Biologische producten, vervaldata, terughaalacties, hormonen,…
410	Armoede en sociale uitsluiting	Zwervers, daklozen
411	Buurtontwikkeling	Buurtfeesten, probleemwijken, leefbaarheid
412	Welzijn en de welzijnssector (breed)	Rusthuizen, dagcentra voor gehandicapten, daklozenwerking, zorgverzekering, ziekenhuizen,…
413	Ziekteverzekering	Terugbetalingen, maximumfactuur, …
414	Pensioenen	Brugpensioenen, optrekken van pensioenleeftijd, Zilverfonds, verhoging van de minimumpensioenen, …
415	Sociale zekerheid in het algemeen	Regionalisering, splitsing, RSZ-bijdrage, …
416	Werkloosheidsuitkeringen	
417	Andere uitkeringen	
418	Euthanasie	
419	Anonimiteit in de samenleving	Kluizenaarsleven, vondelingenschuif, Teleonthaal, privacygegevens, naamloze doden, GDPR…
DEMOGRAFIE		
451	Dood	Begraafplaatsen, terugbetaling begrafenis,… NIET: item over iemand die overleden is
452	Bevolking en demografie	Groei/afname, samenstelling van bevolking
MOBILITEIT & VERKEER		
501	Verkeersongevallen	
502	Reportages over files en aankondiging van wegwerkzaamheden	
503	Openbaar vervoer	Stakingen, bus, trein, tram, stakingen..
504	Beleid en actie rond verkeersdelicten	Boetes, sancties,…
505	Verkeersveiligheid	Voorlichting, campagnes, alcoholcontroles, plaatsen en werking flitspalen, …
506	Algemene mobiliteitsproblematiek	Fileprobleem, vertragingen,…
507	Transport en vervoer	Nachtvluchten, treinvervoer, vrachtvervoer, scheepvaart, …
508	Verkeersdelicten zelf	Alcoholgebruik achter het stuur, overdreven snelheid, door rood licht rijden, vluchtmisdrijf,… NIET: aanpak, controles
509	Infrastructuurwerken en mobiliteit	Discussie over aanleg van een nieuwe weg, een fietspad, een snelweg, een kanaal, een treinverbinding,…
RUIMTELIJKE STRUCTUUR		
521	Ruimtelijke ordening	Stedenbouw, landschapsarchitectuur, lintbebouwing, bouwvergunningen, gewestplannen, Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen,…
522	Huisvesting	Sociale huisvesting, woningmarkt, prijzen van eigendommen, huurprijzen, verkrotting, huisjesmelkers, lege bedrijfsruimtes, kraken,…
*	Aandacht allochtonen	
MILIEU		
531	Natuurgebieden	De schorre in Boom, …
532	Milieuvervuiling (bodem, water, lucht)	Uitbreiding, decreet voor onderhoud, afspraken
533	Geluidshinder	
534	Radioactief afval	Door vliegtuigen, kerncentrales,...
535	Afvalbeleid	Recyclage, eco-tax, huisvuilophaling, plastic, verpakkingen
536	Dierenwelzijn	Verwaarlozing, mishandeling, dierenasielcentra,…
537	Bedreigde dier- en plantensoorten	Kappen van het regenwoud, uitsterven dieren, wolven in Vlaanderen…
538	Klimaatveranderingen	Parijs-akkoord en andere protocollen/congressen/klimaat-akkoorden, gevolgen, opwarming van de aarde, klimaatmarsen, klimaatacties…

NATUUR		
551	Natuurverschijnselen	Noorderlicht, vallende sterren, zonsverduistering, onweer,…
552	Berichten over het weer (voorbij, huidig of toekomstig)	Goed weer vandaag, sneeuw in de Ardennen, hittegolf, koudegolf, warmterecords…
553	Indeling seizoenen en tijd	Zomertijd, meteorologische lente, Chinese en andere beginmomenten van het nieuwe jaar, …
ENERGIE		
571	Energiebeleid	Plaatsen windmolens, kerncentrales, kolencentrales, afbouw kernenergie, beleid rond zonnepanelen, energiebesparende maatregelen, kernuitstap…
572	Duurzame ontwikkeling	Bouwen met duurzame en milieuvriendelijke materialen, toepassingen van energiebesparende technologieën, duurzame ontwikkeling over het algemeen
LANDBOUW		
581	Landbouw	Biologische landbouw, chemische bestrijdingsmiddelen, werktuigen, niet: teelt
582	De teelt, planting en oogst van specifieke producten	Mislukte oogst, aardappelteelt, veeteelt,…
583	Bosbouw	Roofbouw, keurmerken hout, Amazone,…
584	Visserij	Uitsterven van visbestanden, het overbevissen, quota,…
MUZIEK		
601	Populaire concerten en festivals	Verslagen van Pop/Rock/R&B/Folk/Wereldmuziek
*	Aandacht origine/etniciteit van kunstenaar	Afkomst
602	Klassieke concerten	Verslagen van Koor, Opera, symfonisch orkest
*	Aandacht origine/etniciteit van kunstenaar	Afkomst
603	Organisatie van festivals/concerten	Afgelasten, specifieke maatregelen, ticketverkoop,…
604	Muziekprijzen	Awards, onderscheidingen, Elisabethwedstrijd
605	Specifieke muziekvideo, release, hitlijsten,…	Ook: aankondiging album
606	Muziek- en festivalbeleid	Veiligheid, geluidsnormen, subsidies
FILM		
611	Specifieke film	Verslagen, recensies, releases, premières,…
*	Aandacht origine/etniciteit van kunstenaar	Afkomst
612	Filmprijzen	Oscar's, Golden Globes
613	Filmbeleid	Subsidies, minimumleeftijd,…
PODIUMKUNSTEN		
621	Specifieke voorstellingen theater, musical, dans, ...	
*	Aandacht origine/etniciteit van kunstenaar	Afkomst
622	Beleid podiumkunsten	Beleid rond theater, musical, dans, ...
623	Prijzen podiumkunsten	Prijs voor theaterstuk, musical, dansvoorstelling,…
LITERATUUR		
631	Specifiek boek, lezing, voordracht, evenementen met en rond boeken	Sfeerverslag van de boekenbeurs, voorstelling boek, lezing,…
*	Aandacht origine/etniciteit van kunstenaar	Afkomst
632	Beleid rond boeken, literatuur, het stimuleren van het lezen	Vaste Boekenprijs
633	Literatuurprijzen	Pulitzer, Nobelprijs
BEELDENDE KUNSTEN		
641	Specifiek werk, prijs, tentoonstelling	Fotografie, grafische kunst, schilderkunst, textiele kunst, digitale kunst,…
*	Aandacht origine/etniciteit van kunstenaar	Afkomst
642	Beleid beeldende kunsten	Beleid rond Fotografie, grafische kunst, schilderkunst, textiele kunst, digitale kunst,…
PATRIMONIUM		
651	Archeologische ontdekkingen	
652	Architectuur	
653	Patrimoniumbeheer, bescherming van monumenten	Open monumentendag, subsidies, werelderfgoed, vernieuwing monument …
654	Wereldtentoonstelling	BIE, bureau international des expositions
ANDERE CULTUUR		
661	Auteursrechten	SABAM, BAF, plagiaat,…
662	Andere culturele activiteiten en evenementen	Ook: human interestverhalen (indien ze niet tot ‘celebrity’ horen), fashion, culinair
663	Ander cultuurbeleid	

ONDERWIJS		
701	Organisatie van het kleuter en het lager onderwijs	Subsidies, nettensysteem, ontevreden leerkrachten, verloning, opleiding, Schoolstrijd, Pedagogische methode, …
*	Taalaspect	Voertaal, bepaalde vakken
702	Organisatie van het middelbaar onderwijs	Subsidies, nettensysteem, ontevreden leerkrachten, verloning, opleiding, Schoolstrijd, Pedagogische methode, …
*	Taalaspect	Voertaal, bepaalde vakken
703	Organisatie van het Hoger en universitair onderwijs (ook post-universitair)	Subsidies, nettensysteem, ontevreden leerkrachten, verloning, opleiding, Schoolstrijd, Pedagogische methode, …
*	Taalaspect	Voertaal, bepaalde vakken
704	Evenementen in het kader van de onderwijskalender	Eerste schooldag, opening van het academiejaar, einde van het schooljaar, examens,…
WETENSCHAPPEN		
711	Wetenschapsbeleid	Subsidievormen, maatregelen tegen publicatiedruk, FWO, aantrekken (buitenlandse) onderzoekstalenten, Roadmap, Belspo, IWT
712	Specifieke wetenschappelijke ontdekkingen en prijzen (niet-medisch)	Nobelprijzen voor exacte wetenschappen en economie
713	Technologie	Ontwikkelingen, constructies, smartphone-applicaties
714	Documentatie en archieven	
715	Deontologie van de wetenschappen	Fraude, plagiaat
RUIMTEVAART		
721	Landing, lancering, status vlucht, experimenten aan boord (resultaten), ruimtewandeling, landing op de maan, …	
722	Beleid rond ruimtevaart, ruimtevaartprogramma's, aanpassingen space station, …	Verdeling verantwoordelijkheden, internationale samenwerking, technologische basis,…
723	Mislukkingen & rampen van ruimtevaart	Bijvoorbeeld: Ramp Challenger, ramp Columbia, crash Ariane.
VERMAAK		
731	Winnen van een loterij of speciale prijs	Loterijen, winnen van tickets bij wedstrijd, …
732	Gokproducten	Poker, casino’s, krasbiljetten
733	Gokverslaving en beleid	Wet op casino's, organisatie van nationale loterij
734	Kermissen, lunaparken	Pretparken, dierenparken
735	Verslag van feestvreugde	Nationale feestdagen, voetbal, Nieuwjaar, moederdag, kerstfeest, Pride, carnaval…
TOERISME		
741	Toerisme en recreatie: beleid en implementatie	Regeling voor kampeerterreinen, naaktstranden, weekendhuizen,…
742	Waarschuwing/beperking toerisme naar bepaalde landen	Negatief reisadvies
743	Toestand van toerisme	Vakantiedrukte, ophoping van toeristen (aan kust, Ardennen, skigebieden, buitenland)
744	Gestrande reizigers	
GODSDIENST		
751	Religieuze vieringen en traditionele religieuze gebruiken	Religieuze feesten, tradities, plaatsen Bijvoorbeeld: crematies, Allerheiligen, zaligverklaring, boeteprocessie, eucharistieviering, huwelijk, ...
752	Religieuze orden en sektes	NIET: Katholieke Kerk
753	Religies (algemeen, ideologie, onderverdeling)	De islam, moslimfundamentalisme, het ontstaan van de christelijke scheuringen, bouw van een nieuwe moskee, …
*	Islam	Imams, Ayatollah, moskeeën,…
754	Organisatie van de Katholieke Kerk	Priesterwijdingen, roepingen, ontslag priester, Vaticaan, bisschop, kardinaal, paus, ...
755	Bezoeken, ontmoetingen en uitspraken van religieuze leiders	Toespraak paus, uitspraken aartsbisschop,
MEDIA		
761	Mediabeleid	Beheersovereenkomst, onderzoek, subsidies, diversiteit in de media,…
762	Evoluties in de mediawereld	Overnames, medialandschap, mediaconcentratie, oprichting, restyling, nieuw programma/medium, aanstellingen/ontslagen,…
763	Journalistieke deontologie	Wetgeving, journalistieke codes (onpartijdigheid, professionaliteit, objectiviteit), Raad voor de Journalistiek, schendingen door journalisten,…
764	Media-events	Benefietshows, records, …
TELECOMMUNICATIE		
771	Telecommunicatie, GSM	Telefonie, telecomoperatoren, GPS, smartphones, apps, communicatiegadgets…
772	Internet en IT	Technologieën, nieuwe ontwikkelingen, netwerken, software, sociale media, Facebook, Tik-tok
773	De Post, posterijen	Ook pakketendienst (vb: PostNL, DHL, DPD en UPS)
DEFENSIE EN WAPENS		
791	Bescherming tegen terroristische aanslagen, antiterrorisme	Staatsveiligheid, speciale eenheden, inlichtingendiensten, spionage,…

792	Organisatie en hervorming van het leger	Verkoop basissen, aanwervingscampagnes, herstructureringen, het transporteren van troepen, opdracht van het leger, aankopen van wapens door het leger, onderzoeken naar procedurefouten van leger,...
793	Wapenhandel, wapenleveringen, export van wapens	
*	Aandacht allochtonen	
794	Binnenlandse niet-militaire taken van het leger	Bijvoorbeeld hulp leger bij rampen
795	Privé wapenbezit	Verboden wapens, vergunningen, bewapeningsgraad van de bevolking, discussies over wapens in de VS, …
INTERNATIONALE INSTELLINGEN EN VERDRAGSCONSTRUCTIES		
801	Oprichting, afschaffing, verandering, nieuwe voorzitter, toetreding nieuwe leden, …	Ook beslissingen en ander nieuws van internationale instellingen dat in geen andere themacategorie past
EUROPA (= INSTITUTIONEEL; NIET GEOGRAFISCH)		
811	Europese Top	
812	Samenstelling en werking van de Europese Instellingen	Europese Commissie, Europees Parlement, Europese Raad van ministers, Europees Hof van Justitie
813	Europese Integratie	Eenwordingsproces
814	Europees Recht	Europees Hof, Europese richtlijnen, verdragen, bevoegdheden van Europa
815	Europees Economisch en Industrieel beleid	Concurrentie, gemeenschappelijke markt, import, export, havenbeleid
816	De uitbreiding van de Europese Unie	Toetreding van lidstaten, Brexit
817	Gemeenschappelijk Buitenlands- en Veiligheidsbeleid	Mensenrechten, verkiezingswaarnemers, defensie, aanpak vluchtelingen,…
818	Europese Financieel en monetair beleid	Eurozone, euro, stabiliteitspact, begrotingspact, groeipact, ECB, Noodfonds, maatregelen op EU-niveau,…
819	Europees Sociaal Beleid en Gezondheidsbeleid	Beleid tegen armoede, pensioensopbouw, vrijheid van verkeer van personen, Europese coronamaatregelen, gezamelijke aankoop vaccins,…
820	Europees Landbouwbeleid	Landbouwsubsidies, regelgeving productie/prijzen, voedselveiligheid,…
821	Europees Milieubeleid	Milieurichtlijnen
OORLOG & VREDE		
841	Wereldvrede in het algemeen, aantal oorlogen in de wereld	Ook: Nobelprijs Vrede
842	Oorlog tussen twee of meer landen	
843	Intern gewapend conflict	Burgeroorlogen. Binnenlandse beweging of groepering, zonder betrokkenheid van ander land Bestand geschonden, aanvallen, staatsgreep, … Bv. Arabische Lente, revoltes, revoluties, burgeroorlog,…
844	Intern gewapend conflict met betrokkenheid van een ander land	Inmenging/betrokkenheid van ander land. Bijvoorbeeld: de inmenging van andere landen in het Syrische conflict
845	Internationaal terrorisme	Bestrijding (bv. proces tegen terroristen), samenwerking antiterrorisme, terroristische netwerken. Terreuraanslagen met religieus motief zoals bv Bataclan, Zaventem, 9/11 NIET: oorlog Irak
846	Aanslagen met politieke motieven	Gijzeling, vliegtuigkaping, bomaanslagen/zelfmoordaanslagen met politieke motieven
847	Vredeshandhaving, peacekeeping operations	Blauwhelmen, pacten,…
848	Extern opgedrongen ontwapening	
849	WOI en WOII	Archief, geschiedenis, nieuwe ontdekkingen,… NIET: herdenkingen
850	Andere oorlogen	Archief, geschiedenis, nieuwe ontdekkingen,… NIET: herdenkingen
851	Oorlogstribunaal, Internationaal oorlogs- en genociderechtspraak	Genocidewet, Tribunaal Den Haag
852	Vredesonderhandelingen, afkondigen bestand	
853	Herdenkingen oorlogen, bevrijdingen, veldslagen, oorlogsslachtoffers, …	Ook herdenkingen 9/11, herdenking aanslagen Brussel,…
854	Specifiek protest tegen oorlog en vredesacties	Manifestaties, acties, betogingen,… tegen oorlog en voor vrede.
INTERNATIONALE CONTACTEN		
861	Ontmoeting tussen internationale actoren buiten het kader van internationale organisaties	
862	Bezoek belangrijke vertegenwoordiger aan een ander land	Bezoeken president, minister,…
863	Internationale multilaterale samenwerking buiten een internationale instelling	Klimaattop
864	Diplomatieke verhoudingen	Diplomatieke betrekkingen, erkenning, opening/sluiting ambassade, ...
865	Internationale economische zaken en handelsbeleid	Anti-globalisering, economische steun aan buitenland,…
866	Internationaal financieel en monetair beleid	Acties van IMF, Wereldbank, afbouw schuldenberg in een internationaal perspectief, …

RELATIES MET DERDE WERELD		
881	Koloniale aangelegenheden	Historische gebeurtenissen in ex-koloniën zoals Congo
882	Ontwikkelingssamenwerking	Steun aan projecten in derde wereldlanden, AZG,…
883	Vluchtelingenproblematiek door oorlog	Ook beleid en hulp. NIET: vluchtelingen van natuurrampen.
884	Noodhulp bij rampen	Natuurrampen of andere rampen
RAMPEN		
891	Natuurrampen (verslag feiten) en gevolgen	Ramp veroorzaakt door natuurkrachten en de gevolgen Orkaan, bosbrand, vulkaanuitbarsting, aardbeving, overstroming,…
892	Beleid, aanpak van natuurrampen	
893	Menselijke rampen (verslag feiten) en gevolgen	Ramp veroorzaakt door de mens Melt-down, olieramp, gaslek, gasontploffing, instorting gebouw, …
894	Beleid, aanpak van menselijke rampen	
895	Verkeersrampen	Treinrampen, vliegtuigcrashes, kettingbotsingen, tunnelbranden, scheepsramp,...
896	Verantwoordelijkheid grote verkeersrampen, onderzoek, aanpassingen en gevolgen	
897	Huis of bedrijfsbrand	Al dan niet aangestoken. Als aangestoken: ook themacode 235
898	Hongersnood	
899	Ongevallen	Ongevallen van individuen met al dan niet dodelijke afloop (bv. huis-, tuin- en keukenongevallen) Niet: slachtoffers van rampen, verkeersongelukken of branden
SPORT		
901	Thuiskomst/vertrek sportmensen	Van of naar (sport)evenementen
902	Viering titel/ereplaats/overwinning	
903	Verslag wedstrijd	
904	Dopinggebruik	
905	Uitreiking prijs	
906	Sportbeleid	Dopingcontroles, regelgeving topsporten, …
907	Organisatie, planning, voorbereiding sportmanifestatie	WK, EK, Olympische Spelen, Ronde van Vlaanderen
908	Organisatie sportverenigingen en transfernieuws	
CELEBRITY		
911	Personalia bekende personen	Bekend = voorgesteld als bekend
*	Aandacht allochtonen	Bekende allochtonen
*	Aandacht publieke leven	Celebrities op events, openingen, voorstellingen,…
*	Aandacht private leven	Ziekte, overlijden, zwangerschap, huwelijk, scheidingen, familie
*	Aandacht ‘echte’ celebrity	Paparazzi, roddelpers, celebrities op sociale media
912	Personalia sportmensen	
*	Aandacht allochtonen	
*	Aandacht publieke leven	Celebrities op events, openingen, voorstellingen,…
*	Aandacht private leven	Blessures, ziekte, overlijden, zwangerschap, huwelijk, scheidingen, familie
*	Aandacht ‘echte’ celebrity	Paparazzi, roddelpers, …
913	Personalia politici	
*	Aandacht allochtonen	
*	Aandacht publieke leven	Politici op events, spelprogramma’s, openingen, voorstellingen,...
*	Aandacht private leven	Ziektes, overlijden, zwangerschap, huwelijk, scheidingen, familie
*	Aandacht ‘echte’ celebrity	Paparazzi, roddelpers, …
ROYALTY		
921	Persoonlijk leven royals en adellijke families	Ziektes, overlijden, zwangerschap, huwelijk, scheidingen, familie
922	Opvolging/afstand titel/terugkomst monarch of familie	
923	Bezoek royals aan andere landen	Bijvoorbeeld in het kader van een handelsmissie
924	Civiele lijst, dotatie koningshuis, rechten en rol koningshuis	Ceremoniële rol, protocollaire rol, dotaties familieleden,…
925	Boodschap van de Koning	Kerstboodschap/ Nationale feestdag
930	Andere faits divers i.v.m. met royals	Royals op events, openingen, voorstellingen,…